

1 MOSEBOK

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50							

KAPITTEL 1

1 begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden.

2 Og jorden var øde og tom, og det var mørke over det store dyp, og Guds Ånd svedde over vannene.

3 Da sa Gud: Det bli lys! Og det blev lys.

4 Og Gud så at lyset var godt, og Gud skilte lyset fra mørket.

5 Og Gud kalte lyset dag, og mørket kalte han natt. Og det blev aften, og det blev morgen, første dag.

6 Og Gud sa: Det bli en hvelving midt i vannene, og den skal skille vann fra vann.

7 Og Gud gjorde hvelvingen og skilte vannet som er under hvelvingen, fra vannet som er over hvelvingen. Og det blev så.

8 Og Gud kalte hvelvingen himmel. Og det blev aften, og det blev morgen, annen dag.

9 Og Gud sa: Vannet under himmelen samle sig til ett sted, og det tørre land komme til syne! Og det blev så.

10 Og Gud kalte det tørre land jord, og vannet som hadde samlet sig, kalte han hav. Og Gud så at det var godt.

11 Og Gud sa: Jorden bære frem gress, urter som sår sig, frukttrær som bærer frukt med deres frø i, på jorden, hvert efter sitt slag. Og det blev så.

12 Og jorden bar frem gress, urter som sår sig, hver efter sitt slag, og trær som bærer frukt med deres frø i, hvert efter sitt slag. Og Gud så at det var godt.

13 Og det blev aften, og det blev morgen, tredje dag.

14 Og Gud sa: Det bli lys på himmelhvelvingen til å skille dagen fra natten! Og de skal være til tegn og fastsatte tider og dager og år.

15 Og de skal være til lys på himmelhvelvingen, til å lyse over jorden. Og det blev så.

16 Og Gud gjorde de to store lys, det største til å råde om dagen og det mindre til å råde om natten, og stjernene.

17 Og Gud satte dem på himmelhvelvingen til å lyse over jorden

18 og til å råde om dagen og om natten og til å skille lyset fra mørket. Og Gud så at det var godt.

19 Og det blev aften, og det blev morgen, fjerde dag.

20 Og Gud sa: Det vrirle av liv i vannet, og fugler flyve over jorden under

himmelhvelvingen!

21 Og Gud skapte de store sjødyr og alt levende som rører sig, som det vrirler av i vannet, hvert efter sitt slag, og alle vingede fugler, hver efter sitt slag. Og Gud så at det var godt.

22 Og Gud velsignet dem og sa: Vær fruktbare og bli mange og opfyll vannet i havet, og fuglene skal bli tallrike på jorden!

23 Og det blev aften, og det blev morgen, femte dag.

24 Og Gud sa: Jorden la fremgå levende vesener, hvert efter sitt slag, fe, kryp og ville dyr, hvert efter sitt slag! Og det blev så.

25 Og Gud gjorde de ville dyr, hvert efter sitt slag, og feet efter sitt slag og alt jordens kryp, hvert efter sitt slag. Og Gud så at det var godt.

26 Og Gud sa: La oss gjøre mennesker i vårt billede, efter vår lignelse, og de skal råde over fiskene i havet og over fuglene under himmelen og over feet og over all jorden og over alt kryp som rører sig på jorden.

27 Og Gud skapte mennesket i sitt billede, i Guds billede skapte han det; til mann og kvinne skapte han dem.

28 Og Gud velsignet dem og sa til dem: Vær fruktbare og bli mange og opfyll jorden og legg den under eder, og råd over fiskene i havet og over fuglene under himmelen og over hvert dyr som rører sig på jorden!

29 Og Gud sa: Se, jeg gir eder alle urter som sår sig, alle som finnes på jorden, og alle trær med frukt som sår sig; de skal være til føde for eder.

30 Og alle dyr på jorden og alle fugler under himmelen og alt som rører sig på jorden, alt som det er livsånde i, gir jeg alle grønne urter å ete. Og det blev så.

31 Og Gud så på alt det han hadde gjort, og se, det var såre godt. Og det blev aften, og det blev morgen, sjette dag.

KAPITTEL 2

Så blev himmelen og jorden med hele sin hær fullendt.

2 Og Gud fullendte på den syvende dag det verk som han hadde gjort, og han hvilte på den syvende dag fra all den gjerning som han hadde gjort.

3 Og Gud velsignet den syvende dag og helliget den; for på den hvilte han fra all sin gjerning, den som Gud gjorde da han skapte.

4 Dette er himmelens og jordens historie, da de blev skapt, den tid da Gud Herren gjorde jord og himmel:

5 Det var ennu ingen markens busk på jorden, og ingen markens urt var ennu vokset frem; for Gud Herren hadde ikke latt det regne på jorden, og der var intet menneske til å dyrke jorden.

6 Da steg det op en damp av jorden og vannet hele jordens overflate.

7 Og Gud Herren dannet mennesket av jordens muld og blåste livets ånde i hans nese; og mennesket blev til en levende sjel.

8 Og Gud Herren plantet en have i Eden, i Ƴsten, og der satte han mennesket som han hadde dannet.

9 Og Gud Herren lot trær av alle slag vokse op av jorden, prektige å se til og gode å ete av, og midt i haven livsens tre og treet til kunnskap om godt og ondt.

10 Og det gikk en elv ut fra Eden og vannet haven; og siden delte den sig i fire strømmer.

- ¹¹ Den første heter Pison; det er den som løper omkring hele landet Havila, der hvor det er gull.
- ¹² Og gullet i dette land er godt; der er bdellium [et slags velluktende gummi] og onyksstenen.
- ¹³ Den annen elv heter Gihon; det er den som løper omkring hele landet Kus.
- ¹⁴ Den tredje elv heter Hiddekel; det er den som går østenfor Assur. Og den fjerde elv er Frat.
- ¹⁵ Og Gud Herren tok mennesket og satte ham i Edens have til å dyrke og vokte den.
- ¹⁶ Og Gud Herren bød mennesket: Du må fritt ete av alle trær i haven;
- ¹⁷ men treet til kunnskap om godt og ondt, det må du ikke ete av; for på den dag du eter av det, skal du visselig dø.
- ¹⁸ Og Gud Herren sa: Det er ikke godt at mennesket er alene; jeg vil gjøre ham en medhjelp som er hans like.
- ¹⁹ Og Gud Herren hadde dannet av jorden alle dyr på marken og alle fugler under himmelen, og han ledet dem til mennesket for å se hvad han vilde kalle dem; og som mennesket kalte hver levende skapning, så skulde den hete.
- ²⁰ Så gav mennesket navn til alt feet og fuglene under himmelen og alle ville dyr; men for et menneske fant han ingen medhjelp som var hans like.
- ²¹ Da lot Gud Herren en dyp søvn falle på mennesket, og mens han sov, tok han et av hans ribben og fylte igjen med kjøtt.
- ²² Og Gud Herren bygget av det ribben han hadde tatt av mennesket, en kvinne og ledet henne til mennesket.
- ²³ Da sa mennesket: Dette er endelig ben av mine ben og kjøtt av mitt kjøtt; hun skal kalles manninne, for av mannen er hun tatt.
- ²⁴ Derfor skal mannen forlate sin far og sin mor og bli hos sin hustru, og de skal være ett kjød.
- ²⁵ Og de var nakne både Adam og hans hustru, men blue des ikke.

KAPITTEL 3

Men slangen var listigere enn alle dyr på marken som Gud Herren hadde gjort, og den sa til kvinnen: Har Gud virkelig sagt: I skal ikke ete av noget tre i haven?

- ² Og kvinnen sa til slangen: Vi kan ete av frukten på trærne i haven;
- ³ men om frukten på det tre som er midt i haven, har Gud sagt: I skal ikke ete av den og ikke røre ved den, for da skal I dø.
- ⁴ Da sa slangen til kvinnen: I skal visselig ikke dø;
- ⁵ for Gud vet at på den dag I eter av det, skal eders øine åpnes, og I skal bli likesom Gud og kjenne godt og ondt.
- ⁶ Og kvinnen så at treet var godt å ete av, og at det var en lyst for øinene, og at det var et prektig tre, siden en kunde få forstand av det, og hun tok av frukten og åt; og hun gav sin mann med sig, og han åt.
- ⁷ Da blev begges øine åpnet, og de blev var at de var nakne, og de heftet fikenblad sammen og bandt dem om livet.
- ⁸ Og de hørte Gud Herren som vandret i haven, da dagen var blitt kjølig; og Adam og hans hustru skjulte sig for Gud Herrens åsyn mellom trærne i haven.
- ⁹ Da kalte Gud Herren på Adam og sa til ham: Hvor er du?

- 10** Og han svarte: Jeg hørte dig i haven; da blev jeg redd, fordi jeg var naken, og jeg skulte mig.
- 11** Da sa han: Hvem har sagt dig at du er naken? Har du ett av det tre som jeg forbød dig å ete av?
- 12** Og Adam sa: Kvinnen som du gav mig til å være hos mig, hun gav mig av treet, og jeg åt.
- 13** Da sa Gud Herren til kvinnen: Hva er det du har gjort! Og kvinnen sa: Slangen dåret mig, og jeg åt.
- 14** Da sa Gud Herren til slangen: Fordi du gjorde dette, så skal du være forbannet blandt alt feet og blandt alle de ville dyr. På din buk skal du krype, og støv skal du ete alle ditt livs dager.
- 15** Og jeg vil sette fiendskap mellom dig og kvinnen og mellom din ætt og hennes ætt; den skal knuse ditt hode, men du skal knuse dens hæl.
- 16** Til kvinnen sa han: Jeg vil gjøre din møie stor i ditt svangerskap; med smerte skal du føde dine barn, og til din mann skal din attrå stå, og han skal råde over dig.
- 17** Og til Adam sa han: Fordi du lød din hustru og åt av det tre som jeg forbød dig å ete av, så skal jorden være forbannet for din skyld! Med møie skal du nære dig av den alle ditt livs dager.
- 18** Torner og tistler skal den bære dig, og du skal ete urtene på marken.
- 19** I ditt ansikts sved skal du ete ditt brød, inntil du vender tilbake til jorden, for av den er du tatt; for støv er du, og til støv skal du vende tilbake.
- 20** Og Adam kalte sin hustru Eva, fordi hun er alle levendes mor.
- 21** Og Gud Herren gjorde kjortler av skinn til Adam og hans hustru og klædde dem med.
- 22** Og Gud Herren sa: Se, mennesket er blitt som en av oss til å kjenne godt og ondt; bare han nu ikke rekker ut sin hånd og tar også av livsens tre og eter og lever til evig tid!
- 23** Så viste Gud Herren ham ut av Edens have og satte ham til å dyrke jorden, som han var tatt av.
- 24** Og han drev mennesket ut, og foran Edens have satte han kjerubene med det luende sverd som vendte sig hit og dit, for å vokte veien til livsens tre.

KAPITTEL 4

- O**g Adam holdt sig til sin hustru Eva, og hun blev fruktsommelig og fødte Kain; da sa hun: Jeg har fått en mann ved Herren.
- 2** Siden fødte hun Abel, hans bror. Og Abel blev fårehyrde, men Kain blev jorddyrker.
- 3** Da nogen tid var gått, hendte det at Kain bar frem for Herren et offer av jordens grøde.
- 4** Og Abel bar også frem et offer, som han tok av de førstefødte lam i sin hjord og deres fett; og Herren så til Abel og hans offer,
- 5** men til Kain og hans offer så han ikke. Da blev Kain meget vred, og han stirret ned for sig.
- 6** Og Herren sa til Kain: Hvorfor er du vred, og hvorfor stirrer du ned for dig?
- 7** Er det ikke så at dersom du har godt i sinne, da kan du løfte op ditt ansikt? Men har du ikke godt i sinne, da ligger synden på lur ved døren, og dens attrå står til dig, men du skal være herre over den.
- 8** Og Kain talte til Abel, sin bror. Og da de engang var ute på marken, for Kain løs på Abel, sin bror, og slo ham ihjel.

- ⁹ Da sa Herren til Kain: Hvor er Abel, din bror? Han svarte: Jeg vet ikke; skal jeg passe på min bror?
- ¹⁰ Men han sa: Hva har du gjort? Hør, din brors blod roper til meg fra jorden.
- ¹¹ Og nu skal du være bannlyst fra den jord som lot op sin munn og tok imot din brors blod av din hånd!
- ¹² Når du dyrker jorden, skal den ikke mere gi dig sin grøde; omflakkende og hjemløs skal du være på jorden.
- ¹³ Da sa Kain til Herren: Min misgjerning er større enn at jeg kan bære den.
- ¹⁴ Se, du har idag drevet meg ut av landet, og jeg må skjule meg for ditt åsyn; og jeg vil bli omflakkende og hjemløs på jorden, og det vil gå så at hver den som finner meg, slår meg ihjel.
- ¹⁵ Men Herren sa til ham: Nei! for slår nogen Kain ihjel, skal han lide syvfold hevn. Og Herren gav Kain et merke, forat ikke nogen som møtte ham, skulde slå ham ihjel.
- ¹⁶ Så gikk Kain bort fra Herrens åsyn og bosatte sig i landet Nod, [de. landflyktighet] østenfor Eden.
- ¹⁷ Og Kain holdt sig til sin hustru, og hun blev fruktsommelig og fødte Hanok; og han tok sig for å bygge en by og kalte byen Hanok efter sin sønn.
- ¹⁸ Og Hanok fikk sønnen Irad, og Irad blev far til Mehujael, og Mehujael blev far til Metusael, og Metusael blev far til Lamek.
- ¹⁹ Og Lamek tok sig to hustruer; den ene hette Ada, og den andre hette Silla.
- ²⁰ Og Ada fødte Jabal; han blev stamfar til dem som bor i telt og holder buskap.
- ²¹ Og hans bror hette Jubal; han blev stamfar til alle dem som spiller på harpe og fløite.
- ²² Og Silla fødte Tubalkain; han smidde alle slags skarpe redskaper av kobber og jern; og Tubalkains søster var Na'ama.
- ²³ Og Lamek sa til sine hustruer: Ada og Silla, hør mine ord, Lameks hustruer, merk min tale! En mann dreper jeg for hvert sår jeg får, og en gutt for hver skramme jeg får;
- ²⁴ for hevnes Kain syv ganger, da skal Lamek hevnes syv og sytti ganger.
- ²⁵ Og Adam holdt sig atter til sin hustru, og hun fødte en sønn og kalte ham Set; [de. satt i en annens sted] for sa hun Gud har satt meg en annen sønn i Abels sted, fordi Kain slo ham ihjel.
- ²⁶ Og Set fikk en sønn og kalte ham Enos. På den tid begynte de å påkalle Herrens navn.

KAPITTEL 5

Dette er boken om Adams ætt: På den dag Gud skapte mennesket, skapte han det i Guds lignelse.

- ² Til mann og kvinne skapte han dem; og han velsignet dem og gav dem navnet menneske på den dag de blev skapt.
- ³ Da Adam var hundre og tretti år gammel, fikk han en sønn i sin lignelse, efter sitt billede; og han kalte ham Set.
- ⁴ Og efterat Adam hadde fått Set, levde han ennu åtte hundre år og fikk sønner og døtre.
- ⁵ Og alle Adams levedager blev ni hundre og tretti år; så døde han.
- ⁶ Da Set var hundre og fem år gammel, fikk han sønnen Enos.
- ⁷ Og efterat Set hadde fått Enos, levde han ennu åtte hundre og syv år og fikk sønner og døtre.

- ⁸ Og alle Sets dager blev ni hundre og tolv år; så døde han.
- ⁹ Da Enos var nitti år gammel, fikk han sønnen Kenan.
- ¹⁰ Og efterat Enos hadde fått Kenan, levde han ennå åtte hundre og femten år og fikk sønner og døtre.
- ¹¹ Og alle Enos' dager blev ni hundre og fem år; så døde han.
- ¹² Da Kenan var sytti år gammel, fikk han sønnen Mahalalel.
- ¹³ Og efterat Kenan hadde fått Mahalalel, levde han ennå åtte hundre og firti år og fikk sønner og døtre.
- ¹⁴ Og alle Kenans dager blev ni hundre og ti år; så døde han.
- ¹⁵ Da Mahalalel var fem og seksti år gammel, fikk han sønnen Jared.
- ¹⁶ Og efterat Mahalalel hadde fått Jared, levde han ennå åtte hundre og tretti år og fikk sønner og døtre.
- ¹⁷ Og alle Mahalalels dager blev åtte hundre og fem og nitti år; så døde han.
- ¹⁸ Da Jared var hundre og to og seksti år gammel, fikk han sønnen Enok.
- ¹⁹ Og efterat Jared hadde fått Enok, levde han ennå åtte hundre år og fikk sønner og døtre.
- ²⁰ Og alle Jareds dager blev ni hundre og to og seksti år; så døde han.
- ²¹ Da Enok var fem og seksti år gammel, fikk han sønnen Metusalah.
- ²² Og Enok vandret med Gud i tre hundre år, efterat han hadde fått Metusalah; og han fikk sønner og døtre.
- ²³ Og alle Enoks dager blev tre hundre og fem og seksti år.
- ²⁴ Og Enok vandret med Gud; så blev han borte, for Gud tok ham til sig.
- ²⁵ Da Metusalah var hundre og syv og åtti år gammel, fikk han sønnen Lamek.
- ²⁶ Og efterat Metusalah hadde fått Lamek, levde han ennå syv hundre og to og åtti år og fikk sønner og døtre.
- ²⁷ Og alle Metusalahs dager blev ni hundre og ni og seksti år; så døde han.
- ²⁸ Da Lamek var hundre og to og åtti år gammel, fikk han en sønn,
- ²⁹ og han kalte ham Noah og sa: Han skal trøste oss under vårt arbeid og våre henders møie på den jord som Herren har forbannet.
- ³⁰ Og efterat Lamek hadde fått Noah, levde han ennå fem hundre og fem og nitti år og fikk sønner og døtre.
- ³¹ Og alle Lameks dager blev syv hundre og syv og sytti år; så døde han.
- ³² Da Noah var fem hundre år gammel, fikk han sønnene Sem, Kam og Jafet.

KAPITTEL 6

- D**a nu menneskene begynte å bli tallrike på jorden, og de fikk døtre,
- ² så Guds sønner at menneskenes døtre var vakre; og de tok sig hustruer, hvem de hadde lyst til.
- ³ Da sa Herren: Min Ånd skal ikke dømme blandt menneskene til evig tid; for sin villfarelses skyld er det [mennesket] kjød, og dets dager skal være hundre og tyve år.
- ⁴ I de dager var kjempene på jorden og likeså siden, da Guds sønner gikk inn til menneskenes døtre, og de fødte dem barn; det er de veldige fra fordums tid, de navnkundige.
- ⁵ Og Herren så at menneskets ondskap var stor på jorden, og at alle dets hjertes tanker

og påfund bare var onde den hele dag.

⁶ Da angret Herren at han hadde skapt mennesket på jorden, og han var full av sorg i sitt hjerte.

⁷ Og Herren sa: Jeg vil utrydde menneskene som jeg har skapt, av jorden, både mennesker og fe og kryp og fuglene under himmelen; for jeg angrer at jeg har skapt dem.

⁸ Men Noah fant nåde for Herrens øine.

⁹ Dette er historien om Noah og hans ætt: Noah var en rettferdig og ulastelig mann blandt sine samtidige; Noah vandret med Gud.

¹⁰ Og Noah fikk tre sønner: Sem, Kam og Jafet.

¹¹ Men jorden blev fordervet for Guds åsyn, og jorden blev full av urett.

¹² Og Gud så på jorden, og se, den var fordervet; for alt kjød hadde fordervet sin ferd på jorden.

¹³ Da sa Gud til Noah: Jeg har satt mig fore å gjøre ende på alt kjød, for de har fylt jorden med urett; og nu vil jeg ødelegge både dem og jorden.

¹⁴ Gjør dig en ark av gofetre, gjør kammer i arken og stryk den innvendig og utvendig med bek!

¹⁵ Således skal du gjøre den: Arken skal være tre hundre alen lang, femti alen bred, og tretti alen høi.

¹⁶ Æverst på arken skal du gjøre en glugg som når en alen ned på veggen, og døren på arken skal du sette på den ene side; du skal bygge den i tre stakkverk, et nederste, et mellemste og et øverste, med kammer i hvert stakkverk.

¹⁷ Og se, jeg vil la en vannflom komme over jorden til å ødelegge alt kjød under himmelen som det er livsånde i; alt som er på jorden, skal omkomme.

¹⁸ Men jeg vil oprette min pakt med dig, og du skal gå inn i arken, du og dine sønner og din hustru og dine sønners hustruer med dig.

¹⁹ Og av alt som lever, av alt kjød, skal du ta et par av hvert slag med inn i arken for å holde dem i live med dig; han og hun skal det være.

²⁰ Av alle slags fugler og av alle slags fe og av alle slags kryp på jorden skal par for par komme inn til dig for å holdes i live.

²¹ Og du skal ta til dig av allslags mat som etes, og samle det hos dig, sa det kan være til føde for dig og for dem.

²² Og Noah gjorde så; han gjorde i ett og alt som Gud hadde befalt ham.

KAPITTEL 7

Så sa Herren til Noah: Gå inn i arken, du og hele ditt hus! For jeg har funnet at du er rettferdig for mitt åsyn i denne slekt.

² Av alle rene dyr skal du ta dig ut syv par, han og hun, men av de dyr som ikke er rene, ett par, han og hun;

³ likeså av himmelens fugler syv par, han og hun, for å holde deres slekter i live på jorden.

⁴ For om syv dager vil jeg la det regne på jorden i firti dager og firti netter, og jeg vil utrydde av jorden alt levende som jeg har skapt.

⁵ Og Noah gjorde i ett og alt som Herren hadde befalt ham.

⁶ Noah var seks hundre år gammel da vannflommen kom over jorden.

⁷ Da gikk Noah og hans sønner og hans hustru og hans sønners hustruer med ham inn i arken for å berge sig for vannflommen.

- ⁸ Av de rene dyr og av de dyr som ikke er rene, og av fuglene og av alt det som kryper på jorden,
- ⁹ gikk par for par inn til Noah i arken, han og hun, således som Gud hadde befalt Noah.
- ¹⁰ Da nu de syv dager var til ende, kom flommens vann strømmende over jorden.
- ¹¹ I det år da Noah var seks hundre år gammel, i den annen måned, den syttende dag i måneden, den dag brast alle kilder i det store dyp, og himmelens sluser åpnedes,
- ¹² og regnet strømmet ned på jorden i firti dager og firti netter.
- ¹³ På denne samme dag gikk Noah og Sem og Kam og Jafet, Noahs sønner, og Noahs hustru og hans sønners tre hustruer med dem inn i arken,
- ¹⁴ de og alle de ville dyr etter sitt slag og alt feet etter sitt slag og alt krypet som rører sig på jorden, etter sitt slag og alle fuglene etter sitt slag, alt som flyver, alt som har vinger.
- ¹⁵ Og de gikk inn til Noah i arken, par for par av alt kjød som det var livsånde i.
- ¹⁶ Og de som gikk inn, var han og hun av alt kjød, således som Gud hadde befalt ham. Og Herren lukket efter ham.
- ¹⁷ Da kom vannflommen strømmende over jorden i firti dager, og vannet vokste og løftet arken, og den blev hevet over jorden.
- ¹⁸ Og vannet steg og øket storlig over jorden; og arken fløt bortover vannflaten.
- ¹⁹ Og vannet steg høiere og høiere over jorden, så alle de høie fjell under hele himmelen blev skjult.
- ²⁰ Femten alen høit steg vannet over fjellene, så de skjultes.
- ²¹ Da omkom alt kjød som rørte sig på jorden, både fuglene og feet og de ville dyr og alt det som yrte og vrimlet på jorden, og alle menneskene.
- ²² Alt som hadde livsens åndedrag i sin nese, alt det som var på det tørre land, døde.
- ²³ Og han [Gud] utryddet hvert liv som var på jorden, både mennesker og fe og kryp og fuglene under himmelen; de blev utryddet av jorden, og bare Noah blev igjen, og det som var med ham i arken.
- ²⁴ Og vannet holdt sig over jorden i hundre og femti dager.

KAPITTEL 8

Da kom Gud Noah i hu og alle de ville dyr og alt feet som var med ham i arken; og Gud lot en vind fare over jorden, og vannet falt.

- ² Og det store dyps kilder og himmelens sluser lukkedes, og regnet fra himmelen stanset.
- ³ Og vannet vek efterhånden tilbake fra jorden, og vannet begynte å ta av, da hundre og femti dager var gått.
- ⁴ Og i den syvende måned, på den syttende dag i måneden, blev arken stående på Ararat-fjellene.
- ⁵ Og vannet tok mere og mere av inntil den tiende måned; i den tiende måned, på den første dag i måneden, kom fjelltoppene til syne.
- ⁶ Og da firti dager var gått, åpnet Noah vinduet på arken som han hadde gjort,
- ⁷ og sendte ut en ravn; den fløi frem og tilbake, inntil vannet var tørket bort av jorden.
- ⁸ Så sendte han en due ut fra sig for å se om vannet var sunket bort fra jordens overflate.
- ⁹ Men duen fant ikke noget hvilested for sin fot, og den kom tilbake til ham i arken, for det stod vann over hele jorden. Da rakte han ut sin hånd og tok den inn til sig i arken.
- ¹⁰ Så bidde han ennu syv dager til og sendte så atter duen ut av arken.

- ¹¹ Og duen kom til ham ved aftenstid, og se, den hadde et friskt oljeblad i nebbet; da skjønte Noah at vannet var sunket bort fra jorden.
- ¹² Men han bidde ennu syv dager til; så sendte han duen ut, og da kom den ikke tilbake til ham mere.
- ¹³ I det seks hundre og første år, i den første måned, på den første dag i måneden, var vannet tørket bort fra jorden. Da tok Noah taket av arken; og han så ut, og se, jorden var tørr.
- ¹⁴ Og i den annen måned, på den syv og tyvende dag i måneden, var jorden aldeles tørr.
- ¹⁵ Da talte Gud til Noah og sa:
- ¹⁶ Gå ut av arken, du og din hustru og dine sønner og dine sønners hustruer med dig.
- ¹⁷ Alle de dyr som er hos dig, alt kjød, både fuglene og feet og alt krypet som rører sig på jorden, skal du føre ut med dig, og de skal vrímle på jorden og være fruktbare og bli mange på jorden.
- ¹⁸ Så gikk han ut, og hans sønner og hans hustru og hans sønners hustruer med ham.
- ¹⁹ Alle dyrene, alt krypet og alle fuglene, alt som rører sig på jorden, gikk ut av arken, hvert efter sitt slag.
- ²⁰ Og Noah bygget Herren et alter, og han tok av alle de rene dyr og av alle de rene fugler og ofret brennoffer på alteret.
- ²¹ Og Herren kjente den velbehagelige duft. Og Herren sa i sitt hjerte: Jeg vil aldri mere forbanne jorden for menneskets skyld; for menneskehjertets tanker er onde fra ungdommen av; og jeg vil aldri mere drepe alt levende, som jeg nu har gjort.
- ²² Herefter skal, så lenge jorden står, sæd og høst, og frost og hete, og sommer og vinter, og dag og natt aldri høre op.

KAPITTEL 9

- O**g Gud velsignet Noah og hans sønner, og sa til dem: Vær fruktbare og bli mange og opfyll jorden!
- ² Og frykt og redsel for eder skal være over alle dyr på jorden og over alle fugler under himmelen, over alt det som rører sig på jorden, og over alle fiskene i havet; i eders hånd er de gitt.
- ³ Alt det som rører sig og lever, skal I ha til føde; likesom jeg gav eder de grønne urter, gir jeg eder alt dette.
- ⁴ Men kjøtt med dets sjel i, det er dets blod, skal I ikke ete.
- ⁵ Men for eders eget blod vil jeg kreve hevn; av hvert dyr vil jeg kreve hevn for det, og av mennesket, av enhvers bror, vil jeg kreve hevn for menneskets liv.
- ⁶ Den som utøser menneskets blod, ved mennesket skal hans blod utøses; for i Guds billede skapte han [Gud] mennesket.
- ⁷ Og vær I fruktbare og bli mange, vrímle på jorden og bli mange på den!
- ⁸ Og Gud sa til Noah og til hans sønner, som var med ham:
- ⁹ Nu vil jeg oprette min pakt med eder og med eders efterkommere,
- ¹⁰ og med alt levende som er hos eder, både fugler og fe og alle de ville dyr som er hos eder, alt som gikk ut av arken, alt som lever på jorden.
- ¹¹ Jeg oppretter min pakt med eder, og aldri mere skal alt kjød utryddes ved vannflom, og aldri mere skal der komme en vannflom som ødelegger jorden.
- ¹² Og Gud sa: Dette er tegnet på den pakt som jeg gjør mellem mig og eder og alt

levende som er hos eder, til evige tider:

13 Min bue setter jeg i skyen, og den skal være et tegn på pakten mellom mig og jorden.

14 Og når jeg fører skyer over jorden, og buen sees i skyen,

15 da vil jeg komme i hu den pakt som er mellom mig og eder og alt levende av alt kjød, og vannet skal aldri mere bli en flom som ødelegger alt kjød.

16 Og buen skal stå i skyen, og jeg vil se på den og komme i hu den evige pakt mellom Gud og alt levende av alt kjød som er på jorden.

17 Og Gud sa til Noah: Dette er tegnet på den pakt jeg har opprettet mellom mig og alt kjød som er på jorden.

18 Noahs sønner, som gikk ut av arken, var Sem, Kam og Jafet; og Kam var far til Kana'an.

19 Disse tre var Noahs sønner, og fra dem bredte menneskene sig ut over hele jorden.

20 Og Noah var jorddyrker, og han var den første som plantet en vingård.

21 Og han drakk av vinen og blev drukken, og han klædde sig naken inne i sitt telt.

22 Og da Kam, Kana'ans far, så sin far ligge naken, fortalte han det til begge sine brødre, som var utenfor.

23 Da tok Sem og Jafet et klæde og la det på sine skuldrer og gikk baklengs inn og dekket over sin fars blusel; og de vendte sine øine bort, så de ikke så sin fars blusel.

24 Da så Noah våknet av sitt rus, fikk han vite hvad hans yngste sønn hadde gjort imot ham.

25 Da sa han: Forbannet være Kana'an! trælers træl skal han være for sine brødre.

26 Så sa han: Lovet være Herren, Sems Gud, og Kana'an være deres træl!

27 Gud gjøre det vidt for Jafet, han skal bo i Sems telter, og Kana'an være deres træl!

28 Efter vannflommen levde Noah ennu tre hundre og femti år.

29 Og alle Noahs dager blev ni hundre og femti år; så døde han.

KAPITTEL 10

Dette er de ætter som stammer fra Noahs sønner Sem, Kam og Jafet: De fikk sønner efter vannflommen.

2 Jafets sønner var Gomer og Magog og Madai og Javan og Tubal og Mesek og Tiras.

3 Og Gomers sønner var Askenas og Rifat og Togarma.

4 Og Javans sønner var Elisa og Tarsis, Kittim og Dodanim.

5 Fra disse bredte de som bor på hedningenes kyster, sig ut i sine land, med sine forskjellige tungemål, efter sine ætter, i sine folkeslag.

6 Og Kams sønner var Kus og Misra'im og Put og Kana'an.

7 Og Kus' sønner var Seba og Havila og Sabta og Raema og Sabteka, og Raemas sønner var Sjeba og Dedan.

8 Og Kus fikk sønnen Nimrod; han var den første som fikk stort velde på jorden.

9 Han var en veldig jeger for Herrens åsyn; derfor sier folk: En veldig jeger for Herrens åsyn som Nimrod.

10 Først hersket han over Babel og Erek og Akkad og Kalne i landet Sinear.

11 Fra dette land drog han ut til Assur og bygget Ninive og Rehobot-Ir og Kalah

12 og Resen mellom Ninive og Kalah; dette er den store stad.

13 Og Misra'im blev stamfar til luderne og anamerne og lehaberne og naftuherne

- ¹⁴ og patruserne og kasluherne, som filistrene er kommet fra, og kaftorerne.
- ¹⁵ Og Kana'an blev far til Sidon, som var hans førstefødte, og til Het
- ¹⁶ og til jebusittene og amorittene og girgasittene
- ¹⁷ og hevittene og arkittene og sinittene
- ¹⁸ og arvadittene og semarittene og hamatittene; siden bredte kana'anittenes ætter sig videre ut.
- ¹⁹ Og kana'anittenes grense gikk fra Sidon bortimot Gerar like til Gasa, og bortimot Sodoma og Gomorra og Adma og Sebo'im like til Lesa.
- ²⁰ Dette var Kams barn, efter sine ætter, med sine tungemål, i sine land, i sine folkeslag.
- ²¹ Også Sem fikk barn; han var stamfar til alle Ebers barn og var den eldste bror av Jafet.
- ²² Sems sønner var Elam og Assur og Arpaksad og Lud og Aram.
- ²³ Og Arams sønner var Us og Hul og Geter og Mas.
- ²⁴ Og Arpaksad fikk sønnen Salah, og Salah fikk sønnen Eber.
- ²⁵ Og Eber fikk to sønner; den ene hette Peleg, for i hans dager blev menneskene spredt over jorden; og hans bror hette Joktan.
- ²⁶ Og Joktan blev far til Almodad og Salef og Hasarmavet og Jarah
- ²⁷ og Hadoram og Usal og Dikla
- ²⁸ og Obal og Abimael og Sjeba
- ²⁹ og Ofir og Havila og Jobab; alle disse var Joktans sønner.
- ³⁰ De hadde sine bosteder i fjellbygdene i øst fra Mesa bortimot Sefar.
- ³¹ Dette var Sems barn efter sine ætter, med sine tungemål, i sine land, i sine folkeslag.
- ³² Dette var Noahs sønners ætter efter sin avstamning, i sine folkeslag; og fra dem har folkene utbredt sig på jorden efter vannflommen.

KAPITTEL 11

Og hele jorden hadde ett tungemål og ens tale.

- ² Og da de drog frem mot øst, fant de en slette i landet Sinear, og de bosatte sig der.
- ³ Og de sa til hverandre: Kom, la oss gjøre teglsten og brenne dem vel! Og de brukte tegl istedenfor sten, og jordbek istedenfor kalk.
- ⁴ Så sa de: Kom, la oss bygge oss en by med et tårn som når op til himmelen, og gjøre oss et navn, så vi ikke skal spres over hele jorden!
- ⁵ Da steg Herren ned for å se byen og tårnet som menneskenes barn hadde begynt å bygge.
- ⁶ Og Herren sa: Se, de er ett folk, og ett tungemål har de alle; dette er det første de tar sig fore, og nu vil intet være umulig for dem, hvad de så får i sinne å gjøre.
- ⁷ La oss da stige ned der og forvirre deres tungemål, så den ene ikke forstår den andres tungemål!
- ⁸ Så spredte Herren dem derfra over hele jorden, og de holdt op med å bygge på byen.
- ⁹ Derfor kalte de den Babel; for der forvirret Herren hele jordens tungemål, og derfra spredte Herren dem ut over hele jorden.
- ¹⁰ Dette er historien om Sems ætt: Da Sem var hundre år gammel, fikk han sønnen Arpaksad to år efter vannflommen.
- ¹¹ Og efterat Sem hadde fått Arpaksad, levde han ennu fem hundre år og fikk sønner og døtre.

- ¹² Da Arpaksad var fem og tretti år gammel, fikk han sønnen Salah.
- ¹³ Og efterat Arpaksad hadde fått Salah, levde han ennå fire hundre og tre år og fikk sønner og døtre.
- ¹⁴ Da Salah var tretti år gammel, fikk han sønnen Eber.
- ¹⁵ Og efterat Salah hadde fått Eber, levde han ennå fire hundre og tre år og fikk sønner og døtre.
- ¹⁶ Da Eber var fire og tretti år gammel, fikk han sønnen Peleg.
- ¹⁷ Og efterat Eber hadde fått Peleg, levde han ennå fire hundre og tretti år og fikk sønner og døtre.
- ¹⁸ Da Peleg var tretti år gammel, fikk han sønnen Re'u.
- ¹⁹ Og efterat Peleg hadde fått Re'u, levde han ennå to hundre og ni år og fikk sønner og døtre.
- ²⁰ Da Re'u var to og tretti år gammel, fikk han sønnen Serug.
- ²¹ Og efterat Re'u hadde fått Serug, levde han ennå to hundre og syv år og fikk sønner og døtre.
- ²² Da Serug var tretti år gammel, fikk han sønnen Nakor.
- ²³ Og efterat Serug hadde fått Nakor, levde han ennå to hundre år og fikk sønner og døtre.
- ²⁴ Da Nakor var ni og tyve år gammel, fikk han sønnen Tarah.
- ²⁵ Og efterat Nakor hadde fått Tarah, levde han ennå hundre og nitten år og fikk sønner og døtre.
- ²⁶ Da Tarah var sytti år gammel, fikk han sønnene Abram, Nakor og Haran.
- ²⁷ Dette er historien om Tarah og hans ætt: Tarah fikk sønnene Abram, Nakor og Haran. Og Haran fikk sønnen Lot.
- ²⁸ Og Haran døde hos sin far Tarah i sitt fedreland, i Ur i Kaldea.
- ²⁹ Og Abram og Nakor tok sig hustruer; Abrams hustru hette Sarai, og Nakors hustru hette Milka og var en datter av Haran, far til Milka og Jiska.
- ³⁰ Og Sarai var ufruktbar, hun hadde ikke noget barn.
- ³¹ Og Tarah tok med sig Abram, sin sønn, og Lot, Harans sønn, sin sønnesønn, og Sarai, sin sønnekone, sin sønn Abrams hustru; og de drog ut sammen fra Ur i Kaldea for å reise til Kana'ans land, og de kom til Karan og bosatte sig der.
- ³² Og Tarahs dager blev to hundre og fem år; så døde Tarah i Karan.

KAPITTEL 12

- O**g Herren sa til Abram: Dra bort fra ditt land og fra din slekt og fra din fars hus til det land som jeg vil vise dig!
- ² Og jeg vil gjøre dig til et stort folk; jeg vil velsigne dig og gjøre ditt navn stort, og du skal bli en velsignelse!
- ³ Og jeg vil velsigne dem som velsigner dig, og den som forbanner dig, vil jeg forbanne; og i dig skal alle jordens slekter velsignes
- ⁴ Så drog Abram bort som Herren hadde sagt til ham, og Lot drog med ham. Og Abram var fem og sytti år gammel da han drog ut fra Karan.
- ⁵ Og Abram tok med sig Sarai, sin hustru, og Lot, sin brorsønn, og all deres eiendom som de hadde vunnet, og de folk som de hadde fått i Karan; og de drog ut for å reise til

Kana'ans land, og de kom til Kana'ans land.

⁶ Og Abram drog gjennom landet til Sikem-bygden, til Mores terebintelund; og kana'anittene bodde dengang der i landet.

⁷ Da åpenbarte Herren sig for Abram og sa: Din ætt vil jeg gi dette land. Og han bygget der et alter for Herren, som hadde åpenbaret sig for ham.

⁸ Derfra flyttet han til fjellene østenfor Betel og slo op sitt telt med Betel i vest og Ai i øst; og han bygget der et alter for Herren og påkalte Herrens navn.

⁹ Og Abram drog efter hvert videre til sydlandet. [de. den sydligste del av Kana'an]

¹⁰ Så blev det hungersnød i landet; og Abram drog ned til Egypten for å opholde sig der, for hungersnøden var stor i landet.

¹¹ Og da han ikke hadde langt igjen til Egypten, sa han til Sarai, sin hustru: Jeg vet jo at du er en vakker kvinne.

¹² Når nu egypterne får se dig, vil de si: Dette er hans hustru, og så slår de mig ihjel og lar dig leve.

¹³ Kjære, si at du er min søster, så det kan gå mig vel, og mitt liv kan bli spart for din skyld!

¹⁴ Da nu Abram kom til Egypten, så egypterne at kvinnen var meget vakker.

¹⁵ Også Faraos høvdinger så henne og roste henne for Farao, og så blev kvinnen hentet til Faraos hus.

¹⁶ Og han gjorde vel imot Abram for hennes skyld, og han fikk både småfe og storfe og asener og træler og trælkvinner og aseninner og kameler.

¹⁷ Men Herren hjemsøkte Farao og hans hus med store plager for Abrams hustru Sarais skyld.

¹⁸ Da kalte Farao Abram til sig og sa: Hvad er det du har gjort imot mig? Hvorfor lot du mig ikke vite at hun er din hustru?

¹⁹ Hvorfor sa du: Hun er min søster, så jeg tok henne til hustru? Se, her har du din hustru, ta henne og gå!

²⁰ Og Farao gav nogen menn befaling til å følge ham på veien med hans hustru og alt det han eide.

KAPITTEL 13

Så drog Abram fra Egypten op til sydlandet med sin hustru og alt det han eide, og Lot var med ham.

² Og Abram var meget rik på buskap og på sølv og gull.

³ Og han drog i dagsreiser fra sydlandet, til han kom til Betel, til det sted hvor hans telt før hadde vært, mellom Betel og Ai,

⁴ der hvor det alter var som han hadde bygget første gang han var der; og der påkalte Abram Herrens navn.

⁵ Men også Lot, som drog med Abram, hadde småfe og storfe og telt.

⁶ Og landet kunde ikke rumme dem, så de kunde bo sammen; for deres eiendom var for stor til at de kunde bo sammen.

⁷ Så blev det trette mellom Abrams hyrder og Lots hyrder; og kana'anittene og ferisittene bodde dengang i landet.

⁸ Da sa Abram til Lot: Kjære, la det ikke være trette mellom mig og dig og mellom mine hyrder og dine hyrder! Vi er jo brødre.

- ⁹ Ligger ikke hele landet åpent for dig? Skill dig heller fra mig! Drar du til venstre, vil jeg dra til høire, og drar du til høire, vil jeg dra til venstre.
- ¹⁰ Da så Lot ut over landet, og han så at hele Jordan-sletten like til Soar overalt var rik på vann, som Herrens have, som Egyptens land -- det var før Herren hadde ødelagt Sodoma og Gomorra.
- ¹¹ Og Lot valgte for sig hele Jordan-sletten. Så drog Lot østover, og de skiltes fra hverandre.
- ¹² Abram blev boende i Kana'ans land, og Lot bodde i byene på sletten og drog med sine telt like bort til Sodoma.
- ¹³ Men mennene i Sodoma var onde og syndet storlig mot Herren.
- ¹⁴ Og Herren sa til Abram efterat Lot hadde skilt sig fra ham: Løft dine øine og se fra det sted hvor du står, mot nord og mot syd og mot øst og mot vest!
- ¹⁵ For hele det land du ser, vil jeg gi dig og din ætt til evig tid.
- ¹⁶ Og jeg vil la din ætt bli som støvet på jorden; kan nogen telle støvet på jorden, så skal også din ætt kunne telles.
- ¹⁷ Stå op, og dra gjennom landet så langt og så bredt som det er! For dig vil jeg gi det.
- ¹⁸ Og Abram flyttet sine telt og kom til Mamres terebinte-lund i Hebron; der bosatte han sig, og han bygget der et alter for Herren.

KAPITTEL 14

- I** den tid da Amrafel var konge i Sinear, Arjok konge i Ellasar, Kedorlaomer konge i Elam, og Tideal konge over Gojim,
- ² da hendte det at disse konger førte krig med Bera, kongen i Sodoma, og Birsas kongen i Gomorra, og Sineab, kongen i Adma, og Semeber, kongen i Sebo'im, og kongen i Bela, det er Soar.
- ³ Alle disse slo sig sammen og drog til Siddim-dalen, der hvor Salthavet nu er.
- ⁴ Tolv år hadde de tjent Kedorlaomer, men i det trettende år var de falt fra.
- ⁵ Og i det fjortende år kom Kedorlaomer og de konger som var med ham, og slo refa'ittene i Asterot-Karna'im og susittene i Ham og emittene i Sjave-Kirjata'im
- ⁶ og horittene på deres fjell -- Se'ir-fjellene -- like til El-Paran ved utkanten av ørkenen.
- ⁷ Derefter vendte de om og kom til En-Mispat, det er Kades, og la under sig hele amalekittenes land og likeså amorittene, som bodde i Haseson-Tamar.
- ⁸ Da drog kongen i Sodoma ut og kongen i Gomorra og kongen i Adma og kongen i Sebo'im og kongen i Bela, det er Soar, og stilte sig i fylkning mot dem i Siddim-dalen,
- ⁹ mot Kedorlaomer, kongen i Elam, og Tideal, kongen over Gojim, og Amrafel, kongen i Sinear, og Arjok, kongen i Ellasar, fire konger mot fem.
- ¹⁰ Men Siddim-dalen var full av jordbek-gruber, og kongene i Sodoma og Gomorra måtte flykte og falt da i dem; og de som blev igjen, flyktet op i fjellene.
- ¹¹ Så tok de alt godset i Sodoma og Gomorra og all deres mat og drog bort.
- ¹² De tok også med sig Abrams brorsønn Lot og hans gods og drog bort; for han bodde i Sodoma.
- ¹³ Da kom det nogen som var undsluppet, og fortalte det til hebreeren Abram; han bodde ved den terebinte-lund som tilhørte amoritten Mamre -- Mamre var bror til Eskol og Aner, og de hadde alle gjort en pakt med Abram.
- ¹⁴ Da nu Abram hørte at hans frende var bortført som fange, lot han sine våbenvante folk,

som var født i hans hus, tre hundre og atten i tallet, dra ut og forfulgte dem like til Dan.

15 Der delte han sine folk og overfalt dem om natten og slo dem; og han forfulgte dem like til Hoba, som ligger i nord for Damaskus.

16 Så tok han tilbake alt godset; Lot, sin frende, og hans gods tok han også tilbake, og likeså kvinnene og folket.

17 Da han så vendte tilbake etter å ha slått Kedorlaomer og de konger som var med ham, gikk kongen i Sodoma ham i møte til Sjava-dalen, det er Kongedalen.

18 Og Melkisedek, kongen i Salem, kom ut med brød og vin; han var prest for den høieste Gud.

19 Og han velsignet ham og sa: Velsignet være Abram av den høieste Gud, som eier himmel og jord!

20 Og lovet være den høieste Gud, som har gitt dine fiender i din hånd! Og Abram gav ham tiende av alt.

21 Og kongen i Sodoma sa til Abram: Gi mig folket, og ta du godset!

22 Da sa Abram til kongen i Sodoma: Jeg løfter min hånd til Herren, den høieste Gud, som eier himmel og jord:

23 Jeg vil ikke ta så meget som en tråd eller en skorem av alt som ditt er, forat du ikke skal si: Jeg har gjort Abram rik.

24 Jeg vil intet ha, bare det som mine folk har fortært; og det som faller på de menn som drog med mig, Aner, Eskol og Mamre-la dem få sin del.

KAPITTEL 15

Nogen tid derefter kom Herrens ord til Abram i et syn, og det lød så: Frykt ikke, Abram! Jeg er ditt skjold; din lønn skal være meget stor.

2 Og Abram sa: Herre, Herre, hvad vil du gi mig? Jeg går jo barnløs bort, og den som skal ta mitt hus i eie, er Elieser fra Damaskus.

3 Og Abram sa videre: Se, mig har du ikke gitt noget barn, og en tjener som er født i mitt hus, kommer til å arve mig.

4 Men se, da kom Herrens ord til ham, og det lød så: Nei, han skal ikke arve dig, men en som skal utgå av ditt eget liv, skal arve dig.

5 Og han førte ham utenfor og sa: Se op til himmelen og tell stjernene, om du kan telle dem! Og han sa til ham: Så skal din ætt bli.

6 Og Abram trodde på Herren, og han regnet ham det til rettferdighet.

7 Og han sa til ham: Jeg er Herren, som førte dig ut fra Ur i Kaldea for å gi dig dette land til eie.

8 Da sa han: Herre, Herre, hvorav kan jeg vite at jeg skal eie det?

9 Da sa han til ham: Hent mig en treårsgammel kvige og en treårsgammel gjet og en treårsgammel vær og en turteldue og en dueunge.

10 Så hentet han alt dette til ham og skar dyrene midt over og la det ene stykket av hvert dyr rett imot det andre; men fuglene skar han ikke over.

11 Og rovfugler for ned på de døde kroppar, men Abram jaget dem bort.

12 Da nu solen var nær ved å gå ned, og en dyp søvn var falt over Abram, se, da falt redsel, et stort mørke, over ham.

13 Og han sa til Abram: Det skal du vite, at din ætt skal bo som fremmede i et land som ikke hører dem til, og de skal træle for folket der og plages av dem i fire hundre år.

- ¹⁴ Men det folk som de skal træle for, vil jeg også dømme; og derefter skal de dra ut med meget gods.
- ¹⁵ Men du skal fare til dine fedre i fred og bli begravet i en god alderdom.
- ¹⁶ Og i det fjerde ættledd skal de komme hit igjen; for amorittene har ennå ikke fylt sin ondskaps mål.
- ¹⁷ Da nu solen var gått ned, og det var blitt aldeles mørkt, fikk han se en rykende ovn og en luende ild som for frem mellom kjøttstykkene.
- ¹⁸ Den dag gjorde Herren en pakt med Abram og sa: Din ætt gir jeg dette land, fra Egyptens elv like til den store elv, elven Frat,
- ¹⁹ kenittenes og kenisittenes og kadmonittenes
- ²⁰ og hetittenes og ferisittenes og refa'ittenes
- ²¹ og amorittenes og kana'anittenes og girgasittenes og jebusittenes land.

KAPITTEL 16

Sarai, Abrams hustru, fødte ham ikke barn; men hun hadde en egyptisk trælkinne, som hette Hagar.

² Og Sarai sa til Abram: Se, Herren har nektet mig barn; gå derfor inn til min trælkinne! Kanskje jeg kunde få et barn ved henne. Og Abram lød Sarais råd.

³ Så tok Sarai, Abrams hustru, og lot Abram, sin mann, få egypterkvinnen Hagar, som var hennes trælkinne, til hustru; da var det ti år siden Abram hadde bosatt sig i Kana'ans land.

⁴ Og han gikk inn til Hagar, og hun blev fruktsommelig; men da hun så at hun var blitt fruktsommelig, ringeaktet hun sin frue.

⁵ Da sa Sarai til Abram: Den urett jeg lider, er du skyld i; jeg har selv gitt min trælkinne i din favn; men nu, da hun ser at hun er fruktsommelig, ringeakter hun mig; Herren skal dømme mellom mig og dig.

⁶ Da sa Abram til Sarai: Se, din trælkinne råder du selv over; gjør med henne som du synes. Og Sarai var hård mot henne, og hun rømte fra henne.

⁷ Men Herrens engel fant henne ved vannkilden i ørkenen, ved kilden på veien til Sur.

⁸ Og han sa: Hagar, Sarais trælkinne, hvor kommer du fra, og hvor akter du dig hen? Hun svarte: Jeg har flyktet fra min frue Sarai.

⁹ Da sa Herrens engel til henne: Gå tilbake til din frue, og bøi dig under henne!

¹⁰ Og Herrens engel sa til henne: Jeg vil gjøre din ætt så tallrik at den ikke skal kunne telles for mengde.

¹¹ Og Herrens engel sa videre til henne: Se, du er fruktsommelig og skal føde en sønn, og du skal kalle ham Ismael; [Gud hører] for Herren har hørt din nød.

¹² Og han skal bli et vill-asen av et menneske; hans hånd skal være mot alle, og alles hånd mot ham; og han skal bo østenfor alle sine brødre.

¹³ Og hun gav Herren, som hadde talt med henne, navnet "Du er Gud, den som ser". For hun sa: Har jeg virkelig fått se ham som ser mig?

¹⁴ Derfor kaller de brønnen Lakai Ro'is brønn; [de. den levendes brønn som ser mig] den ligger mellom Kades og Bered.

¹⁵ Og Hagar fødte Abram en sønn; og Abram kalte den sønn som Hagar hadde født ham, Ismael.

¹⁶ Abram var seks og åtti år gammel da Hagar fødte ham Ismael.

KAPITTEL 17

Da Abram var ni og nitti år gammel, åpenbarte Herren sig for ham og sa til ham: Jeg er Gud den allmektige; vandre for mitt åsyn og vær ustraffelig!

² Jeg vil gjøre en pakt mellom mig og dig, og jeg vil gjøre din ætt såre tallrik.

³ Da falt Abram på sitt ansikt; og Gud talte med ham og sa:

⁴ Se, jeg gjør en pakt med dig, og du skal bli far til en mengde folk.

⁵ Ditt navn skal ikke mere være Abram; men ditt navn skal være Abraham, for jeg gjør dig til far for en mengde folk.

⁶ Og jeg vil gjøre dig såre fruktbar, så du blir til mange folk, og konger skal utgå fra dig.

⁷ Og jeg vil oprette en pakt mellom mig og dig og din ætt efter dig, fra slekt til slekt, en evig pakt, så jeg vil være din Gud og Gud for din ætt efter dig.

⁸ Og jeg vil gi dig og din ætt efter dig det land hvor du bor som fremmed, hele Kana'ans land, til en evig eiendom; og jeg vil være deres Gud.

⁹ Derefter sa Gud til Abraham: Og du skal holde min pakt, du og din ætt efter dig, fra slekt til slekt.

¹⁰ Dette er den pakt mellom mig og eder og din ætt efter dig som I skal holde: Alt mannkjønn hos eder skal omskjæres

¹¹ I skal omskjæres på eders forhud; det skal være tegnet på pakten mellom mig og eder.

¹² Alle dager gammelt skal hvert guttebarn hos eder omskjæres, slekt efter slekt, både den som er født hjemme, og den som er kjøpt for penger, alle som hører til et fremmed folk og ikke er av din ætt.

¹³ Omskjæres skal både den som er født i ditt hus, og den som er kjøpt for dine penger. Så skal min pakt være på eders kjøtt-en evig pakt.

¹⁴ Men en uomskåret av mannkjønn, en hvis forhud ikke blir omskåret, han skal utryddes av sitt folk; han har brutt min pakt.

¹⁵ Og Gud sa til Abraham: Sarai, din hustru, skal du ikke lenger kalle Sarai -- Sara skal være hennes navn.

¹⁶ Og jeg vil velsigne henne, og jeg vil gi dig en sønn også med henne; ja, jeg vil velsigne henne, og hun skal bli til mange folk, konger over folkeslag skal fremgå av henne.

¹⁷ Da falt Abraham på sitt ansikt og lo, og han sa ved sig selv: Skulde en som er hundre år gammel, få barn? Og skulde Sara, som er nitti år gammel, føde?

¹⁸ Og Abraham sa til Gud: Måtte bare Ismael få leve for ditt åsyn!

¹⁹ Da sa Gud: Sannelig, Sara, din hustru, skal føde dig en sønn, og du skal kalle ham Isak, og jeg vil oprette min pakt med ham, en evig pakt for hans ætt efter ham.

²⁰ Og Ismael -- også om ham har jeg hørt din bønn: Se, jeg vil velsigne ham og gjøre ham fruktbar og gi ham en såre tallrik ætt; tolv høvdinger skal han bli far til, og jeg vil gjøre ham til et stort folk.

²¹ Men min pakt vil jeg oprette med Isak, som Sara skal føde dig på denne tid næste år.

²² Så holdt han op å tale med ham; og Gud for op igjen fra Abraham.

²³ Samme dag tok Abraham Ismael, sin sønn, og alle som var født i hans hus, og alle som

var kjøpt for hans penger, alt mannkjønn blandt folkene i Abrahams hus, og omskar deres forhud, således som Gud hadde sagt til ham.

²⁴ Abraham var ni og nitti år gammel da hans forhud blev omskåret.

²⁵ Og Ismael, hans sønn, var tretten år da hans forhud blev omskåret.

²⁶ Denne samme dag blev de omskåret, både Abraham og Ismael, hans sønn;

²⁷ og alle menn i hans hus, både de som var født hjemme, og de fremmede som var kjøpt for penger. blev omskåret med ham.

KAPITTEL 18

Og Herren åpenbarte sig for ham i Mamres terebinte-lund, mens han satt i døren til sitt telt midt på heteste dagen.

² Da han så op, fikk han se tre menn som stod foran ham; og da han blev dem var, løp han dem i møte fra teltdøren og bøide sig til jorden

³ og sa: Herre! Dersom jeg har funnet nåde for dine øine, så gå ikke din tjener forbi!

⁴ La oss få hente litt vann, så I kan få tvette eders føtter, og hvil eder under treet!

⁵ Og la mig hente et stykke brød, så I kan vederkvege eder før I drar videre -- siden I nu har lagt veien om eders tjener. De sa: Ja, gjør som du sier!

⁶ Da skyndte Abraham sig inn i teltet til Sara og sa: Skynd dig og ta tre mål fint mel; elt det og bak kaker!

⁷ Og selv sprang Abraham bort til buskapen og hentet en fin og god kalv; den gav han til drengen, og han skyndte sig å lage den til.

⁸ Så tok han rømme og søt melk og kalven som han hadde latt drengen lage til, og satte det for dem; og han stod hos dem under treet mens de åt.

⁹ Da sa de til ham: Hvor er Sara, din hustru? Han svarte: Hun er der inne i teltet.

¹⁰ Da sa han: [Herren] Jeg vil komme igjen til dig på denne tid næste år, og da skal Sara, din hustru, ha en sønn. Og Sara hørte det i teltdøren, for den var bak ham.

¹¹ Men Abraham og Sara var gamle og langt ute i årene; Sara hadde det ikke lenger på kvinners vis.

¹² Derfor lo Sara ved sig selv og sa: Skulde jeg, nu jeg er blitt gammel, ha attrå, og min mann er også gammel.

¹³ Da sa Herren til Abraham: Hvorfor ler Sara og tenker: Skal jeg da virkelig få barn, nu jeg er blitt gammel?

¹⁴ Skulde nogen ting være umulig for Herren? På denne tid næste år vil jeg komme til dig igjen, og da skal Sara ha en sønn.

¹⁵ Men Sara nektet og sa: Jeg lo ikke. For hun var redd. Da sa han: Jo, du lo.

¹⁶ Så stod mennene op for å gå derfra, og de tok veien bortimot Sodoma; og Abraham gikk med dem for å følge dem på veien.

¹⁷ Da sa Herren: Skulde jeg vel dølgje for Abraham det som jeg tenker å gjøre?

¹⁸ Abraham skal jo bli et stort og tallrikt folk, og alle jordens folk skal velsignes i ham;

¹⁹ for jeg har utvalgt ham forat han skal byde sine barn og sitt hus efter sig at de skal holde sig efter Herrens vei og gjøre rett og rettferdighet, så Herren kan la Abraham få det som han har lovt ham.

²⁰ Og Herren sa: Ropet over Sodoma og Gomorra er sannelig stort, og deres synd er sannelig meget svær.

- 21** Jeg vil stige ned og se om de i alt har båret sig slik at som det lyder det rop som er nådd op til mig, og hvis ikke, så vil jeg vite det.
- 22** Så vendte mennene sig derfra og gikk til Sodoma, men Abraham blev stående for Herrens åsyn.
- 23** Og Abraham trådte nærmere og sa: Vil du da rykke den rettferdige bort sammen med den ugudelige?
- 24** Kanskje det er femti rettferdige i byen; vil du da rykke dem bort og ikke spare byen for de femti rettferdiges skyld som kunde være der?
- 25** Det være langt fra dig å gjøre slikt og slå ihjel den rettferdige sammen med den ugudelige, så det går den rettferdige på samme vis som den ugudelige! Det være langt fra dig! Den som dømmer hele jorden, skulde ikke han gjøre rett?
- 26** Da sa Herren: Dersom jeg i byen Sodoma finner femti rettferdige, da vil jeg spare hele byen for deres skyld.
- 27** Men Abraham tok atter til orde og sa: Se, jeg har dristet mig til å tale til Herren, enda jeg er støv og aske;
- 28** kanskje det fattes fem i de femti rettferdige, vil du da ødelegge hele byen for disse fems skyld? Han svarte: Jeg skal ikke ødelegge den dersom jeg finner fem og firti der.
- 29** Men han blev ennu ved å tale til ham og sa: Kanskje det finnes firti. Han svarte: Jeg skal ikke gjøre det -- for de firtis skyld.
- 30** Men han sa: Herre, bli ikke vred om jeg taler! Kanskje det finnes tretti. Han svarte: Jeg skal ikke gjøre det dersom jeg finner tretti der.
- 31** Da sa han: Se, jeg har dristet mig til å tale til Herren; kanskje det finnes tyve. Han svarte: Jeg skal ikke ødelegge den-for de tyves skyld.
- 32** Da sa han: Herre, bli ikke vred om jeg taler bare denne ene gang til! Kanskje det finnes ti. Han svarte: Jeg skal ikke ødelegge den -- for de tis skyld.
- 33** Så gikk Herren bort, da han hadde talt ut med Abraham; og Abraham vendte tilbake til det sted hvor han bodde.

KAPITTEL 19

Og de to engler kom til Sodoma om aftenen, mens Lot satt i Sodomas port; og da Lot så dem, stod han op og gikk dem i møte og bøide sig med sitt ansikt til jorden

2 og sa: I herrer! Ta inn i eders tjeners hus og bli der inatt, og tveit eders føtter! Så kan I stå tidlig op imorgen og dra videre. Men de sa: Nei, vi vil bli på gaten inatt.

3 Da nødde han dem meget, og de tok inn hos ham i hans hus; og han gjorde i stand et måltid for dem og bakte usyrede brød, og de åt.

4 Før de ennu hadde lagt sig, kom byens folk, mennene i Sodoma, både unge og gamle, hele folket fra alle kanter og omringet huset.

5 Og de ropte på Lot og sa til ham: Hvor er de menn som er kommet til dig inatt? Før dem ut til oss, så vi kan få vår vilje med dem!

6 Da gikk Lot ut til dem i døren og lukket den efter sig

7 og sa: Mine brødre, gjør da ikke så ond en gjerning!

8 Se, jeg har to døtre som ikke har hatt med nogen mann å gjøre; la mig få føre dem ut til eder, og gjør med dem som I synes! Gjør bare ikke disse menn noget, siden de er kommet inn under skyggen av mitt tak!

9 Men de ropte: Gå av veien! Og så sa de: Her er denne ene mann kommet for å bo som

fremmed her, og så vil han alltid opkaste sig til dommer! Nu vil vi fare verre med dig enn med dem. Så trengte de hårdt inn på mannen, på Lot, og stormet frem for å sprengre døren.

10 Da strakte mennene hånden ut og tok Lot inn til sig i huset og lukket døren.

11 Og de folk som stod utenfor døren til huset, slo de med blindhet, både små og store, så de forgjeves søkte å finne døren.

12 Da sa mennene til Lot: Har du ennu noen her, enten svigersønn eller sønner eller døtre eller noen annen som hører dig til i byen, så før dem bort fra dette sted!

13 For nu skal vi ødelegge dette sted, fordi et sterkt klagerop over dem er nådd op til Herren, og Herren har sendt oss for å ødelegge det.

14 Da gikk Lot ut og talte til sine svigersønner, dem som skulde ha hans døtre. og sa: Stå op og gå bort fra dette sted! For Herren vil ødelegge byen. Men hans svigersønner tenkte at han bare spøkte.

15 Da nu morgenen grydde, skyndte englene på Lot og sa: Stå op, ta din hustru og dine to døtre som er her, forat du ikke skal bli revet bort på grunn av alt det onde som er gjort her i byen!

16 Og da han nølte, tok mennene ham og hans hustru og hans to døtre ved hånden, fordi Herren vilde spare ham; og de førte ham ut og slapp ham ikke før de var ute av byen.

17 Da de hadde ført dem ut, sa den ene: Fly for ditt livs skyld, se dig ikke tilbake og stans ikke på hele sletten, fly op i fjellene, forat du ikke skal bli revet bort!

18 Da sa Lot til dem: Å nei, Herre!

19 Se, din tjener har funnet nåde for dine øine, og stor er den miskunnhet du har vist mig ved å frelse mitt liv. Men jeg kan ikke fly op i fjellene; for da kunde ulykken nå mig, så jeg døde.

20 Se, byen der borte er nær og lett å fly til, og den er liten; la mig da fly dit -- er den ikke liten? -- så jeg kan berge livet!

21 Da sa han til ham: Vel, jeg har også bønnhørt dig i dette stykke; jeg skal ikke ødelegge den by du taler om.

22 Skynd dig, fly dit! For jeg kan intet gjøre før du kommer dit. Derfor kaller de den by Soar. [de. småby]

23 Solen var gått op over jorden da Lot kom til Soar.

24 Da lot Herren det regne svovel og ild -- fra Herren, fra himmelen -- ned over Sodoma og Gomorra.

25 Og han ødela disse byer og hele sletten og alle dem som bodde i byene, og det som vokste på marken.

26 Men Lots hustru, som fulgte efter ham, så sig tilbake; da blev hun til en saltstøtte.

27 Tidlig om morgenen gikk Abraham til det sted hvor han hadde stått for Herrens åsyn.

28 Og han så utover Sodoma og Gomorra og utover hele landet på sletten; da fikk han se at røken steg op fra landet som røken fra en smelteovn.

29 Således gikk det til at da Gud ødela byene på sletten, da kom Gud Abraham i hu og førte Lot midt ut av ødeleggelsen-dengang han ødela de byer som Lot hadde bodd i.

30 Og Lot drog fra Soar op i fjellene og blev boende der, og hans to døtre med ham, for han torde ikke bo i Soar. Og han bodde i en hule, han og hans to døtre.

31 Da sa den eldste til den yngste: Vår far er gammel, og det finnes ingen mann her i landet som kan gå inn til oss efter all verdens vis.

32 Kom, la oss gi vår far vin å drikke og legge oss hos ham, så vi kan holde ætten i live

ved vår far!

³³ Så gav de sin far vin å drikke den natt; og den eldste gikk inn og la sig hos sin far, og han merket det ikke, hverken da hun la sig, eller da hun stod op.

³⁴ Dagen efter sa den eldste til den yngste: Se, inatt lå jeg hos min far; la oss også denne natt gi ham vin å drikke, og gå så du inn og legg dig hos ham, så vi kan holde ætten i live ved vår far!

³⁵ Så gav de også den natt sin far vin å drikke; og den yngste gikk og la sig hos ham, og han merket det ikke, hverken da hun la sig, eller da hun stod op.

³⁶ Og begge Lots døtre blev fruktsommelige ved sin far.

³⁷ Og den eldste fødte en sønn og kalte ham Moab; han er stamfar til moabittene, som er til den dag idag.

³⁸ Den yngste fødte også en sønn og kalte ham Ben-Ammi; han er stamfar til ammonittene, som også er til den dag idag.

KAPITTEL 20

Så drog Abraham derfra til sydlandet og bodde mellom Kades og Sur, og siden opholdt han sig en tid i Gerar.

² Og Abraham sa om Sara, sin hustru: Hun er min søster. Da sendte Abimelek, kongen i Gerar, folk avsted og tok Sara.

³ Men Gud kom til Abimelek i en drøm om natten og sa til ham: Nu skal du dø for den kvinnes skyld som du har tatt; for hun er en annen manns hustru.

⁴ Men Abimelek hadde ikke kommet henne nær, og han sa: Herre, vil du da også slå rettferdige folk ihjel?

⁵ Har han ikke selv sagt til mig: Hun er min søster? Og hun har også sagt: Han er min bror. I mitt hjertes uskyldighet og med rene hender har jeg gjort dette.

⁶ Og Gud sa til ham i drømmen: Ja, jeg vet at du har gjort dette i ditt hjertes uskyldighet, og jeg har også hindret dig fra å synde mot mig; derfor har jeg ikke latt dig få røre henne.

⁷ Men la nu mannen få sin hustru tilbake! For han er en profet. Og han skal bede for dig, så du får leve. Men dersom du ikke gir henne tilbake, da vit at du visselig skal dø, du og alle dine.

⁸ Da stod Abimelek tidlig op om i morgenen og kalte på alle sine tjenere og fortalte dem alt dette, og mennene blev meget redde.

⁹ Og Abimelek kalte Abraham til sig og sa til ham: Hva er det du har gjort mot oss! Hva har jeg syndet mot dig, siden du har ført så stor en synd over mig og mitt rike? Du har båret dig slik at mot mig som ingen skulde gjøre.

¹⁰ Og Abimelek sa videre til Abraham: Hva mente du med å gjøre dette?

¹¹ Da sa Abraham: Jeg tenkte: Det er visst ingen gudsfrykt på dette sted, og de vil slå mig ihjel for min hustrus skyld.

¹² Hun er også virkelig min søster, min fars datter, men ikke min mors datter; og hun blev min hustru.

¹³ Og da Gud bød mig å vandre om borte fra min fars hus, sa jeg til henne: Således må du vise din kjærlighet mot mig: Hvor vi så kommer, må du si om mig: Han er min bror.

¹⁴ Så tok Abimelek småfe og storfe og træler og trælkvinner og gav Abraham og lot ham få Sara, sin hustru, tilbake.

¹⁵ Og Abimelek sa: Se, mitt land ligger åpent for dig; bo hvor du selv vill!

- 16** Og til Sara sa han: Se, her gir jeg din bror tusen sekel sølv; det skal være en sonegave for dig i alles øine som er sammen med dig, og for alle har du nu fått opreisning.
- 17** Og Abraham bad til Gud, og Gud helbredet Abimelek og hans hustru og hans tjenestekvinner, så de fikk barn.
- 18** For Herren hadde aldeles lukket for hvert morsliv i Abimeleks hus for Abrahams hustru Saras skyld.

KAPITTEL 21

- O**g Herren så til Sara som han hadde sagt, og Herren gjorde med Sara som han hadde lovt.
- 2** Sara blev fruktsommelig og fødte Abraham en sønn i hans alderdom på den fastsatte tid som Gud hadde talt til ham om.
- 3** Og Abraham kalte den sønn han hadde fått, den som Sara hadde født ham, Isak.
- 4** Og Abraham omskar Isak, sin sønn, da han var åtte dager gammel, således som Gud hadde befalt ham.
- 5** Abraham var hundre år gammel da han fikk sin sønn Isak.
- 6** Da sa Sara: Gud har gjort det så at jeg må le; alle som hører dette, vil le av mig.
- 7** Og hun sa: Hvem skulde vel ha sagt til Abraham at Sara gir barn å die? Og nu har jeg født ham en sønn i hans alderdom.
- 8** Og gutten vokste op og blev avvent; og Abraham gjorde et stort gjestebud den dag Isak blev avvent.
- 9** Og Sara så at egypterkvinnen Hagars sønn, som hun hadde født Abraham, spottet,
- 10** og hun sa til Abraham: Driv ut denne trælkinne og hennes sønn! For denne trælkinnes sønn skal ikke arve med min sønn, med Isak.
- 11** Dette gjorde Abraham meget ondt for hans sønns skyld.
- 12** Men Gud sa til Abraham: La det ikke gjøre dig ondt for guttens og for din trælkinnes skyld! Lyd Sara i alt det hun sier til dig! For i Isak skal det nevnes dig en ætt.
- 13** Men også trælkvinnens sønn vil jeg gjøre til et folk, fordi han er din sønn.
- 14** Da stod Abraham tidlig op om morgenen og tok brød og en skinnsekk med vann og gav Hagar og la det på hennes skulder; han gav henne også gutten med og lot henne fare. Og hun gikk avsted og for vill i Be'erseba-ørkenen.
- 15** Da det var forbi med vannet i sekken, kastet hun gutten fra sig under en busk
- 16** og gikk bort og satte sig et stykke ifra, så langt som et bueskudd; for hun tenkte: Jeg vil ikke se på at gutten dør. Så satt hun et stykke ifra og brast i gråt.
- 17** Men Gud hørte gutten ynke sig, og Guds engel ropte til Hagar fra himmelen og sa til henne: Hvad fattes dig, Hagar? Frykt ikke! For Gud har hørt gutten ynke sig der han ligger.
- 18** Reis dig, løft gutten op og hold ham ved hånden! For jeg vil gjøre ham til et stort folk.
- 19** Og Gud åpnet hennes øine, så hun så en brønn; da gikk hun dit og fylte sekken med vann og gav gutten å drikke.
- 20** Og Gud var med gutten; han blev stor og bodde i ørkenen, og da han vokste til, blev han bueskytter.
- 21** Han bosatte sig i ørkenen Paran, og hans mor tok en hustru til ham fra Egypten.
- 22** Ved denne tid kom Abimelek og Pikol, hans hærfører, og sa til Abraham: Gud er med

dig i alt det du gjør.

23 Så tilsverg mig nu her ved Gud at du ikke vil fare med svik mot mig og mine barn og min ætt! Likesom jeg har vist godhet mot dig, så skal du gjøre det samme mot mig og mot det land du bor i som fremmed.

24 Da sa Abraham: Ja, det skal jeg tilsverge dig.

25 Men Abraham gikk i rette med Abimelek for en brønn som Abimeleks tjenere hadde tatt med vold.

26 Da sa Abimelek: Jeg vet ikke hvem som har gjort dette; hverken har du sagt mig det, eller har jeg hørt det før idag.

27 Da tok Abraham småfe og storfe og gav Abimelek, og de gjorde en pakt med hverandre.

28 Og Abraham stilte syv får av småfeet for sig selv.

29 Da sa Abimelek til Abraham Hva skal disse syv får her som du har stilt for sig selv?

30 Han svarte: Disse syv får skal du ta imot av mig; det skal være til et vidnesbyrd for mig at jeg har gravd denne brønn.

31 Derfor kalte de dette sted Be'erseba; [Edsbrønnen] for der gjorde de begge sin ed.

32 Så gjorde de da en pakt i Be'erseba; og Abimelek og Pikol, hans hærfører, brøt op og vendte tilbake til filistrenes land.

33 Og Abraham plantet en tamarisk i Be'erseba, og der påkalte han Herrens, den evige Guds navn.

34 Og Abraham bodde som fremmed i filistrenes land en lang tid.

KAPITTEL 22

Nogen tid derefter satte Gud Abraham på prøve, og han sa til ham: Abraham! Og han svarte: Ja, her er jeg.

2 Da sa han: Ta din sønn, din eneste, ham som du har så kjær, Isak, og gå til Moria land og ofre ham der til brennoffer på et av fjellene, som jeg skal si dig!

3 Så stod Abraham tidlig op om morgenen og lesste på sitt asen og tok to av sine drenger med sig og Isak, sin sønn; han kløvde ved til brennofferet og gav sig på veien til det sted Gud hadde sagt ham.

4 På den tredje dag, da Abraham så sig omkring, fikk han øie på stedet langt borte.

5 Da sa Abraham til sine drenger: Bli I her med asenet! Jeg og gutten, vi vil gå dit bort og bede og så komme tilbake til eder.

6 Så tok Abraham veden til brennofferet og la den på Isak, sin sønn, og selv tok han ilden og kniven i sin hånd; og så gikk de begge sammen.

7 Da talte Isak til Abraham, sin far, og sa: Du far! Han svarte: Ja, min sønn! Han sa: Se, her er ilden og veden, men hvor er lammet til brennofferet?

8 Abraham svarte: Gud skal selv utse sig lammet til brennofferet, min sønn! Så gikk de begge sammen.

9 Og da de kom til det sted Gud hadde sagt ham, bygget Abraham et alter der og la veden til rette; så bandt han Isak, sin sønn, og la ham på alteret ovenpå veden.

10 Og Abraham rakte ut hånden og tok kniven for å ofre sin sønn.

11 Da ropte Herrens engel til ham fra himmelen og sa: Abraham, Abraham! -- Han svarte: Ja, her er jeg.

12 Da sa han: Legg ikke hånd på gutten og gjør ham ikke noget! For nu vet jeg at du

frykter Gud, siden du ikke har spart din eneste sønn for min skyld.

13 Da nu Abraham så op, fikk han se en vær bakenfor sig, som hang fast i buskene med sine horn; og Abraham gikk bort og tok væren og ofret den til brennoffer istedenfor sin sønn.

14 Og Abraham kalte dette sted: Herren ser. Derfor sier folk den dag idag: På Herrens berg skal han la sig se.

15 Og Herrens engel ropte ennu en gang til Abraham fra himmelen

16 og sa: Ved mig selv sverger jeg, sier Herren: Fordi du gjorde dette og ikke sparte din eneste sønn,

17 så vil jeg storlig velsigne dig og gjøre din ætt såre tallrik, som stjernene på himmelen og som sanden på havets bredd, og din ætt skal ta sine fienders porter i eie;

18 og i din ætt skal alle jordens folk velsignes, fordi du lød mitt ord.

19 Så gikk Abraham tilbake til sine drenger, og de brøt op og drog sammen til Be'erseba; og Abraham blev boende i Be'erseba.

20 Nogen tid derefter kom det nogen og sa til Abraham: Din bror Nakor og Milka har også fått sønner:

21 Us, den eldste, og Bus, hans bror, og Kemuel, far til Aram,

22 og Kesed og Haso og Pildas og Jidlaf og Betuel.

23 Og Betuel var far til Rebekka. Disse åtte barn fikk Nakor, Abrahams bror, med Milka.

24 Også hans medhustru, som hette Re'uma, fikk barn: Tebah og Gaham og Tahas og Ma'aka.

KAPITTEL 23

Saras alder blev hundre og syv og tyve år; det var Saras leveår.

2 Og Sara døde i Kirjat-Arba, det er Hebron, i Kana'ans land; og Abraham kom for å holde sørgehøitid og gråte over Sara.

3 Derefter stod Abraham op og gikk bort fra sin døde hustru, og han talte til Hets barn og sa:

4 Jeg er en fremmed og utlending hos eder; la mig få et gravsted til eiendom hos eder, så jeg kan føre min døde hustru bort og begrave henne!

5 Da svarte Hets barn Abraham og sa til ham:

6 Hør på oss, herre! Du er en Guds høvding iblandt oss; begrav din døde i den beste av våre graver! Ingen av oss skal nekte dig sin grav til å begrave henne i.

7 Da stod Abraham op og bøide sig for landets folk, for Hets barn,

8 og han talte med dem og sa: Dersom I samtykker i at jeg fører min døde bort og begraver henne, så hør på mig og legg et godt ord inn for mig hos Efron, Sohars sønn,

9 at han lar mig få Makpela-hulen, som tilhører ham og ligger i utkanten av hans mark. Han skal få full betaling for den hvis han vil selge mig den, her midt iblandt eder, til eiendoms-gravsted.

10 Men Efron satt midt iblandt Hets barn; og Efron, hetitten, svarte Abraham så Hets barn hørte på det, alle de som hørte hjemme i hans by, og sa:

11 Nei, herre! Hør på mig: Jeg gir dig marken, og hulen som er på den, gir jeg dig også; for mine landsmenns øine gir jeg dig den: begrav din døde der!

12 Da bøide Abraham sig for landets folk,

- ¹³ og han talte til Efron så landets folk hørte på det, og sa: Bare du nu vilde høre på mig! Jeg betaler dig det marken er verd; ta imot det av mig og la mig få begrave min døde der!
- ¹⁴ Da svarte Efron Abraham og sa til ham:
- ¹⁵ Herre, hør på mig! Et jordstykke som er verd fire hundre sekel sølv, hvad har det å si mellom mig og dig? Begrav du din døde!
- ¹⁶ Og Abraham skjønte hvad Efron mente, og Abraham veide op til Efron det sølv som han hadde talt om i påhør av Hets barn, fire hundre sekel sølv, slike som var gangbare i handel.
- ¹⁷ Og Efrons mark i Makpela, som ligger østenfor Mamre, både marken og hulen som er på den, og alle trærne som fantes på marken, så langt den rakk rundt omkring, blev tilskjøttet
- ¹⁸ Abraham som eiendom, så Hets barn så på det, alle de som hørte hjemme i hans by.
- ¹⁹ Derefter begravde Abraham Sara, sin hustru, i hulen på Makpelamarken østenfor Mamre, det er Hebron, i Kana'ans land.
- ²⁰ Og marken og hulen på den gikk fra Hets barn over til Abraham som eiendomsgravsted.

KAPITTEL 24

Abraham var nu gammel og langt ute i årene, og Herren hadde velsignet Abraham i alle ting.

- ² Da sa Abraham til sin tjener, han som var den eldste i hans hus og rådet over alt det han hadde: Kjære, legg din hånd under min lend,
- ³ så vil jeg la dig sverge ved Herren, himmelens Gud og jordens Gud, at du ikke skal la min sønn ta sig en hustru av døtrene til kana'anitterfolket, som jeg bor iblandt,
- ⁴ men du skal dra til mitt eget land og til min slekt og hente en hustru til min sønn Isak.
- ⁵ Tjeneren sa til ham: Men om nu kvinnen ikke vil følge mig hit til dette land, skal jeg da føre din sønn tilbake til det land som du er kommet fra?
- ⁶ Abraham svarte: Vokt dig for å føre min sønn tilbake dit!
- ⁷ Herren, himmelens Gud, som førte mig bort fra min fars hus og fra mitt fedreland, og som talte til mig, og som svor mig til og sa: Din ætt vil jeg gi dette land, han skal sende sin engel foran dig, så du kan hente en hustru til min sønn derfra.
- ⁸ Men dersom kvinnen ikke vil følge dig, da skal du være løst fra denne din ed til mig; bare du ikke fører min sønn tilbake dit!
- ⁹ Da la tjeneren sin hånd under Abrahams, sin herres lend og lovte ham dette med ed.
- ¹⁰ Så tok tjeneren ti kameler av dem som hørte hans herre til, og drog avsted, og han hadde med sig alleslags kostelige ting som hørte hans herre til; han tok avsted og drog til Mesopotamia, til Nakors by.
- ¹¹ Og han lot kamelene legge sig utenfor byen ved brønnen ved aftenstid, den tid da kvinnene pleier å komme ut og hente vann.
- ¹² Og han sa: Herre, min herre Abrahams Gud! La det lykkes for mig idag, og gjør miskunnhet mot min herre Abraham!
- ¹³ Se, nu står jeg her ved denne kilde mens døtrene til mennene i byen kommer ut for å hente vann.
- ¹⁴ La det nu bli så at den pike som jeg sier således til: Hell på din krukke, så jeg kan få drikke, og som da sier: Drikk, og jeg vil også gi dine kameler å drikke -- at hun er den du

har utsett for din tjener Isak, og av det vil jeg skjønne at du har gjort miskunnhet mot min herre.

15 Og se, før han hadde holdt op å tale, hendte det at Rebekka, en datter av Betuel, som var sønn til Milka og Nakor, Abrahams bror, kom ut med sin krukke på skulderen.

16 Det var en meget vakker pike, en jomfru, som ingen mann var kommet nær. Hun gikk ned til kilden og fylte sin krukke og steg op igjen.

17 Da løp tjeneren henne i møte og sa: Kjære, la mig få drikke litt vann av din krukke!

18 Og hun sa: Drikk, herre! Og hun skyndte sig og tok krukken ned i sin hånd og lot ham få drikke.

19 Og da hun hadde latt ham drikke så meget han vilde, sa hun: Jeg vil også hente vann til dine kameler, til de har fått nok.

20 Og hun skyndte sig og tømte sin krukke i vanntrauet og løp atter til brønnen efter vann og lot alle hans kameler få drikke.

21 Og mannen så på henne og undret sig, men tidde stille for å få vite om Herren hadde latt hans reise lykkes eller ikke.

22 Da så kamelene hadde drukket, tok mannen en gullring som veide en halv sekel, og to armbånd som veide ti sekel gull, og la dem om hennes armer.

23 Og han sa: Hvem er du datter til? Kjære, si mig det! Er det rum nok i din fars hus, sa vi kan overnatte der.

24 Hun svarte: Jeg er datter til Betuel, som er sønn til Nakor og Milka.

25 Så sa hun til ham: Det er fullt op både av halm og fôr hos oss, og det er også rum til å overnatte.

26 Da bøide mannen sig ned og tilbad Herren

27 og sa: Lovet være Herren, min herre Abrahams Gud, som ikke har tatt sin miskunn og sin trofasthet fra min herre! Herren har ført mig på rette vei til min herres frender.

28 Men piken sprang hjem til sin mor og fortalte alt dette.

29 Rebekka hadde en bror, som hette Laban; han sprang ut til mannen der ute ved kilden.

30 For da han så ringen og armbåndene som hans søster bar, og hørte sin søster Rebekka si: Således talte mannen til mig, gikk han ut til mannen, og se, der stod han hos kamelene ved kilden.

31 og han sa: Kom inn, du Herrens velsignede! Hvorfor står du her ute? Jeg har jo gjort huset i stand, og der er rum for kamelene.

32 Så gikk mannen inn i huset og lesste av kamelene; og Laban gav kamelene halm og fôr og kom med vann til ham og de menn som var med ham, til å tvette føttene i.

33 Og de satte frem mat for ham; men han sa: Jeg vil ikke ete før jeg har båret frem mitt ærend. Og Laban sa: Tal!

34 Da sa han: Jeg er Abrahams tjener;

35 og Herren har storlig velsignet min herre, så han er blitt rik, og han har gitt ham småfe og storfe og sølv og gull og træler og trælkvinner og kameler og asener.

36 Og Sara, min herres hustru, fødte min herre en sønn på sine gamle dager; og han har han gitt alt det han eier.

37 Og min herre lot mig sverge og sa: Du skal ikke la min sønn ta sig en hustru av døtrene til kana'anitterfolket, i hvis land jeg bor;

38 men du skal gå til min fars hus og til min slekt og hente en hustru til min sønn.

39 Da sa jeg til min herre: Men om nu kvinnen ikke vil følge mig?

40 Men han sa til mig: Herren, for hvis åsyn jeg har vandret, skal sende sin engel med dig

og la din reise lykkes, sa du finner en hustru til min sønn av min slekt og av min fars hus.

41 Da skal du være løst fra din ed til mig, når du kommer til mitt folk; og vil de ikke gi dig henne, så er du også løst fra eden til mig.

42 Så kom jeg da idag til kilden, og jeg sa: Herre, min herre Abrahams Gud! Å, om du vilde la denne min reise lykkes!

43 Se, nu står jeg her ved denne kilde; la det nu bli så at om en ung pike kommer ut for å hente vann, og jeg sier til henne: Kjære, la mig få litt vann av din krukke,

44 og hun da sier til mig: Drikk du, og jeg vil også hente vann til dine kameler -- så er hun den kvinne som Herren har utsett for min herres sønn.

45 Før jeg hadde holdt op å tale således ved mig selv, se, da kom Rebekka ut med sin krukke på skulderen, og hun gikk ned til kilden og øste op vann; da sa jeg til henne: Kjære, la mig få drikke!

46 Og hun skyndte sig og tok sin krukke ned og sa: Drikk, og jeg vil også la dine kameler få drikke. Så drakk jeg, og hun lot også kamelene få drikke.

47 Og jeg spurte henne: Hvem er du datter til? Hun svarte: Jeg er datter til Betuel, som er sønn til Nakor og Milka. Da satte jeg ringen i hennes nese og armbåndene på hennes armer.

48 Og jeg bøide mig ned og tilbad Herren, og jeg lovet Herren, min herre Abrahams Gud, som hadde ledet mig på rette vei til å finne min herres brordatter til hustru for hans sønn.

49 Dersom I nu vil vise godhet og trofasthet mot min herre, da si mig det, og hvis ikke, da si mig det, så jeg kan vende mig til en annen kant, til høire eller til venstre.

50 Da svarte Laban og Betuel og sa: Dette kommer fra Herren; vi kan intet si dig, hverken ondt eller godt.

51 Se, der står Rebekka; ta henne og dra bort og la din herres sønn få henne til hustru, som Herren har sagt!

52 Da Abrahams tjener hørte disse ord, bøide han sig til jorden for Herren.

53 Og tjeneren tok frem sølvsmykker og gullsmykker og klær og gav Rebekka; og hennes bror og hennes mor gav han også kostelige gaver.

54 Så åt de og drakk, han og de menn som var med ham, og de blev der om natten. Men da de stod op om morgenen, sa han: La mig nu fare hjem til min herre!

55 Da sa hennes bror og hennes mor: La piken bli hos oss en tid, en ti dager eller så! Siden kan du reise.

56 Men han sa til dem: Hold mig ikke tilbake, nu da Herren har latt min reise lykkes! La mig få ta avsted, så jeg kan komme hjem til min herre!

57 Da sa de: La oss kalle på piken og spørre henne selv!

58 Så kalte de på Rebekka og sa til henne: Vil du reise med denne mann? Hun svarte: Ja, det vil jeg. --

59 Så lot de Rebekka, sin søster, og hennes fostermor og Abrahams tjener og hans menn reise.

60 Og de velsignet Rebekka og sa til henne: Vår søster, bli til tusen ganger ti tusen, og måtte din ætt ta sine fienders porter i eie!

61 Og Rebekka og hennes piker gjorde sig ferdig, og de satte sig på kamelene og fulgte med mannen og tjeneren tok Rebekka med sig og drog avsted.

62 Isak var nettop kommet tilbake fra en vandring til brønnen Lakai Ro'i; for han bodde i sydlandet.

63 Og Isak gikk ved aftenstid ut på marken for å ha en stille stund og da han så op, fikk

han se nogen kameler som kom gående.

⁶⁴ Og da Rebekka så op, fikk hun øie på Isak; og hun skyndte sig og steg ned av kamelen.

⁶⁵ Og hun sa til tjeneren: Hvem er denne mann som kommer oss i møte på marken? Tjeneren svarte Det er min herre. Så tok hun sløret og tilhyllet sig.

⁶⁶ Og tjeneren fortalte Isak alt det han hadde gjort.

⁶⁷ Og Isak førte henne inn i sin mor Saras telt; han tok Rebekka hjem, og hun blev hans hustru, og han hadde henne kjær. Så blev Isak trøstet i sorgen over sin mor.

KAPITTEL 25

Og Abraham tok sig atter en hustru; hun hette Ketura.

² Med henne fikk han Simran og Joksan og Medan og Midian og Jisbak og Suah.

³ Og Joksan fikk sønnene Sjeba og Dedan; og Dedans barn var assurerne og letuserne og le'ummerne

⁴ Og Midians barn var Efa og Efer og Hanok og Abida og Elda'a; alle disse var Keturas barn.

⁵ Og Abraham gav Isak alt det han eide.

⁶ Men sønnene til de medhustruer som Abraham hadde, gav han gaver og lot dem, mens han enn levde, flytte bort fra Isak, sin sønn, østover, til Ƴsterland.

⁷ Abrahams levetid og den alder han nådde, var hundre og fem og sytti år.

⁸ Så opgav Abraham ånden og døde i en god alderdom, gammel og mett av dager, og han blev samlet til sine fedre.

⁹ Og Isak og Ismael, hans sønner, begravde ham i Makpela-hulen på den mark som hadde tilhørt hetitten Efron, Sohars sønn, østenfor Mamre,

¹⁰ den mark Abraham hadde kjøpt av Hets barn; der blev Abraham begravet likesom Sara, hans hustru.

¹¹ Og efter Abrahams død velsignet Gud Isak, hans sønn. Og Isak bodde ved brønnen Lakai Ro'i.

¹² Dette er Ismaels, Abrahams sønns ættetavle, han som Abraham fikk med egypterkvinnen Hagar, Saras trælkinne.

¹³ Dette er navnene på Ismaels sønner -- de navn som de har i sin ættetavle: Nebajot, Ismaels førstefødte, og Kedar og Adbe'el og Mibsam.

¹⁴ og Misma og Duma og Massa,

¹⁵ Hadar og Tema, Jetur, Nafis og Kedma.

¹⁶ Dette var Ismaels sønner, og dette var deres navn, i deres byer og leire, tolv ættehøvdinger.

¹⁷ Ismaels leveår var hundre og syv og tretti år; så opgav han ånden og døde og blev samlet til sine fedre.

¹⁸ Og de bodde fra Havila til Sur, som ligger midt for Egypten, og bortimot Assyria; han nedsatte sig østenfor alle sine brødre.

¹⁹ Dette er historien om Abrahams sønn Isaks ætt: Abraham fikk sønnen Isak.

²⁰ Og Isak var firti år gammel da han ektet Rebekka, som var datter til arameeren Betuel fra Mesopotamia og søster til arameeren Laban.

²¹ Og Isak bad til Herren for sin hustru, for hun var barnløs; og Herren bønnhørte ham, og

Rebekka, hans hustru, blev fruktsommelig.

²² Men fosterne støtte til hverandre i hennes liv; da sa hun: Er det således, hvorfor skal jeg da være til? Og hun gikk for å spørre Herren.

²³ Og Herren sa til henne: I ditt liv er det to folk, og fra ditt skjød skal to folkeslag skille sig at; det ene folk skal være sterkere enn det andre, og den eldste skal tjene den yngste.

²⁴ Da nu hennes tid var kommet at hun skulde føde, se, da var det tvillinger i hennes liv.

²⁵ Og den som kom først frem, var rød og over hele kroppen som en lodden kappe; og de kalte ham Esau. [de. den lodne]

²⁶ Derefter kom hans bror frem, og hans hånd holdt i Esaus hæl, og ham kalte de Jakob. [de. han holder i hælen] Isak var seksti år gammel da de blev født.

²⁷ Da nu guttene vokste til, blev Esau en dyktig jeger, en mann som holdt til i skog og mark; men Jakob var en stillferdig mann, som holdt sig ved teltene.

²⁸ Og Isak holdt mest av Esau, for han var glad i vilt; men Rebekka holdt mest av Jakob.

²⁹ Engang da Jakob holdt på å koke en velling, kom Esau hjem fra marken og var rent opgitt.

³⁰ Og Esau sa til Jakob: La mig få til livs noget av det røde, det røde du har der, for jeg er rent opgitt! Derfor kalte de ham Edom. [de. den røde]

³¹ Men Jakob sa: Selg mig først din førstefødselsrett!

³² Esau svarte: Jeg holder på å dø; hvad skal jeg da med førstefødselsretten?

³³ Da sa Jakob: Gjør først din ed på det! Og han gjorde sin ed på det og solgte så sin førstefødselsrett til Jakob.

³⁴ Og Jakob gav Esau brød og linsevelling, og han åt og drakk og stod op og gikk sin vei. Således ringeaktet Esau førstefødselsretten.

KAPITTEL 26

Og det var atter hungersnød i landet -- likesom forrige gang på Abrahams tid; og Isak drog til filistrenes konge Abimelek i Gerar.

² Da åpenbarte Herren sig for ham og sa: Dra ikke ned til Egypten! Bo i det land som jeg sier dig!

³ Bli boende her i landet! Jeg vil være med dig og velsigne dig; for dig og din ætt vil jeg gi alle disse land -- jeg vil holde den ed jeg har svoret Abraham, din far.

⁴ Og jeg vil gjøre din ætt tallrik som stjernene på himmelen, og jeg vil gi din ætt alle disse land, og i din ætt skal alle jordens folk velsignes,

⁵ fordi Abraham lød mitt ord og holdt alt det jeg bød ham å holde, mine bud, mine forskrifter og mine lover.

⁶ Så blev Isak boende i Gerar.

⁷ Og mennene der på stedet spurte ham ut om hans hustru. Da sa han: Hun er min søster. For han torde ikke si at hun var hans hustru; han tenkte: Mennene her på stedet kunde da slå mig ihjel for Rebekkas skyld, siden hun er så vakker.

⁸ Da han nu hadde vært der en tid, hendte det engang at Abimelek, filistrenes konge, så ut gjennom vinduet og fikk se at Isak kjærtegnet Rebekka, sin hustru.

⁹ Da kalte Abimelek Isak til sig og sa: Hun er jo din hustru, hvor kunde du da si: Hun er min søster? Isak svarte: Jeg tenkte jeg kunde komme til å miste livet for hennes skyld.

¹⁰ Da sa Abimelek: Hvorfor har du gjort dette mot oss? Hvor lett kunde det ikke ha hendt at en eller annen av folket hadde lagt sig hos din hustru, og da hadde du ført skyld over

OSS.

11 Så bød Abimelek alt folket og sa: Den som rører ved denne mann eller hans hustru, han skal late sitt liv.

12 Isak sådde korn der i landet og fikk det år hundre fold, for Herren velsignet ham.

13 Og han blev en rik mann, og blev rikere og rikere, så han til sist var overmåte rik.

14 Han eide småfe og storfe og mange tjenere, så filistrene blev misunnelige på ham.

15 Og alle de brønner som hans fars tjenere hadde gravd i Abrahams, hans fars dager, dem kastet filistrene til og fylte dem med jord.

16 Og Abimelek sa til Isak: Dra bort fra oss, for du er blitt oss altfor mektig.

17 Så drog Isak derfra og slo leir i Gerar-dalen og blev boende der.

18 Og Isak gravde op igjen de brønner som de hadde gravd i Abrahams, hans fars dager, og som filistrene hadde kastet til efter Abrahams død; og han gav dem de samme navn som hans far hadde gitt dem.

19 Og Isaks tjenere gravde i dalen og fant der en brønn med rinnende vann.

20 Men hyrdene fra Gerar trettet med Isaks hyrder og sa: Vannet hører oss til. Og han kalte brønnen Esek, [strid] fordi de stredes med ham.

21 Siden gravde de en annen brønn, og den trettet de også om; og han kalte den Sitna. [fiendskap]

22 Så brøt han op derfra og gravde ennu en brønn; den trettet de ikke om; og han kalte den Rehobot [åpent rum] og sa: Nu har Herren gjort det rummelig for oss, så vi kan bli tallrike i landet.

23 Siden drog han derfra op til Be'erseba.

24 samme natt åpenbarte Herren sig for ham og sa: Jeg er Abrahams, din fars Gud; frykt ikke, for jeg er med dig, og jeg vil velsigne dig og gjøre din ætt tallrik for Abrahams, min tjeners skyld.

25 Der bygget han et alter og påkalte Herrens navn; og han slo op sitt telt der; og Isaks tjenere gravde der en brønn.

26 Siden kom Abimelek til ham fra Gerar, med Akussat, sin venn, og Pikol, sin hærfører.

27 Da sa Isak til dem: Hvorfor kommer I til mig, I som hater mig og har drevet mig bort fra eder?

28 De svarte: Vi har sett det grant at Herren er med dig; derfor sier vi: Kom, la oss sverge en ed oss imellem, vi og du, og la oss få gjøre en pakt med dig,

29 at du ikke skal gjøre oss noget ondt, likesom heller ikke vi har rørt dig, men bare gjort dig godt og latt dig fare i fred. Du er nu Herrens velsignede.

30 Så gjorde han et gjestebud for dem, og de åt og drakk.

31 Morgenens efter stod de tidlig op og svor hverandre sin ed; siden lot Isak dem fare, og de drog fra ham fred.

32 Samme dag hendte det at Isaks tjenere kom og fortalte ham om den brønn de hadde gravd, og sa til ham: Vi har funnet vann.

33 Og han kalte den Siba; [ed] derfor heter byen Be'erseba den dag i dag.

34 Da Esau var firti år gammel, tok han til hustruer Judit, datter til hetitten Be'eri, og Basmat, datter til hetitten Elon.

35 Men de blev en hjertesorg for Isak og Rebekka.

KAPITTEL 27

Da Isak var blitt gammel, og hans øine var blitt sløve, så han ikke kunde se, kalte han til sig Esau, sin eldste sønn, og sa til ham: Min sønn! Han svarte: Ja, her er jeg.

² Da sa han: Jeg er blitt gammel og vet ikke hvad dag jeg skal dø.

³ Så ta nu dine jaktredskaper, ditt kogger og din bue, og gå ut på marken og skyt mig noget vilt,

⁴ og lag en velsmakende rett for mig, slik som jeg liker det, og kom så hit med den! Da vil jeg ete, så min sjel kan velsigne dig, før jeg dør.

⁵ Men Rebekka hørte på at Isak talte til Esau, sin sønn. Så gikk Esau ut på marken for å skyte noget vilt og ha det med sig hjem.

⁶ Da sa Rebekka til Jakob, sin sønn: Jeg hørte din far tale til Esau, din bror, og si:

⁷ Hent mig noget vilt og lag en velsmakende rett for mig, så jeg kan ete av den og velsigne dig for Herrens åsyn, før jeg dør.

⁸ Lyd nu mitt ord, min sønn, og gjør det jeg byder dig:

⁹ Gå bort til hjorden og hent mig derfra to gode kje, så skal jeg lage en velsmakende rett av dem for din far, slik som han liker det.

¹⁰ Og du skal gå inn med den til din far, så han kan ete av den og velsigne dig, før han dør.

¹¹ Da sa Jakob til Rebekka, sin mor: Esau, min bror, er jo lodden, og jeg er glatt.

¹² Kanskje min far kjenner på mig og så tror at jeg vil ha ham til narr, og jeg kommer til å føre en forbannelse over mig og ikke en velsignelse.

¹³ Da sa hans mor til ham: Den forbannelse skal jeg ta på mig min sønn! Bare lyd mitt råd og gå og hent mig kjeene!

¹⁴ Da gikk han og hentet dem og kom til sin mor med dem, og hans mor laget en velsmakende rett, slik som hans far likte det.

¹⁵ Så tok Rebekka sin eldste sønn Esaus høitidsklær, som hun hadde hos sig i huset, og hun lot Jakob, sin yngste sønn, ta dem på.

¹⁶ Men skinnene av kjeene hadde hun om hans hender og om den glatte del av hans hals.

¹⁷ Så lot hun sin sønn Jakob få den velsmakende rett og brødet som hun hadde laget,

¹⁸ og han gikk inn til sin far og sa: Far! Han svarte: Ja, her er jeg; hvem er du, min sønn?

¹⁹ Da sa Jakob til sin far: Jeg er Esau, din førstefødte; jeg har gjort som du sa til mig. Sett dig nu op og et av mitt vilt, så din sjel kan velsigne mig!

²⁰ Men Isak sa til sin sønn: Hvorledes har du da så snart kunnet finne noget, min sønn? Han, svarte: Herren din Gud sendte mig det i møte.

²¹ Da sa Isak til Jakob: Kom hit og la mig få kjenne på dig, min sønn, om du er min sønn Esau, eller ikke.

²² Så gikk Jakob frem til Isak, sin far; og han kjente på ham og sa: Røsten er Jakobs, men hendene er Esaus.

²³ Og han kjente ham ikke, fordi hans hender var lodne som hans bror Esaus hender; og han velsignet ham.

²⁴ Og han sa: Er du virkelig min sønn Esau? Han svarte: Ja, det er jeg.

²⁵ Da sa han: Kom hit med det til mig og la mig få ete av min sønns vilt, så min sjel kan velsigne dig. Så satte han det frem for ham, og han åt, og han kom med vin til ham, og han drakk.

²⁶ Så sa Isak, hans far, til ham: Kom nu hit og kyss mig, min sønn!

²⁷ Da gikk han frem og kysset ham; og han kjente lukten av hans klær og velsignet ham

og sa: Se, duften av min sønn er som duften av en mark som Herren har velsignet.

28 Så gi Gud dig av himmelens dugg og av jordens fedme og korn og most i overflod.

29 Folk skal tjene dig, og folkeslag skal falle dig til fote; vær herre over dine brødre, og måtte din mors sønner falle dig til fote! Forbannet være den som forbanner dig, og velsignet den som velsigner dig!

30 Men da Isak hadde endt sin velsignelse over Jakob, og Jakob nettop var gått ut fra Isak, sin far, da kom Esau, hans bror, hjem fra jakten.

31 Han laget også en velsmakende rett og bar den inn til sin far; og han sa til sin far: Vil ikke far reise sig op og ete av sin sønns vilt, så din sjel kan velsigne mig!

32 Og Isak, hans far, spurte ham: Hvem er du? Han svarte: Jeg er Esau, din førstefødte sønn.

33 Da blev Isak overmåte forferdet, og han sa: Hvem var det da som hadde skutt noget vilt og kom til mig med det? Jeg åt av alt, før du kom, og velsignet ham! Han skal også være velsignet.

34 Da Esau hørte disse ord av sin far, satte han i et høit og sårt skrik, og han sa til sin far: Velsign også mig, min far!

35 Men han sa: Din bror kom med list og tok din velsignelse.

36 Da sa han: Er det fordi han har fått navnet Jakob, at han nu to ganger har overlistet mig? Min førstefødselsrett tok han, og se, nu har han tatt min velsignelse. Så sa han: Har du ikke en velsignelse igjen til mig og?

37 Isak svarte og sa til Esau: Se, jeg har satt ham til herre over dig, og alle hans brødre har jeg gjort til hans tjenere, og jeg har gitt ham korn og most i overflod; hvad skal jeg da gjøre for dig, min sønn?

38 Og Esau sa til sin far: Har du da bare denne ene velsignelse, min far? Velsign også mig, min far! Og Esau gråt høit.

39 Da tok Isak, hans far, til orde igjen og sa til ham: Se, uten jordens fedme skal din bolig være og uten himmelens dugg fra oven.

40 Av ditt sverd skal du leve, og din bror skal du tjene; men når du engang river dig løs, da skal du bryte hans åk av din nakke.

41 Og Esau hatet Jakob for den velsignelse som hans far hadde lyst over ham. Og Esau sa ved sig selv: Snart kommer den tid da vi må sørge over min far; da skal jeg slå Jakob, min bror, ihjel.

42 Og Rebekka fikk vite hvad Esau, hennes eldste sønn, hadde sagt; da sendte hun bud efter Jakob, sin yngste sønn, og sa til ham: Se, Esau, din bror, vil hevne sig på dig og slå dig ihjel.

43 Lyd nu mitt ord, min sønn: Gjør dig ferdig og flykt til min bror Laban i Karan,

44 og bli hos ham en tid, til din brors vrede har lagt sig,

45 til din brors vrede har vendt sig fra dig, og han har glemt det du har gjort mot ham! Da skal jeg sende bud og hente dig derfra. Hvorfor skulde jeg miste eder begge på én dag!

46 Så sa Rebekka til Isak: Jeg er kjed av mitt liv for disse Hets døtres skyld; skulde nu også Jakob ta sig en hustru av Hets døtre, slik en som disse, en av landets døtre, hvad skulde jeg da leve efter?

KAPITTEL 28

- D**a kalte Isak Jakob til sig og velsignet ham og bød ham og sa til ham: Du skal ikke ta nogen av Kana'ans døtre til hustru.
- ² Gjør dig rede og dra til Mesopotamia, til din morfar Betuels hus, og hent dig en hustru derfra, en av din morbror Labans døtre!
- ³ Og Gud den allmektige velsigne dig og gjøre dig fruktbar og gi dig en tallrik ætt, så du blir til en hel skare av folkeslag,
- ⁴ han gi dig Abrahams velsignelse, både dig og din ætt, så du kommer til å eie det land hvor du nu bor som fremmed, det som Gud gav Abraham!
- ⁵ Så lot Isak Jakob reise; og han drog til Mesopotamia, til arameeren Laban, Betuels sønn, som var bror til Rebekka, Jakobs og Esaus mor.
- ⁶ Da Esau så at Isak hadde velsignet Jakob og sendt ham til Mesopotamia for å hente sig en hustru derfra -- at han hadde velsignet ham og gitt ham den befaling: Du skal ikke ta nogen av Kana'ans døtre til hustru --
- ⁷ og at Jakob hadde adlydt sin far og sin mor og var reist til Mesopotamia,
- ⁸ og da Esau så at Kana'ans døtre mishaget Isak, hans far,
- ⁹ så gikk han til Ismael og tok Mahalat, datter til Abrahams sønn Ismael, Nebajots søster, til hustru foruten sine andre hustruer.
- ¹⁰ Jakob tok ut fra Be'erseba og gav sig på veien til Karan.
- ¹¹ Og han kom til et sted hvor han blev natten over, for solen var gått ned; og han tok en av stenene som lå der, og la den under sitt hode, og så la han sig til å sove der.
- ¹² Da drømte han og så en stige som var stilt op på jorden, og hvis topp nådde til himmelen, og se, Guds engler steg op og steg ned på den.
- ¹³ Og se, Herren stod øverst på den og sa: Jeg er Herren, din far Abrahams Gud og Isaks Gud; det land som du nu ligger i, det vil jeg gi dig og din ætt.
- ¹⁴ Og din ætt skal bli som støvet på jorden, og du skal utbrede dig mot vest og mot øst og mot nord og mot syd, og i dig og i din ætt skal alle jordens slekter velsignes
- ¹⁵ Og se, jeg er med dig og vil bevare dig hvor du så går, og jeg vil føre dig tilbake til dette land; jeg vil ikke forlate dig før jeg har gjort det jeg har lovt dig.
- ¹⁶ Da Jakob våknet av sin søvn, sa han: Sannelig, Herren er på dette sted, og jeg visste det ikke.
- ¹⁷ Og det kom en frykt over ham, og han sa: Hvor forferdelig er ikke dette sted! Her er visselig Guds hus, her er himmelens port.
- ¹⁸ Morgenens efter stod Jakob tidlig op og tok den sten han hadde lagt under sitt hode, og reiste den op som en minneste, og han helte olje over den.
- ¹⁹ Og han kalte dette sted Betel; [Guds hus] før hette byen Luz.
- ²⁰ Og Jakob gjorde et løfte og sa: Dersom Gud vil være med mig og bevare mig på denne min ferd og gi mig brød å ete og klær å klæ meg med,
- ²¹ og jeg kommer vel hjem igjen til min fars hus, så skal Herren være min Gud,
- ²² og denne sten som jeg har reist op som en minneste, skal være et Guds hus, og av alt det du gir mig, vil jeg gi dig tiende.

KAPITTEL 29

Så gav Jakob sig atter på veien og drog til ʼstens barns land.

² Og da han så sig omkring, fikk han se en brønn på marken, og ved den lå det tre flokker småfe. for av denne brønn vannet de feet; men stenen som lå over brønnens åpning, var stor.

³ Der samlet alle feflokkene sig, og gjæterne veltet stenen fra brønnens åpning og vannet småfeet, og så la de stenen tilbake på sitt sted, over brønnens åpning.

⁴ Jakob spurte dem: Mine brødre, hvor er I fra? De svarte: Vi er fra Karan.

⁵ Så spurte han dem: Kjenner I Laban, sønn til Nakor? De svarte: Ja, vi kjenner ham.

⁶ Da spurte han dem: Står det vel til med ham? De svarte: Ja, det gjør det, og se, der kommer hans datter Rakel med småfeet.

⁷ Da sa han: Det er jo ennu høi dag, det er ennu ikke tid til å samle buskapen; vann småfeet og gå avsted igjen og gjæt!

⁸ Men de sa: Det kan vi ikke før alle feflokkene er samlet, og stenen blir veltet fra brønnens åpning; da vanner vi småfeet.

⁹ Mens han ennu talte med dem, kom Rakel med sin fars småfe; for det var hun som gjætte.

¹⁰ Og da Jakob så Rakel, sin morbror Labans datter, og så småfeet som hørte hans morbror til, gikk han frem og veltet stenen fra brønnens åpning og vannet sin morbror Labans småfe.

¹¹ Og Jakob kysset Rakel og brast i gråt.

¹² Og Jakob fortalte Rakel at han var hennes fars frende, og at han var sønn til Rebekka; da sprang hun avsted og fortalte det til sin far.

¹³ Da nu Laban fikk høre om Jakob, sin søstersønn, løp han ham i møte og omfavnet ham og kysset ham og førte ham inn i sitt hus; og han fortalte Laban alt det som hadde hendt.

¹⁴ Da sa Laban til ham: Sannelig, vi er av samme kjød og blod. Og han blev hos ham en måneds tid.

¹⁵ Så sa Laban til Jakob: Skulde du tjene mig for intet, fordi om du er min frende? Si mig hvad du vil ha i lønn!

¹⁶ Nu hadde Laban to døtre, den eldste hette Lea, og den yngste hette Rakel.

¹⁷ Lea hadde matte øine; men Rakel var vakker av skapning og vakker å se til.

¹⁸ Og Jakob hadde Rakel kjær; derfor sa han: Jeg vil tjene dig syv år for Rakel, din yngste datter.

¹⁹ Laban svarte: Det er bedre at jeg gir henne til dig, enn at jeg gir henne til en annen mann; bli hos mig!

²⁰ Så tjente Jakob i syv år for Rakel; og disse år syntes han var nogen få dager, fordi han hadde henne kjær.

²¹ Derefter sa Jakob til Laban: La mig nu få min hustru, for min tid er ute, og jeg vil gå inn til henne.

²² Da samlet Laban alle menn der på stedet og gjorde et gjestebud.

²³ Og om aftenen tok han sin datter Lea og førte henne inn til ham, og han gikk inn til henne.

²⁴ Og Laban gav sin trælkinne Silpa til sin datter Lea som trælkinne.

²⁵ Men om morgenen -- se, da var det Lea. Da sa han til Laban: Hvad er det du har gjort mot mig? Var det ikke for Rakel jeg tjente hos dig? Hvorfor har du sveket mig?

²⁶ Laban svarte: Det er ikke skikk her hos oss å gi den yngste bort før den eldste.

- ²⁷ La nu Leas bryllups-uke gå til ende, så vil vi også gi dig den andre, hvis du vil tjene hos mig i syv år til.
- ²⁸ Og Jakob gjorde så, og han lot bryllups-uken gå til ende. Da gav han ham sin datter Rakel til hustru.
- ²⁹ Og Laban gav sin trælkinne Bilha til sin datter Rakel som trælkinne.
- ³⁰ Så gikk han også inn til Rakel, og han holdt mere av Rakel enn av Lea. Siden tjente han ennu syv år til hos Laban.
- ³¹ Da Herren så at Lea blev tilsidesatt, åpnet han hennes morsliv; men Rakel var barnløs.
- ³² Og Lea blev fruktsommelig og fødte en sønn, og hun kalte ham Ruben; [se, en sønn!] for hun sa: Herren har sett til mig i min ulykke; nu vil min mann elske mig.
- ³³ Og hun blev atter fruktsommelig og fødte en sønn og sa: Herren har hørt at jeg var tilsidesatt; derfor har han gitt mig også denne sønn. Så kalte hun ham Simeon. [bønnhørelse]
- ³⁴ Og hun blev atter fruktsommelig og fødte en sønn og sa: Nu må vel endelig min mann holde sig til mig, for jeg har født ham tre sønner. Derfor kalte de ham Levi. [vedhengen]
- ³⁵ Og hun blev atter fruktsommelig og fødte en sønn og sa: Nu vil jeg prise Herren. Derfor kalte hun ham Juda. [den for hvem Herren prises; egentlig: den priste] Så fikk hun ikke flere barn da.

KAPITTEL 30

Da Rakel så at hun og Jakob ikke fikk barn, blev hun misunnelig på sin søster og sa til Jakob: La mig få barn! Ellers dør jeg.

- ² Da optendtes Jakobs vrede mot Rakel, og han sa: Er jeg i Guds sted, som har nektet dig livsfrukt?
- ³ Da sa hun: Se, der er min trælkinne Bilha; gå inn til henne, forat hun kan føde på mine knær, [de. føde barn som jeg kan ta til mig som mine] så også jeg kan få barn ved henne!
- ⁴ Så gav hun sin trælkinne Bilha til hustru, og Jakob gikk inn til henne.
- ⁵ Og Bilha blev fruktsommelig og fødte Jakob en sønn.
- ⁶ Da sa Rakel: Gud har dømt i min sak; han har hørt min bønn og gitt mig en sønn. Derfor kalte hun ham Dan. [dommer]
- ⁷ Og Bilha, Rakels trælkinne, blev atter fruktsommelig og fødte Jakob ennu en sønn.
- ⁸ Da sa Rakel: Jeg har kjempet Guds kamper med min søster, og nu har jeg vunnet. Og hun kalte ham Naftali. [den jeg har vunnet med kamp]
- ⁹ Da Lea så at hun ikke fikk flere barn, tok hun sin trælkinne Silpa og gav Jakob til hustru.
- ¹⁰ Og Silpa, Leas trælkinne, fødte Jakob en sønn.
- ¹¹ Da sa Lea: Til lykke! Og hun kalte ham Gad. [lykke]
- ¹² Og Silpa, Leas trælkinne, fødte Jakob ennu en sønn.
- ¹³ Da sa Lea: Hvor lykkelig jeg er! For alle kvinner vil prise mig lykkelig. Og hun kalte ham Aser. [lykkelig]
- ¹⁴ En dag i hvetehestens tid gikk Ruben ut og fant alruner [de. et slags plante som mentes å kunne vekke elskov og fremkalle svangerskap] på marken og bar dem hjem til Lea, sin mor; da sa Rakel til Lea: Kjære, gi mig nogen av din sønns alruner!
- ¹⁵ Men hun svarte henne: Er det ikke nok at du har tatt min mann? Vil du nu også ta min sønns alruner? Da sa Rakel: Nu vel, han kan sove hos dig inatt, hvis jeg får din sønns

alruner!

16 Da Jakob om aftenen kom hjem fra marken, gikk Lea ham i møte og sa: Det er hos mig du skal være inatt; jeg har tinget dig for min sønns alruner. Så lå han hos henne den natt.

17 Og Gud hørte Lea, og hun blev fruktsommelig og fødte Jakob en femte sønn.

18 Da sa Lea: Gud har gitt mig min lønn, fordi jeg lot min mann få min trælkvinn. Og hun kalte ham Issakar. [han kommer med lønn]

19 Og Lea blev atter fruktsommelig og fødte Jakob en sjette sønn.

20 Da sa Lea: Gud har gitt mig en god gave; nu kommer min mann til å bo hos mig, for jeg har født ham seks sønner. Og hun kalte ham Sebulon. [boende mann]

21 Siden fødte hun en datter og kalte henne Dina.

22 Da kom Gud Rakel i hu, og Gud hørte henne og åpnet hennes morsliv.

23 Hun blev fruktsommelig og fødte en sønn. Da sa hun: Gud har tatt bort min skam.

24 Og hun kalte ham Josef [han legger til] og sa: Herren gi mig ennu en sønn!

25 Da nu Rakel hadde født Josef, sa Jakob til Laban: La mig fare, så jeg kan dra hjem til mitt eget land!

26 Gi mig mine hustruer og mine barn, som jeg har tjent dig for, så vil jeg dra bort; du vet jo selv hvorledes jeg har tjent dig.

27 Da sa Laban til ham: Om du bare hadde nogen godhet for mig! Jeg er blitt varslet om at det er for din skyld Herren har velsignet mig.

28 Så sa han: Si selv hvad du vil ha i lønn, så skal jeg gi dig det.

29 Og Jakob sa til ham: Du vet selv hvorledes jeg har tjent dig, og hvad din buskap er blitt til under mine hender.

30 For det var lite det du hadde før jeg kom, men nu har det øket til en stor mengde, og Herren har velsignet dig hvor jeg satte min fot. Men når skal jeg nu også få gjøre noget for mitt eget hus?

31 Da sa Laban: Hvad skal jeg gi dig? Jakob svarte: Du skal ikke gi mig noget; dersom du vil gjøre som jeg nu sier, så skal jeg gjætte din buskap og vokte den, som jeg har gjort.

32 Jeg vil idag gå gjennom hele din hjord og skille ut alt som er flekket og spraglet og alt som er sort blandt fårene, og likeså alt som er spraglet og flekket blandt gjetene; og det skal være min lønn.

33 Og min ærlighet skal vidne for mig, når du siden engang kommer og ser over min lønn. Finnes det hos mig nogen gjet som ikke er flekket og spraglet, og noget får som ikke er sort, så er det stjålet.

34 Da sa Laban: Vel, la det være som du har sagt!

35 Og samme dag skilte han ut de stripe og spraglete gjetebukker og alle flekkete og spraglete gjeter, alt det som hadde noget hvitt på sig, og alt sort blandt fårene; og han lot sine sønner ta vare på det,

36 og han la tre dagsreiser mellom sig og Jakob. Og Jakob gjætte resten av Labans småfe.

37 Men Jakob tok sig friske kjepper av poppel-, hassel- og lønnetrær og skavde hvite striper på dem, så det hvite på kjeppene kom frem.

38 Og han la kjeppene som han hadde skavd, i rennene -- i vanntrauene, hvor småfeet kom for å drikke, like foran småfeet; for de parret sig når de kom for å drikke.

39 Så parret småfeet sig ved kjeppene og fikk stripe, flekkete og spraglete unger.

40 Men lammene skilte Jakob ut og lot småfeet vende øinene mot det stripe og alt det sorte blandt Labans småfe; og således fikk han sig hjorder for sig selv og slapp dem ikke

sammen med Labans småfe.

⁴¹ Og hver gang det sterke småfe parret sig, la Jakob kjeppene midt for øinene på dem i rennene, forat de skulde parre sig ved kjeppene;

⁴² men når det var svakt småfe, la han ikke kjeppene der; således kom de svake til å tilhøre Laban og de sterke Jakob.

⁴³ Og mannen blev rikere og rikere, og han fikk meget småfe og trælkvinner og træler og kameler og asener.

KAPITTEL 31

Så fikk han høre at Labans sønner hadde sagt: Jakob har tatt alt det som vår far eide, og av det som vår far eide, har han lagt sig til all denne rikdom.

² Og Jakob så på Labans ansikt at han ikke var den samme mot ham som før.

³ Og Herren sa til Jakob: Vend tilbake til dine fedres land og ditt eget folk, og jeg vil være med dig.

⁴ Da sendte Jakob bud efter Rakel og Lea og bad dem komme ut på marken, hvor han var med sin buskap.

⁵ Og han sa til dem: Jeg ser på eders fars ansikt at han ikke er den samme mot mig som før; men min fars Gud har vært med mig.

⁶ Og I vet selv at jeg av all min evne har tjent eders far.

⁷ Men eders far har sveket mig og forandret min lønn ti ganger; men Gud lot ham ikke få gjøre mig noget ondt.

⁸ Når han sa: Det flekkete skal være din lønn, da fikk alt småfeet flekkete unger, og når han sa: Det stripe te skal være din lønn, da fikk alt småfeet stripe te unger.

⁹ Således tok Gud eders fars fe fra ham og gav mig det.

¹⁰ Og ved den tid småfeet parret sig, så jeg frem for mig i drømme og fikk se at bukkene som parret sig med småfeet, var stripe te, flekkete og prikkete.

¹¹ Og Guds engel sa til mig i drømmen: Jakob! Og jeg sa: Ja, her er jeg.

¹² Da sa han: Se nu frem for dig, så skal du få se at alle bukkene som parrer sig med småfeet, er stripe te, flekkete og prikkete; for jeg har sett alt det Laban gjør mot dig.

¹³ Jeg er den Gud som du så i Betel, der hvor du salvet en minnesten, og hvor du gjorde mig et løfte; gjør dig nu rede og dra bort fra dette land, og vend tilbake til ditt fødeland.

¹⁴ Da svarte Rakel og Lea og sa til ham: Har vi vel ennu nogen lodd og arv i vår fars hus?

¹⁵ Har han ikke aktet oss som fremmede? Han har jo solgt oss og selv fortært det han fikk for oss.

¹⁶ All den rikdom Gud har tatt fra vår far, den hører oss og våre barn til; gjør nu bare du alt det Gud har sagt til dig!

¹⁷ Så gjorde Jakob sig ferdig og satte sine barn og hustruer på kamelene,

¹⁸ og han tok med sig hele sin buskap og alt det gods som han hadde samlet sig, det fe han eide, og som han hadde lagt sig til i Mesopotamia, og vilde dra til Isak, sin far, i Kana'ans land.

¹⁹ Men Laban hadde draget bort for å klippe sine får; da stjal Rakel sin fars husguder.

²⁰ Og Jakob stjal sig bort fra arameeren Laban; han sa ikke noget til ham om at han vilde flykte.

²¹ Så flyktet han med alt det han hadde; han gjorde sig ferdig og satte over elven [Eufrat] og tok veien til Gileadfjellet.

- 22** Den tredje dag efter fikk Laban vite at Jakob var flyktet.
- 23** Da tok han med sig sine frender og satte efter ham syv dagsreiser, og nådde ham igjen på Gilead-fjellet.
- 24** Men Gud kom til arameeren Laban i en drøm om natten og sa til ham: Vokt dig og si ikke noget til Jakob, hverken godt eller ondt!
- 25** Da Laban nådde Jakob igjen, hadde Jakob slått op sitt telt på fjellet, og Laban med sine frender slo også op sitt telt på Gilead-fjellet.
- 26** Da sa Laban til Jakob: Hvad er det du har gjort? Du har stjålet dig bort fra mig og ført mine døtre avsted som om de var tatt i krig.
- 27** Hvorfor flyktet du hemmelig og stjal dig bort fra mig og sa ikke noget om det til mig, så jeg kunde ha fulgt dig på veien med gledesrop og sanger, med trommer og harper?
- 28** Du lot mig ikke engang få kysse mine sønner og døtre; det var uforstandig gjort av dig.
- 29** Jeg har det i min makt å gjøre ondt mot eder; men eders fars Gud sa til mig inatt: Vokt dig og si ikke noget til Jakob, hverken godt eller ondt!
- 30** Men når du nu har draget bort, fordi du lengtes så såre efter din fars hus, hvorfor stjal du da mine guder?
- 31** Da svarte Jakob og sa til Laban: Jeg var redd; jeg tenkte at du kunde ta dine døtre fra mig med makt.
- 32** Men den som du finner dine guder hos, han skal ikke leve. Se nu efter i våre frenders nærvær, om du kjennes ved noget av det jeg har med mig, og ta det så! Men Jakob visste ikke at Rakel hadde stjålet dem.
- 33** Da gikk Laban inn i Jakobs telt og i Leas telt og i begge trælkvinnenes telt, men fant ikke noget. Så gikk han ut av Leas telt og inn i Rakels telt.
- 34** Men Rakel hadde tatt husgudene og lagt dem i kamelsalen og satt sig på dem; og Laban gjennemsøkte hele teltet, men fant ikke noget.
- 35** Og hun sa til sin far: Min herre må ikke bli vred fordi jeg ikke kan reise mig for dig; for det går mig på kvinners vis. Så lette han efter husgudene, men fant dem ikke.
- 36** Da blev Jakob vred og gikk i rette med Laban. Og Jakob tok til orde og sa til Laban: Hvad er min brøde, hvad er min synd, siden du forfølger mig så?
- 37** Du har nu gjennemsøkt alt det jeg har; hvad fant du da som hører ditt hus til? Legg det frem her for mine og dine frender, så de kan dømme mellem oss to!
- 38** Nu har jeg vært hos dig i tyve år; dine får og dine gjeter har ikke født i utide, og værene av ditt småfe har jeg ikke ett op;
- 39** det som var sønderrevet, kom jeg ikke hjem til dig med; jeg godtgjorde selv skaden; av mig krevde du det, enten det var stjålet om dagen, eller det var stjålet om natten.
- 40** Slik hadde jeg det: Om dagen fortærtes jeg av hete og av kulde om natten, og søvnen flydde fra mine øine.
- 41** I tyve år har jeg nu vært i ditt hus, jeg har tjent dig fjorten år for dine to døtre og seks år for ditt småfe; men du forandret min lønn ti ganger.
- 42** Hadde ikke min fars Gud vært med mig, han som var Abrahams Gud, og som også Isak frykter, sannelig, du hadde nu latt mig fare med tomme hender. Men Gud har sett min møie og alt mitt strev, og han har dømt inatt.
- 43** Da svarte Laban og sa til Jakob: Døtrene er mine døtre, og barna er mine barn, og buskapen er min buskap, og alt det du ser, er mitt; hvad skulde jeg da nu kunne gjøre mot disse mine døtre eller mot deres barn, som de har født?
- 44** Så kom nu og la oss gjøre en pakt, jeg og du, og den skal være et vidne mellem mig og

dig.

⁴⁵ Da tok Jakob en sten og reiste den op som en minnesten.

⁴⁶ Og Jakob sa til sine frender: Sank sammen stener! Og de tok stener og laget en røs; og de holdt måltid der ved stenrøsen.

⁴⁷ Og Laban kalte den Jegar-Sahaduta, men Jakob kalte den Gal-Ed. [vidnesbyrdets stenrøs]

⁴⁸ Da sa Laban: Denne røs skal være et vidne mellom mig og dig idag. Derfor kalte de den Gal-Ed,

⁴⁹ og tillike Mispá, [de. et sted hvorfra en skuer vidt omkring] fordi han sa: Herren holde vakt mellom mig og dig, når vi kommer hverandre av syne;

⁵⁰ dersom du farer ille med mine døtre eller tar dig andre hustruer foruten mine døtre, da er det vel intet menneske hos oss, men se, Gud er vidne mellom mig og dig.

⁵¹ Så sa Laban til Jakob: Se, denne røs og denne minnesten som jeg har reist mellom mig og dig --

⁵² vidner skal de være, både røsen og minnestenen, at ikke skal jeg dra til dig forbi denne røs, og at heller ikke skal du dra til mig forbi denne røs og denne minnesten med ondt i sinne.

⁵³ Abrahams Gud og Nakors Gud skal dømme mellom oss, han som var deres fars Gud. Så svor Jakob ved ham som hans far Isak fryktet.

⁵⁴ Og Jakob ofret et slaktoffer på fjellet og innbød sine frender til måltid. Og de holdt måltid og blev natten over på fjellet.

⁵⁵ Morgenens etter stod Laban tidlig op, og han kysset sine sønner og sine døtre og velsignet dem. Så drog Laban hjem igjen.

KAPITTEL 32

Og Jakob drog videre, og Guds engler møtte ham.

² Da Jakob så dem, sa han: Dette er Guds leir. Og han kalte stedet Mahana'im. [de. to leire]

³ Og Jakob sendte bud foran sig til sin bror Esau i landet Se'ir, på Edoms mark.

⁴ Og han bød dem og sa: Således skal I si til min herre Esau: Så sier din tjener Jakob: Jeg har opholdt mig hos Laban og vært der helt til nu,

⁵ og jeg har fått okser og asener, småfe og træler og trælkvinner; og nu vilde jeg sende bud til min herre om dette for å finne nåde for dine øine

⁶ Og budene kom tilbake til Jakob og sa: Vi kom til Esau, din bror, og han drar dig nu selv i møte, og fire hundre mann med ham.

⁷ Da blev Jakob overmåte forferdet; og han delte folket som var med ham, og småfeet og storfeet og kamelene i to leire.

⁸ For han tenkte: Om Esau kommer til den ene leir og slår den, da kan den leir som er igjen, få berge sig unda.

⁹ Og Jakob sa: Min far Abrahams Gud og min far Isaks Gud, Herre, du som sa til mig: Dra tilbake til ditt land og til ditt folk, og jeg vil gjøre vel imot dig!

¹⁰ Jeg er ringere enn all den miskunnhet og all den trofasthet som du har vist mot din tjener; for med min stav gikk jeg over Jordan her, og nu er jeg blitt til to leire.

¹¹ Fri mig ut av Esaus, min brors hånd; for jeg er redd han skal komme og slå ihjel mig og mine, både mor og barn.

- ¹² Du har jo selv sagt: Jeg vil alltid gjøre vel mot dig og la din ætt bli som havets sand, som ikke kan telles for mengde.
- ¹³ Så blev han der den natt, og av alt det han eide, tok han ut en gave til Esau, sin bror:
- ¹⁴ to hundre gjeter og tyve bukker, to hundre får og tyve værer,
- ¹⁵ tretti kameler som gav die, med sine føll, firti kjøer og ti okser, tyve aseninner og ti asenfoler.
- ¹⁶ Og han lot sine tjenere dra avsted med dem, hver hjord for sig, og han sa til sine tjenere: Far i forveien, og la det være et mellomrum mellom hver hjord!
- ¹⁷ Og han bød den første og sa: Når min bror Esau møter dig og han taler til dig og spør: Hvem hører du til, og hvor skal du hen, og hvem eier denne hjord som du driver foran dig?
- ¹⁸ da skal du si: Din tjener Jakob; det er en gave han sender til min herre Esau, og snart kommer han selv efter.
- ¹⁹ Og han bød likeledes den annen og den tredje og alle de andre som drev hjordene, og sa: Således skal I tale til Esau når I møter ham,
- ²⁰ I skal si: Snart kommer din tjener Jakob selv efter. For han tenkte: Jeg vil forsone ham ved den gave som jeg sender foran mig, og siden vil jeg selv trede frem for ham; kanskje han vil ta nådig imot mig.
- ²¹ Så drog de i forveien med gaven; men selv blev han i leiren den natt.
- ²² samme natt stod han op og tok sine hustruer og de to trælkvinner og sine elleve sønner og gikk over Jabboks vadested.
- ²³ Han tok og satte dem over åen og førte over alt det han eide.
- ²⁴ Så var Jakob alene tilbake. Da kom det en mann og kjempet med ham inntil morgenen grydde.
- ²⁵ Og da mannen så at han ikke kunde rå med ham, rørte han ved hans hofteskål; og Jakobs hofteskål gikk av ledd, mens han kjempet med ham.
- ²⁶ Og han sa: Slipp mig, for morgenen gryr! Men han sa: Jeg slipper dig ikke, uten du velsigner mig.
- ²⁷ Da sa han til ham: Hvad er ditt navn? Han svarte: Jakob.
- ²⁸ Han sa: Du skal ikke lenger hete Jakob, men Israel; [de. en som kjemper med Gud] for du har kjempet med Gud og med mennesker og vunnet.
- ²⁹ Da spurte Jakob: Si mig ditt navn! Han svarte: Hvorfor spør du om mitt navn? Og han velsignet ham der.
- ³⁰ Og Jakob kalte stedet Pniel; [Pniel eller Pnuel betyr Guds åsyn] for sa han jeg har sett Gud åsyn til åsyn og enda berget livet.
- ³¹ Og da han var kommet forbi Pnuel så han solen rinne; og han haltet på sin hofte.
- ³² Derfor er det så den dag idag at Israels barn aldrig eter spennesenen som er på hofteskålen, fordi han rørte ved Jakobs hofteskål på spennesenen.

KAPITTEL 33

- D**a Jakob så op, fikk han se Esau som kom med fire hundre mann. Da delte han barna mellom Lea og Rakel og begge trælkvinnene,
- ² og han satte trælkvinnene med sine barn fremst og Lea med sine barn bakenfor dem og Rakel med Josef bakerst.
- ³ Og selv gikk han foran dem og bøide sig syv ganger til jorden, inntil han kom frem til sin bror.

- ⁴ Men Esau løp ham i møte og omfavnet ham og falt ham om halsen og kysset ham, og de gråt.
- ⁵ Da han så op, fikk han øie på kvinnene og barna; da sa han: Hvem er det du har der? Han svarte: Det er de barn som Gud har unt din tjener.
- ⁶ Så gikk trælkvinnene frem med sine barn og bøde sig,
- ⁷ og Lea gikk også frem med sine barn, og de bøde sig, og derefter gikk Josef og Rakel frem og bøde sig.
- ⁸ Da sa han: Hva vilde du med hele den leir som jeg møtte? Han svarte: Jeg vilde finne nåde for min herres øine.
- ⁹ Da sa Esau: Jeg har nok; ha du selv, min bror, det som ditt er!
- ¹⁰ Jakob svarte: Nei, kjære! Dersom jeg har funnet nåde for dine øine, så ta imot min gave! For da jeg så ditt ansikt, var det som om jeg så Guds ansikt, siden du var så vennlig mot mig.
- ¹¹ Kjære, ta imot gaven som jeg sendte dig! For Gud har vært mig nådig, og jeg har nok av alle ting. Og han nødde ham til han tok imot det.
- ¹² Da sa Esau: La oss bryte op og dra videre, og la mig dra side om side med dig!
- ¹³ Men han svarte ham: Min herre vet at barna er svake, og småfeet og storfeet har nylig båret hos mig; og driver en dem bare en eneste dag for sterkt, så dør alt småfeet.
- ¹⁴ Vil ikke min herre dra foran. sin tjener, så vil jeg dra langsomt efter, som det kan passe for buskapen som drives foran mig, og for barna, inntil jeg kommer til min herre i Se'ir.
- ¹⁵ Da sa Esau: Så vil jeg få lov til å la nogen av de folk jeg har med, bli hos dig. Men han svarte: Hvorfor det? La mig bare finne nåde for min herres øine!
- ¹⁶ Så drog Esau samme dag sin vei tilbake til Se'ir
- ¹⁷ Og Jakob drog til Sukkot og bygget sig et hus og gjorde løvhytter til sin buskap; derfor kalte de stedet Sukkot. [hytter]
- ¹⁸ Og Jakob kom lykkelig frem til byen Sikem, som ligger i Kana'ans land, da han kom fra Mesopotamia; og han slo leir utenfor byen.
- ¹⁹ Og det stykke mark hvor han hadde slått op sitt telt, kjøpte han av sønnene til Hemor, Sikems far, for hundre kesitter. [en viss vekt sølv eller gull]
- ²⁰ Der reiste han et alter og kalte det El Elohe Israel. [de. Israels Gud er Gud]

KAPITTEL 34

Dina, Jakobs datter med Lea, gikk engang ut for å se på landets døtre.

- ² Og Sikem, som var sønn av hevitten Hemor, høvdingen i landet, så henne; og han tok henne og lå hos henne og krenket henne.
- ³ Men hans hjerte hang ved Dina, Jakobs datter, og han elsket piken og talte kjærlig til henne.
- ⁴ Så sa Sikem til Hemor, sin far: La mig få denne pike til hustru!
- ⁵ Og Jakob fikk høre at han hadde vanæret Dina, hans datter; men hans sønner var med buskapen ute på marken, og Jakob tidde med det til de kom hjem.
- ⁶ Men Hemor, Sikems far, gikk ut til Jakob for å tale med ham.
- ⁷ Jakobs sønner kom hjem fra marken da de fikk høre om dette; og mennene gremmet sig og var harmfulle; for han [Sikem] hadde gjort en skammelig gjerning mot Israel ved å ligge hos Jakobs datter. Slikt burde ikke skje.

- ⁸ Da talte Hemor med dem og sa: Min sønn Sikems hjerte henger ved eders datter; kjære, la ham få henne til hustru,
- ⁹ og inngå svogerskap med oss, gi oss eders døtre og ta I våre døtre!
- ¹⁰ Bli boende hos oss! Landet skal stå åpent for eder; bo her og dra omkring og få eder eiendommer her!
- ¹¹ Og Sikem sa til hennes far og hennes brødre: La mig finne nåde for eders øine! Det I krever av mig, vil jeg gi eder.
- ¹² Krev så meget I vil av mig i morgengave og andre gaver! Jeg skal gi det I vil ha; la mig bare få piken til hustru!
- ¹³ Da svarte Jakobs sønner Sikem og Hemor, hans far, med svikefulle ord, fordi han hadde vanæret deres søster Dina,
- ¹⁴ og sa til dem: Det kan vi ikke gjøre, å gi vår søster til en mann som har forhud; det vilde være en skam for oss.
- ¹⁵ Bare på det vilkår vil vi være eder til vilje, at I blir som vi, og alt mannkjønn hos eder lar sig omskjære.
- ¹⁶ Da vil vi gi eder våre døtre og gifte oss med eders døtre og bo hos eder, så vi blir ett folk.
- ¹⁷ Men dersom I ikke vil høre på oss og la eder omskjære, da tar vi vår søster og drar bort.
- ¹⁸ Og de syntes godt om deres ord, både Hemor og Sikem, Hemors sønn.
- ¹⁹ Og den unge mann drygde ikke med å gjøre dette, for han var glad i Jakobs datter, og han var den som hadde mest å si i sin fars hus.
- ²⁰ Så gikk Hemor og hans sønn Sikem til porten i sin by, og de talte til mennene i byen og sa:
- ²¹ Disse menn vil gjerne være venner med oss og vil bo her i landet og dra omkring her, og landet er jo vidt nok for dem; vi vil gifte oss med deres døtre og gi dem våre døtre.
- ²² Men bare på det vilkår vil mennene være oss til vilje og bo hos oss og bli til ett folk med oss, at alt mannkjønn iblandt oss lar sig omskjære, likesom de selv er omskåret.
- ²³ Deres buskap og deres gods og alle deres kløvdyr, blir ikke alt det vårt når vi bare er dem til vilje, så de blir boende hos oss?
- ²⁴ Og de gjorde som Hemor og hans sønn Sikem vilde, alle som hørte hjemme i hans by; og alt mannkjønn, alle som hørte hjemme i hans by, blev omskåret.
- ²⁵ Men på den tredje dag, da de var syke av sine sår, da tok Jakobs to sønner, Simeon og Levi, Dinas brødre, hver sitt sverd, og de kom uforvarende over byen og slo alt mannkjønn ihjel.
- ²⁶ Også Hemor og Sikem, hans sønn, slo de ihjel med sverdets egg, og de tok Dina ut av Sikems hus og drog bort.
- ²⁷ Jakobs sønner kom over de drepte og plyndret byen, fordi deres søster var blitt vanæret.
- ²⁸ De tok deres småfe og storfe og deres asener, både det som var i byen, og det som var på marken.
- ²⁹ Og alt deres gods og alle deres barn og deres kvinner førte de bort som bytte, og alt annet som var i husene.
- ³⁰ Da sa Jakob til Simeon og Levi: I har gjort mig en stor sorg! I har ført mig i vanrykte hos landets innbyggere, Kana'anittene og ferisittene; jeg råder jo bare over en liten flokk, og

samler de sig imot mig, kommer de til å slå mig ihjel, så både jeg og mitt hus går til grunne.

³¹ Men de svarte: Skulde han da få gjøre med vår søster som med en skjøge?

KAPITTEL 35

Og Gud sa til Jakob: Gjør dig rede, dra op til Betel og bli der, og bygg der et alter for den Gud som åpenbarte sig for dig da du flyktet for din bror Esau!

² Da sa Jakob til sine husfolk og alle dem som var med ham: Ha bort de fremmede guder som finnes hos eder, og rens eder og skift klær,

³ og la oss ta avsted og dra op til Betel; der vil jeg bygge et alter for den Gud som bønnhørte mig den dag jeg var i fare, og som var med mig på min ferd.

⁴ Da lot de Jakob få alle de fremmede guder som de hadde hos sig, og ringene som de hadde i sine ører; og Jakob gravde dem ned under terebinten ved Sikem.

⁵ Så brøt de op, og en redsel fra Gud kom over byene rundt omkring dem, så de ikke forfulgte Jakobs sønner.

⁶ Og Jakob kom til Luz, som ligger i Kana'ans land -- nu heter det Betel -- han og alt det folk som var med ham.

⁷ Og han bygget der et alter og kalte stedet El-Betel; [de. Betels Gud] for der hadde Gud åpenbaret sig for ham da han flyktet for sin bror.

⁸ Da døde Debora, Rebekkas fostermor, og hun blev begravet nedenfor Betel under eken; og han kalte den gråts -- eken.

⁹ Og Gud åpenbarte sig atter for Jakob, da han kom fra Mesopotamia, og velsignet ham.

¹⁰ Og Gud sa til ham: Du heter Jakob; herefter skal du ikke mere hete Jakob, men Israel skal være ditt navn. Således fikk han navnet Israel.

¹¹ Og Gud sa til ham: Jeg er Gud den allmektige; vær fruktbar og bli tallrik! Et folk, ja en mengde med folkeslag skal stamme fra dig, og konger skal utgå av dine lender.

¹² Og det land som jeg gav Abraham og Isak, det vil jeg gi dig; og din ætt efter dig vil jeg gi landet.

¹³ Så fór Gud op fra ham på det sted hvor han hadde talt med ham.

¹⁴ Og Jakob reiste op en minnestøtte på det sted hvor han hadde talt med ham, en minnestøtte av sten; og han øste drikkoffer på den og helte olje over den.

¹⁵ Og Jakob kalte det sted hvor Gud hadde talt med ham, Betel.

¹⁶ Så brøt de op fra Betel, og da det ennu var et stykke vei igjen til Efrat, fødte Rakel, og hun hadde en hård fødsel.

¹⁷ Og under hennes hårde fødsel sa jordmoren til henne: Frykt ikke; for også denne gang får du en sønn.

¹⁸ Men i det samme hun opgav ånden -- for hun måtte dø -- kalte hun ham Benoni; [min smertes sønn] men hans far kalte ham Benjamin. [lykkens sønn]

¹⁹ Så døde Rakel, og hun blev begravet på veien til Efrat, det er Betlehem.

²⁰ Og Jakob reiste op en minnesten på hennes grav; det er Rakels gravsten; den står der den dag idag.

²¹ Så brøt Israel op igjen og slo op sitt telt bortenfor Migdal-Eder. [hjordens tårn]

²² Og mens Israel bodde der i landet, hendte det at Ruben gikk avsted og lå hos Bilha, sin fars medhustru; og Israel fikk høre om det -- Jakob hadde tolv sønner.

²³ Leas sønner var: Ruben, Jakobs førstefødte, og Simeon og Levi og Juda og Issakar og

Sebulon.

²⁴ Rakels sønner var: Josef og Benjamin.

²⁵ Og Rakels trælkinne Bilhas sønner var: Dan og Naftali.

²⁶ Og Leas trælkinne Silpas sønner var: Gad og Aser. Dette var Jakobs sønner, som han fikk i Mesopotamia.

²⁷ Og Jakob kom til sin far Isak i Mamre ved Kirjat-Arba, det er Hebron, hvor Abraham og Isak hadde bodd som fremmede.

²⁸ Og Isaks dager blev hundre og åtti år.

²⁹ Da opgav Isak ånden og døde og blev samlet til sine fedre, gammel og mett av dager; og Esau og Jakob, hans sønner, begravde ham.

KAPITTEL 36

Dette er Esaus eller Edoms ætt.

² Esau tok sig hustruer av Kana'ans døtre: Ada, hetitten Elons datter, og Oholibama, Anas datter, hevitten Sibeons sønnedatter,

³ og Basmat, Ismaels datter, Nebajots søster.

⁴ Med Ada fikk Esau Elifas, og med Basmat Re'uel,

⁵ og med Oholibama fikk han Je'us og Jalam og Korah; dette var Esaus sønner, som han fikk i Kana'ans land.

⁶ Og Esau tok sine hustruer, sine sønner og døtre og alt sitt husfolk og sin buskap og alle sine kløvdyr og alt sitt gods som han hadde samlet i Kana'ans land, og drog til et annet land for sin bror Jakobs skyld.

⁷ For deres eiendom var for stor til at de kunde bo sammen-det land som de bodde i som fremmede, kunde ikke rumme dem, så stor buskap hadde de.

⁸ Så bosatte Esau sig i Se'ir-fjellene -- Esau, det er den samme som Edom.

⁹ Og dette er Esaus ætt i Se'irfjellene, han som var stamfar til edomittene.

¹⁰ Dette er navnene på Esaus sønner: Elifas, sønn av Esaus hustru Ada, og Re'uel, sønn av Esaus hustru Basmat.

¹¹ Og Elifas' sønner var Teman, Omar, Sefo, Gatam og Kenas.

¹² Og Elifas, Esaus sønn, hadde en medhustru som hette Timna, og med henne fikk Elifas Amalek. Dette var Esaus hustru Adas sønner.

¹³ Og dette var Re'uels sønner: Nahat og Serah, Samma og Missa. Dette var Esaus hustru Basmats sønner.

¹⁴ Og dette var sønnene til Oholibama, Anas datter, Sibeons sønnedatter, Esaus hustru: Med henne fikk Esau Je'us og Jalam og Korah.

¹⁵ Dette var stammefyrstene for Esaus barn: Sønnene til Esaus eldste sønn Elifas var stammefyrsten Teman, stammefyrsten Omar, stammefyrsten Sefo, stammefyrsten Kenas,

¹⁶ stammefyrsten Korah, stammefyrsten Gatam, stammefyrsten Amalek; dette var de stammefyrster som nedstammet fra Elifas i Edom-landet. Dette var Adas sønner.

¹⁷ Og dette var sønnene til Esaus sønn Re'uel: stammefyrsten Nahat, stammefyrsten Serah, stammefyrsten Samma, stammefyrsten Missa, dette var de stammefyrster som nedstammet fra Re'uel i Edom-landet. Dette var Esaus hustru Basmats sønner.

¹⁸ Og dette var Esaus hustru Oholibamas sønner: stammefyrsten Je'usj stammefyrsten Jalam, stammefyrsten Korah; dette var de stammefyrster som nedstammet fra Oholibama, Anas datter, Esaus hustru.

- ¹⁹ Dette var Esaus sønner, og dette deres stammefyrster. Dette var Edom.
- ²⁰ Dette var horitten Se'irs sønner, som bodde i landet: Lotan og Sobal og Sibeon og Ana
- ²¹ og Dison og Eser og Disan; dette var horittenes stammefyrster, Se'irs sønner i Edom-landet.
- ²² Og Lotans sønner var Hori og Hemam, og Lotans søster var Timna.
- ²³ Og dette var Sobals sønner: Alvan og Manahat og Ebal, Sefo og Onam.
- ²⁴ Og dette var Sibeons sønner: Aja og Ana; det var den Ana som fant de varme kilder i ørkenen, mens han gjætte sin far Sibeons asener.
- ²⁵ Og dette var Anas barn: Dison og datteren Oholibama.
- ²⁶ Og dette var Disons sønner: Hemdan og Esban og Jitran og Keran.
- ²⁷ Dette var Esers sønner: Bilhan og Sa'avan og Akan.
- ²⁸ Dette var Disans sønner: Us og Aran.
- ²⁹ Dette var horittenes stammefyrster: stammefyrsten Lotan, stammefyrsten Sobal, stammefyrsten Sibeon, stammefyrsten Ana,
- ³⁰ stammefyrsten Dison, stammefyrsten Eser, stammefyrsten Disan; dette var horittenes stammefyrster, deres stammefyrster i Se'ir-landet.
- ³¹ Og dette var de konger som regjerte i Edom-landet før det regjerte nogen konge over Israels barn:
- ³² Bela, Beors sønn, var konge i Edom, og hans by hette Dinhaba.
- ³³ Da Bela døde, blev Jobab, Serahs sønn, fra Bosra konge i hans sted.
- ³⁴ Da Jobab døde, blev Husam fra temanittenes land konge i hans sted.
- ³⁵ Da Husam døde, blev Hadad, Bedads sønn, konge i hans sted; det var han som slo midianittene på Moabs mark; hans by hette Avit.
- ³⁶ Da Hadad døde, blev Samla fra Masreka konge i hans sted.
- ³⁷ Da Samla døde, blev Saul fra Rehobot ved elven konge i hans sted.
- ³⁸ Da Saul døde, blev Ba'al-Hanan, Akbors sønn, konge i hans sted.
- ³⁹ Da Ba'al-Hanan, Akbors sønn, døde, blev Hadar konge i hans sted; hans by hette Pa'u, og hans hustru hette Mehetabel, en datter av Matred, Mesahabs datter.
- ⁴⁰ Og dette er navnene på Esaus stammefyrster etter deres ætter, etter deres bosteder, med deres navn: stammefyrsten Timna, stammefyrsten Alva, stammefyrsten Jetet,
- ⁴¹ stammefyrsten Oholibama, stammefyrsten Ela, stammefyrsten Pinon,
- ⁴² stammefyrsten Kenas, stammefyrsten Teman, stammefyrsten Mibsar,
- ⁴³ stammefyrsten Magdiel, stammefyrsten Iram; dette var Edoms stammefyrster etter sine bosteder i sitt eiendomsland. Dette var Esaus, edomittenes fars ætt.

KAPITTEL 37

Men Jakob bodde i det land hvor hans far hadde bodd som fremmed, i Kana'ans land.

² Dette er historien om Jakobs ætt. Da Josef var sytten år gammel, gjætte han buskapen sammen med sine brødre; ung som han var, fulgte han med sønnene til Bilha og Silpa, sin fars hustruer; alt det onde som blev sagt om dem, gikk han til deres far med.

³ Men Israel hadde Josef kjær fremfor alle sine sønner, fordi han var hans alderdoms sønn; og han hadde latt gjøre en sid kjortel til ham.

⁴ Og da hans brødre så at deres far hadde ham mere kjær enn alle hans brødre, hatet de ham og kunde ikke tale vennlig til ham.

- ⁵ Engang hadde Josef en drøm, som han fortalte sine brødre; da hatet de ham enda mere.
- ⁶ Han sa til dem: Hør nu hvad jeg har drømt:
- ⁷ Jeg syntes vi bandt kornbånd ute på akeren, og se, mitt kornbånd reiste sig op og blev stående, og eders kornbånd stod rundt omkring og bøide sig for mitt kornbånd.
- ⁸ Da sa hans brødre til ham: Skal du kanskje være vår konge og råde over oss? Siden hatet de ham enda mere for hans drømmer og for hans ord.
- ⁹ Og han hadde ennu en annen drøm og fortalte den til sine brødre; han sa: Jeg hadde ennu en drøm, og se, solen og månen og elleve stjerner bøide sig for mig.
- ¹⁰ Og da han fortalte det til sin far og til sine brødre, skjente hans far på ham og sa til ham: Hvad er dette for en drøm du har hatt? Skal da jeg og din mor og dine brødre komme og bøie oss til jorden for dig?
- ¹¹ Og hans brødre var misunnelige på ham; men hans far gjemte det i sitt minne.
- ¹² Engang gikk hans brødre avsted for å gjæte sin fars buskap i Sikem.
- ¹³ Da sa Israel til Josef: Gjæter ikke dine brødre ved Sikem? Kom, jeg vil sende dig til dem. Og han svarte: Ja, her er jeg.
- ¹⁴ Da sa han til ham: Kjære, gå og se om det står vel til med dine brødre, og om det står vel til med buskapen, og kom så tilbake til mig med svar! Så sendte han ham avsted fra Hebron-dalen, og han kom til Sikem.
- ¹⁵ Mens han nu vanket om på marken, møtte han en mann, og mannen spurte ham: Hvad leter du efter?
- ¹⁶ Han svarte: Jeg leter efter mine brødre; kjære, si mig hvor de gjæter!
- ¹⁷ Mannen sa: De har draget herfra; jeg hørte dem si: La oss gå til Dotan! Så gikk Josef etter sine brødre og fant dem i Dotan.
- ¹⁸ De så ham langt borte, og før han kom nær til dem, la de op råd om å drepe ham.
- ¹⁹ De sa sig imellem: Se, der kommer denne drømmeren!
- ²⁰ Kom nu og la oss slå ham ihjel og kaste ham ned i en av brønnene her, og så vil vi si: Et vilt dyr har ett ham op. Så får vi se hvad det blir av hans drømmer.
- ²¹ Da Ruben hørte dette, vilde han fri ham ut av deres hender og sa: La oss ikke slå ham ihjel!
- ²² Og han sa til dem: Utøs ikke blod, kast ham ned i denne brønn her i ørkenen, men legg ikke hånd på ham -- for han vilde fri ham ut av deres hånd og føre ham tilbake til hans far.
- ²³ Da nu Josef kom til sine brødre, klædde de av ham hans kjortel, den side kjortel som han hadde på.
- ²⁴ Og de tok og kastet ham ned i brønnen; men brønnen var tom, det var intet vann i den.
- ²⁵ Så satte de sig til å holde måltid; og da de så op, fikk de se et reisefølge av ismaelitter som kom fra Gilead, og deres kameler bar krydderier og balsam og ladanum; [et slags velluktende gummi] de var på vei med dette ned til Egypten.
- ²⁶ Da sa Juda til sine brødre: Hvad gagnar det at vi slår vår bror ihjel og skjuler drapet?
- ²⁷ Kom og la oss selge ham til ismaelittene, men la oss ikke legge hånd på ham, han er jo vår egen kjødelige bror. Og hans brødre gjorde som han sa.
- ²⁸ Da nu de midianittiske kjøbmenn kom forbi, drog de Josef op av brønnen, og så solgte de Josef til ismaelittene for tyve sekel sølv; og ismaelittene tok Josef med sig til Egypten.
- ²⁹ Da Ruben kom tilbake til brønnen, fikk han se at Josef ikke var i brønnen. Da sønderrev han sine klær,
- ³⁰ og han gikk tilbake til sine brødre og sa: Gutten er der ikke, og jeg -- hvor skal jeg gjøre

av mig?

31 Så tok de Josefs kjortel og slaktet en gjetebukke og dyppet kjortelen i blodet.

32 Og de sendte den side kjortel hjem til faren og sa: Denne har vi funnet; se etter om det ikke er din sønns kjortel!

33 Og han kjente den igjen og sa: Jo, det er min sønns kjortel; et vilt dyr har ett ham op, Josef er visselig revet ihjel!

34 Og Jakob sønderrev sine klær og bandt sekk om sine lender og sørget over sin sønn i lang tid.

35 Og alle hans sønner og alle hans døtre kom for å trøste ham; men han vilde ikke la sig trøste; han sa: Med sorg må jeg fare ned til min sønn i dødsriket. Og hans far gråt over ham. .

36 Men midianittene solgte ham i Egypten til Potifar, som var hoffmann hos Farao og høvding over livvakten.

KAPITTEL 38

På denne tid drog Juda ned fra det sted hvor hans brødre bodde, og han tok inn til en mann i Adullam, som hette Hira.

2 Der så Juda datteren til en kana'anittisk mann som hette Sua; og han tok henne til hustru og gikk inn til henne.

3 Og hun blev fruktsommelig og fødte en sønn og kalte ham Er.

4 Så blev hun atter fruktsommelig og fødte en sønn, og hun kalte ham Onan.

5 Siden fødte hun ennu en sønn og kalte ham Sela; da han blev født, var Juda i Kesib.

6 Og Juda tok en hustru til Er, sin førstefødte sønn; hun hette Tamar.

7 Men Er, Judas førstefødte, mishaget Herren, og Herren lot ham dø.

8 Da sa Juda til Onan: Gå inn til din brors hustru, og ta henne til ekte i din brors sted og opreis din bror avkom.

9 Men Onan visste at avkommet ikke skulde høre ham til; når han derfor gikk inn til sin brors hustru, spilte han sæden på jorden for ikke å gi sin bror avkom.

10 Men det var ondt i Herrens øine det han gjorde, og han lot også ham dø.

11 Da sa Juda til Tamar, sin sønnekone: Bo som enke i din fars hus, til Sela, min sønn, er blitt voksen! For han tenkte: Ellers kommer også han til å dø, som hans brødre. Så drog Tamar hjem og bodde i sin fars hus.

12 Da nu en lengere tid var gått, døde Suas datter, Judas hustru, og da sørgetiden var over, gikk Juda op til Timna, til dem som klippet hans får, og hans venn Hira fra Adullam var med ham.

13 Da det nu blev fortalt Tamar at hennes svigerfar var på vei op til Timna for å klippe sine får,

14 tok hun sine enkeklær av og la et slør om sig og hyllet sig inn i det og satte sig ved inngangen til Ena'im, på veien til Timna; for hun så at Sela var blitt voksen, og at hun allikevel ikke var gitt ham til hustru.

15 Da Juda så henne, tenkte han det var en skjøge; for hun hadde tilhyllet sitt ansikt.

16 Så bøide han av fra veien og gikk bort til henne og sa: Kom, la mig gå inn til dig! For han visste ikke at det var hans sønnekone. Da sa hun: Hva vil du gi mig for å gå inn til mig?

17 Han svarte: Jeg vil sende dig et kje av min buskap. Da sa hun: Ja, dersom du vil gi mig

et pant, til du sender mig det.

18 Han sa: Hvað skal jeg gi dig til pant? Hun svarte: Ditt signet og din snor og staven som du har i hånden. Det gav han henne og gikk så inn til henne, og hun blev fruktsommelig med ham.

19 Og hun stod op og gikk sin vei, og hun la sitt slør av sig og tok på sig sine enkeklær.

20 Og Juda sendte kjeet med sin venn fra Adullam for å få pantet tilbake av kvinnen; men han fant henne ikke.

21 Og han spurte folkene der på stedet og sa: Hvor er skjøgen, hun i Ena'im, ved veien? De sa: Det har ikke vært nogen skjøge her.

22 Så kom han tilbake til Juda og sa: Jeg fant henne ikke, og tilmed sa folkene der på stedet: Det har ikke vært nogen skjøge her.

23 Da sa Juda: La henne ha det, så vi ikke skal få skam av denne sak! Kjeet har jeg jo sendt henne, men du fant henne ikke.

24 Så gikk det omkring tre måneder; da kom folk og sa til Juda: Tamar, din sønnkone, har drevet hor, og nu er hun også blitt fruktsommelig i hor. Og Juda sa: Før henne ut, hun skal brennes!

25 Men da hun blev ført ut, sendte hun bud til sin svigerfar og lot si: Det er med den mann som eier disse ting, jeg er blitt fruktsommelig. Og hun sa: Se efter hvem som eier dette signet og disse snorer og denne stav!

26 Og Juda kjente dem igjen og sa: Hun er i sin gode rett mot mig fordi jeg ikke har gitt henne til min sønn Sela. Og han hadde ikke siden omgang med henne.

27 Da den tid kom at hun skulde føde, se, da var det tvillinger i hennes liv.

28 Og i det samme hun fødte, stakk den ene hånden frem; da tok jordmoren og bandt en rød tråd om hans hånd og sa: Denne kom først frem.

29 Men så drog han sin hånd tilbake, og da kom hans bror frem, og hun sa: Hvor du har brutt dig frem! Og de kalte ham Peres. [brudd]

30 Så kom hans bror frem, han som hadde den røde tråd om hånden; ham kalte de Serah. [opgang]

KAPITTEL 39

Josef blev ført ned til Egypten; og Potifar, en egypter, som var hoffmann hos Faraos og høvding over livvakten, kjøpte ham av ismaelittene som hadde hatt ham med sig dit.

2 Men Herren var med Josef, så alt lyktes for ham; og han vedblev å være i huset hos sin herre egypteren.

3 Da hans herre så at Herren var med ham, og at Herren lot alt det han gjorde, lyktes for ham,

4 fant Josef nåde for hans øine og fikk gå ham til hånd; og han satte ham over sitt hus, og alt det han hadde, la han i hans hender.

5 Og helt fra den tid han hadde satt ham over sitt hus og over alt det han hadde, velsignet Herren egypterens hus for Josefs skyld, og Herrens velsignelse var over alt det han hadde, både i huset og på marken.

6 Og han overlot alt det han hadde, i Josefs hender, og han så ikke til med ham i noget, uten med den mat han selv åt. Og Josef var vakker av skapning og vakker å se til.

7 Og nogen tid efter hendte det at hans herres hustru kastet sine øine på Josef og sa: Kom og ligg hos mig!

- ⁸ Men han vilde ikke og sa til sin herres hustru: Min herre ser ikke til med mig i nogen ting i hele sitt hus, og alt det han eier, har han lagt i mine hender;
- ⁹ han har ikke mere å si her i huset enn jeg, og han har ikke nektet mig noget uten dig, fordi du er hans hustru. Hvorledes skulde jeg da gjøre denne store ondskap og synde mot Gud?
- ¹⁰ Som hun nu dag efter dag talte til Josef, og han ikke føide henne i å ligge hos henne og være sammen med henne,
- ¹¹ så hendte det en dag at han kom inn i huset for å gjøre sitt arbeid, mens ingen av husets folk var inne.
- ¹² Da grep hun fatt i hans kappe og sa: Ligg hos mig! Men han lot sin kappe efter sig i hennes hånd og flyktet ut av huset.
- ¹³ Og da hun så at han hadde latt sin kappe efter sig i hennes hånd og var flyktet ut av huset,
- ¹⁴ ropte hun på sine husfolk og sa til dem: Se, her har han ført en hebraisk mann hit til oss for å føre skam over oss; han kom inn til mig for å ligge hos mig, men jeg ropte så høit jeg kunde,
- ¹⁵ og da han hørte at jeg satte i å rope, lot han sin kappe efter sig hos mig og flyktet ut av huset.
- ¹⁶ Så lot hun hans kappe bli liggende hos sig til hans herre kom hjem.
- ¹⁷ Da talte hun likedan til ham og sa: Den hebraiske træl som du har ført hit til oss, kom inn til mig for å føre skam over mig;
- ¹⁸ men da jeg satte i å rope, lot han sin kappe efter sig hos mig og flyktet ut av huset.
- ¹⁹ Da nu hans herre hørte hvad hans hustru fortalte, hvorledes hun sa: Således har din træl gjort mot mig, da optendtes hans vrede.
- ²⁰ Og Josefs herre tok og satte ham i fengslet, der hvor kongens fanger holdtes fengslet; og han blev sittende der i fengslet.
- ²¹ Men Herren var med Josef og lot ham vinne alles hjerter og gav ham yndest hos fengslets overopsynsmann.
- ²² Og fengslets overopsynsmann satte Josef til å se efter alle fangene som var i fengslet; og alt det som skulde gjøres der, det gjorde han.
- ²³ Fengslets overopsynsmann så ikke efter nogen ting som han hadde under hender, fordi Herren var med ham; og hvad han gjorde, gav Herren lykke til.

KAPITTEL 40

Nogen tid derefter hendte det at munnskjenken og bakeren hos kongen i Egypten forså sig mot sin herre, kongen i Egypten.

- ² Og Faraos blev vred på sine to hoffmenn, den øverste munnskjenk og den øverste baker
- ³ og satte dem fast hos høvdingen over livvakten, i fengslet hvor Josef var fange.
- ⁴ Og høvdingen over livvakten satte Josef til å være hos dem, og han gikk dem til hånde; og de blev sittende en tid i fengslet.
- ⁵ Engang drømte begge hver sin drøm i samme natt og hver drøm med sin mening -- munnskjenken og bakeren hos kongen i Egypten, de som satt fanget i fengslet.
- ⁶ Da Josef kom inn til dem om morgenen, så han på dem at de var motfalne.
- ⁷ Da spurte han Faraos hoffmenn, de som satt fengslet med ham hos hans herre: Hvorfor ser I så sorgfulle ut idag?

- ⁸ De svarte: Vi har drømt, og det er ingen som kan tyde det. Da sa Josef til dem: Å tyde drømmer -- er ikke det Guds sak? Fortell mig hvad I har drømt!
- ⁹ Da fortalte den øverste munnskjenk Josef sin drøm og sa til ham: Jeg så i drømme et vintre som stod foran mig;
- ¹⁰ og på vintreet var det tre grener, og det skjøt knopper, blomstene kom frem, klasene modnedes til druer.
- ¹¹ Og jeg holdt Faraos beger i min hånd, og jeg tok druene og krystet dem ut i Faraos beger, og så rakte jeg Farao begeret.
- ¹² Da sa Josef til ham: Dette er tydningen: De tre grener er tre dager.
- ¹³ Om tre dager skal Farao ophøie dig og sette dig i ditt embede igjen, og du skal rekke Farao begeret, som du gjorde før, da du var hans munnskjenk.
- ¹⁴ Men kom mig i hu, når det går dig vel, og vis barmhjertighet mot mig, så du taler om mig for Farao og hjelper mig ut av dette hus!
- ¹⁵ For de har stjålet mig fra hebreernes land, og heller ikke her har jeg gjort noget som de kunde sette mig i fengslet for.
- ¹⁶ Da den øverste baker så at Josef hadde gitt en så god tydning, sa han til ham: Også jeg hadde en drøm og syntes jeg så at jeg bar tre kurver med hvetebrød på mitt hode.
- ¹⁷ Og i den øverste kurv var det allslags bakverk, sånt som Farao pleier å ete, og fuglene åt det av kurven på mitt hode.
- ¹⁸ Da svarte Josef og sa: Dette er tydningen: De tre kurver er tre dager.
- ¹⁹ Om tre dager skal Farao ophøie dig, hugge hodet av dig og henge dig på et tre, og fuglene skal ete kjøttet av dig.
- ²⁰ Den tredje dag, da det var Faraos fødselsdag, gjorde han et gjestebud for alle sine tjenere; og han ophøiet den øverste munnskjenk og den øverste baker iblandt sine tjenere.
- ²¹ Han satte den øverste munnskjenk i hans embede igjen, og han rakte Farao begeret,
- ²² og den øverste baker lot han henge, således som Josef hadde tydet drømmene for dem.
- ²³ Men den øverste munnskjenk kom ikke Josef i hu -- han glemte ham.

KAPITTEL 41

Så hendte det da to år var omme, at Farao drømte han stod ved elven. [Nilen]

- ² Og se, det steg op av elven syv kyr, vakre å se til og fete, og de gikk og beitet i elvegresset.
- ³ Og efter dem steg det op av elven syv andre kyr, stygge å se til og magre, og de stod ved siden av de andre kyr på elvebredden.
- ⁴ Og de stygge og magre kyr åt op de syv vakre og fete kyr. Da våknet Farao.
- ⁵ Så sovnet han igjen og drømte annen gang, og se, syv aks, frodige og gode, vokste op på ett strå.
- ⁶ Og efter dem skjøt det op syv aks som var tynne og svidd av østenvind.
- ⁷ Og de tynne aks slukte de syv frodige og fulle aks. Da våknet Farao, og skjønte at det var en drøm.
- ⁸ Men om morgenen var han urolig til sinns, og han sendte bud og lot kalle alle tegnsutleggerne og alle vismennene i Egypten; og Farao fortalte dem sine drømmer, men det var ingen som kunde tyde dem for ham.

- ⁹ Da talte den øverste munnskjenk til Farao og sa: Jeg må idag minne om mine synder.
- ¹⁰ Farao blev vred på sine tjenere og satte mig fast hos høvdingen over livvakten, både mig og den øverste baker.
- ¹¹ Da hadde vi hver sin drøm i samme natt, jeg og han, og våre drømmer hadde hver sin mening.
- ¹² Og det var en hebraisk gutt sammen med oss der; han var tjener hos høvdingen over livvakten; ham fortalte vi våre drømmer, og han tydet dem for oss; efter som enhver hadde drømt, tydet han dem.
- ¹³ Og som han tydet dem for oss, således gikk det; jeg blev satt i mitt embede igjen, og han blev hengt.
- ¹⁴ Da sendte Farao bud og lot Josef kalle, og de førte ham skyndsomt ut av fengslet; og han lot sig rake og skiftet klær og trådte frem for Farao.
- ¹⁵ Da sa Farao til Josef: Jeg har hatt en drøm, og det er ingen som kan tyde den; men jeg har hørt si om dig at så snart du hører en drøm, kan du tyde den.
- ¹⁶ Og Josef svarte Farao og sa: Det står ikke til mig; Gud vil gi et svar som spår lykke for Farao.
- ¹⁷ Da sa Farao til Josef: Jeg syntes i drømme at jeg stod på elvebredden.
- ¹⁸ Og se, av elven steg det op syv kyr, fete og vakre av skikkelse, og de gikk og beitet i elvegresset.
- ¹⁹ Og efter dem steg det op syv andre kyr, tynne og svært stygge av skikkelse og magre; jeg har aldri sett så stygge kyr i hele Egyptens land.
- ²⁰ Og de magre og stygge kyr åt op de syv første, fete kyr.
- ²¹ Og da de hadde fått dem til livs, kunde det ikke merkes på dem, de var like stygge å se til som før. Da våknet jeg.
- ²² Så drømte jeg igjen, og se: Syv aks, fulle og gode, vokste op på ett strå.
- ²³ Og efter dem skjøt det op syv aks som var fortørket og tynne og svidd av østenvind.
- ²⁴ Og de tynne aks slukte de syv gode aks. Og jeg fortalte det til tegnsutleggerne, men ingen kunde forklare det for mig.
- ²⁵ Da sa Josef til Farao: Faraos drømmer har én mening; hvad Gud vil gjøre, har han latt Farao få vite.
- ²⁶ De syv gode kyr er syv år, og de syv gode aks er syv år; det er en og samme drøm.
- ²⁷ Og de syv magre og stygge kyr som steg op efter dem, er syv år, og de syv tomme aks som var svidd av østenvinden, er syv hungersår, som skal komme.
- ²⁸ Det er som jeg sa til Farao: Hvad Gud vil gjøre, har han latt Farao se.
- ²⁹ Det kommer syv år med stor overflod i hele Egyptens land;
- ³⁰ men efter dem kommer det syv hungersår, så all denne overflod skal bli glemt i Egyptens land, og hungeren skal arme ut landet;
- ³¹ og ingen skal minnes den overflod som var i landet, for hungeren bakefter; for den skal bli meget hård.
- ³² Men at drømmen kom to ganger for Farao, det vil si at saken er fast besluttet av Gud, og at Gud vil gjøre det snart.
- ³³ Nu skulde Farao utse sig en forstandig og vis mann og sette ham over Egyptens land!
- ³⁴ Det skulde Farao gjøre og så sette opsynsmenn over landet og ta femtedelen av avgrøden i Egyptens land i de syv overflodsår.
- ³⁵ Og de skal samle alt som kan tjene til føde, i disse gode år som kommer, og under Faraos hånd dyngte op korn i byene til føde og ta vare på det.

- ³⁶ Og kornet skal tjene til forråd for landet i de syv hungersår som skal komme over Egyptens land, så landet ikke skal ødelegges av hungeren.
- ³⁷ Disse ord syntes Farao og alle hans tjenere godt om.
- ³⁸ Og Farao sa til sine tjenere: Mon det finnes nogen som han, en mann som har Guds ånd?
- ³⁹ Så sa Farao til Josef: Siden Gud har latt dig vite alt dette, så er det ingen så forstandig og vis som du.
- ⁴⁰ Du skal forestå mitt hus, og hele mitt folk skal rette sig efter ditt ord; bare tronen vil jeg ha fremfor dig.
- ⁴¹ Og Farao sa fremdeles til Josef: Se, jeg setter dig over hele Egyptens land.
- ⁴² Og Farao tok sin signetring av sin hånd og satte den på Josefs hånd og klædde ham i klær av fint lin og hengte en gullkjede om hans hals.
- ⁴³ Og han lot ham kjøre i den vogn som var nærmest efter hans egen, og de ropte foran ham: Abrek! [bøi kne!] Og han satte ham over hele Egyptens land.
- ⁴⁴ Og Farao sa til Josef: Jeg er Farao, og uten din vilje skal ingen mann løfte hånd eller fot i hele Egyptens land.
- ⁴⁵ Og Farao gav Josef navnet Sofnat-Paneah [måskje: Verdens frelser.] og gav ham til hustru Asnat, en datter av Potifera, presten i On. Så drog Josef omkring i Egyptens land.
- ⁴⁶ Josef var tretti år gammel da han stod for Egyptens konge Faraos åsyn. Og efterat Josef var gått ut fra Farao, reiste han gjennom hele Egyptens land.
- ⁴⁷ Og jorden bar rikelig i de syv overflodsår.
- ⁴⁸ Og han samlet alle slags grøde i de syv gode år som kom i Egyptens land, og la den op i byene; i hver by la han op avgrøden fra landet som lå omkring.
- ⁴⁹ Så hopet da Josef op korn som havets sand, i svære mengder, inntil de holdt op med å telle; for det var ikke tall på det.
- ⁵⁰ Før det første hungersår kom, fikk Josef to sønner med Asnat, datter av Potifera, presten i On.
- ⁵¹ Og Josef kalte sin førstefødte sønn Manasse; [en som får folk til å glemme] for sa han Gud har latt mig glemme all min møyie og hele min fars hus.
- ⁵² Og den andre sønn kalte han Efra'im; [dobbelte frukt] for sa han Gud har gjort mig fruktbar i det land som jeg led ondt i.
- ⁵³ Da de syv overflodsår i Egyptens land var til ende,
- ⁵⁴ begynte de syv hungersår å komme, således som Josef hadde sagt. Da blev det hungersnød i alle landene, men i hele Egyptens land var det brød.
- ⁵⁵ Og da hele Egyptens land led hunger, ropte folket til Farao om brød. Da sa Farao til alle egypterne: Gå til Josef! Hvad han sier eder, skal I gjøre.
- ⁵⁶ Da det nu var hungersnød over hele landet, åpnet Josef alle oplagshusene og solgte korn til egypterne; for hungersnøden var hård i Egyptens land.
- ⁵⁷ Og fra alle landene kom de til Josef i Egypten for å kjøpe korn; for hungersnøden var hård i alle landene.

KAPITTEL 42

Da Jakob fikk vite at det var korn i Egypten, sa han til sine sønner: Hvorfor sitter I og ser på hverandre?

² Og han sa: Jeg har hørt at det er korn i Egypten; dra dit ned og kjøp korn til oss der, så

vi kan leve og ikke dø!

³ Da drog Josefs ti brødre ned for å kjøpe korn i Egypten.

⁴ Men Benjamin, Josefs bror, sendte Jakob ikke avsted med hans brødre; for han sa: Det kunde møte ham en ulykke.

⁵ Så kom Israels sønner for å kjøpe korn blandt alle de andre som kom; for det var hungersnød i Kana'ans land.

⁶ Og Josef var den som rådet i landet; det var han som solgte korn til alt folket i landet; og Josefs brødre kom og bøide sig med sitt ansikt til jorden for ham.

⁷ Da Josef så sine brødre, kjente han dem igjen; men han lot som om de var fremmede for ham, og talte hårdt til dem og sa til dem: Hvor kommer I fra? De sa: Fra Kana'ans land for å kjøpe korn.

⁸ Josef kjente sine brødre, men de kjente ikke ham.

⁹ Og Josef kom i hu det han hadde drømt om dem, og sa til dem: I er speidere, I er kommet for å se hvor landet ligger åpent.

¹⁰ De svarte ham: Nei, herre, dine tjenere er kommet for å kjøpe korn.

¹¹ Vi er alle sønner av én mann; vi er ærlige folk, dine tjenere er ikke speidere.

¹² Men han sa til dem: Jo, I er kommet for å se hvor landet ligger åpent.

¹³ Men de sa: Vi, dine tjenere, er tolv brødre, sønner av én mann i Kana'ans land, den yngste er nu hjemme hos vår far, og én er ikke mere til.

¹⁴ Josef sa til dem: Det er som jeg har sagt til eder: I er speidere.

¹⁵ Men nu skal I prøves: Så sant Farao lever, skal I ikke komme herfra før eders yngste bror kommer hit.

¹⁶ Send en av eder avsted for å hente eders bror, men I andre skal holdes fanget, og eders ord skal prøves, om det er sant det I sier; hvis ikke, så er I, så sant Farao lever, speidere.

¹⁷ Og han holdt dem alle sammen i fengsel i tre dager.

¹⁸ Men den tredje dag sa Josef til dem: Gjør som jeg nu sier, så skal I leve! Jeg frykter Gud.

¹⁹ Dersom I er ærlige folk, så skal en av eder brødre bli tilbake i fengslet, men I andre kan dra avsted og ha med eder korn til hjelp mot hungersnøden i eders hjem,

²⁰ og før eders yngste bror til mig, så eders ord kan sannnes, og I ikke skal dø. Og de så gjorde.

²¹ Og de sa sig imellem: Sannelig, vi har skyld på oss for vår bror. Vi så hans sjeleangst da han bønnfalt oss, og vi vilde ikke høre; derfor er denne nød kommet over oss.

²² Da tok Ruben til orde og sa til dem: Sa jeg ikke til eder: Gjør ikke synd mot gutten? Men I vilde ikke høre; se, derfor kreves nu hans blod.

²³ Men de visste ikke at Josef forstod det; for han brukte tolk når han talte med dem.

²⁴ Og han vendte sig fra dem og gråt. Så vendte han sig til dem igjen og talte til dem, og han tok Simeon fra dem og lot ham binde så de så på.

²⁵ Og Josef bød sine folk at de skulde fylle deres sekker med korn og legge enhvers penger igjen i hans sekk og gi dem niste med på veien. Og de gjorde således med dem.

²⁶ Så la de kornet på sine asener og drog derfra.

²⁷ Men da en av dem åpnet sin sekk for å gi sitt asen fôr i herberget, da fikk han se sine penger, de lå øverst i hans sekk.

²⁸ Og han sa til sine brødre: Mine penger er kommet igjen, og se, de ligger her i min sekk. Da blev de motfalne og vendte sig forferdet til hverandre og sa: Hvad er det Gud har gjort

mot oss?

²⁹ Så kom de hjem til Jakob, sin far, i Kana'ans land, og de fortalte ham alt det som hadde hendt dem, og sa:

³⁰ Mannen som råder der i landet, talte hårdt til oss og tok oss for folk som vilde speide ut landet.

³¹ Og vi sa til ham: Vi er ærlige folk, vi er ikke speidere;

³² vi er tolv brødre, alle sønner av samme far, én er ikke mere til, og den yngste er nu hjemme hos vår far i Kana'ans land.

³³ Da sa mannen som råder der i landet, til oss: Av dette vil jeg forstå om I er ærlige folk: La en av eder brødre bli her hos mig og ta hvad I trenger mot hungersnøden i eders hjem, og far eders vei;

³⁴ og kom så hit til mig med eders yngste bror, så jeg kan forstå at I ikke er speidere, men ærlige folk! Da vil jeg gi eder eders bror igjen, og I kan fritt dra omkring i landet.

³⁵ Da de så tømte sine sekker, se, da lå enhvers pengepung i hans sekk; og da de og deres far så pengepungene, blev de redde.

³⁶ Og Jakob, deres far, sa til dem: I gjør mig barnløs; Josef er ikke mere til, og Simeon er ikke mere til, og Benjamin vil I ta fra mig; det kommer over mig alt sammen.

³⁷ Da sa Ruben til sin far: Begge mine sønner kan du drepe hvis jeg ikke kommer tilbake til dig med ham; gi ham i min hånd, så vil jeg føre ham tilbake til dig.

³⁸ Men han sa: Min sønn skal ikke dra ned med eder; for hans bror er død, og han er alene tilbake, og dersom det møter ham nogen ulykke på den vei som I drar, så kommer I til å sende mine grå hår med sorg ned i dødsriket.

KAPITTEL 43

(42:39)

Men hungersnøden var hård i landet.

² (43:1) Og da de hadde brukt op det korn de hadde hentet fra Egypten, sa deres far til dem: Dra atter avsted og kjøp oss litt korn!

³ (43:2) Men Juda sa til ham: Mannen sa så alvorlig til oss: I skal ikke komme for mine øine uten eders bror er med.

⁴ (43:3) Dersom du vil sende vår bror med oss, vil vi dra ned og kjøpe korn til dig.

⁵ (43:4) Men dersom du ikke vil sende ham, vil vi ikke dra ned; for mannen sa til oss: I skal ikke komme for mine øine uten eders bror er med.

⁶ (43:5) Da sa Israel: Hvorfor har I gjort så ille mot mig og fortalt mannen at I har ennu en bror?

⁷ (43:6) De svarte: Mannen spurte oss nøie ut både om oss og om vår ætt og sa: Lever eders far ennu? Har I nogen bror? Og vi svarte ham efter som han spurte; kunde vi vel vite at han vilde si: Kom her ned med eders bror?

⁸ (43:7) Og Juda sa til Israel, sin far: Send gutten med mig I Så vil vi gjøre oss rede og dra avsted, så vi kan leve og ikke skal dø, både vi og du og våre små barn.

⁹ (43:8) Jeg skal svare for ham, av mig kan du kreve ham; dersom jeg ikke har ham med tilbake til dig og stiller ham for ditt ansikt, da vil jeg være din skyldner alle mine dager;

¹⁰ (43:9) for dersom vi ikke hadde dryget så lenge, da kunde vi nu to ganger vært her igjen.

¹¹ (43:10) Da sa Israel, deres far, til dem: Skal det nu så være, så gjør som jeg sier: Ta i

eders sekker av alt det ypperste landet eier, og ha det med til mannen som gave, litt balsam og litt honning, krydderier og ladanum, pistasienøtter og mandler,

12 (43:11) og ta dobbelt så mange penger med eder, for de penger som kom igjen og lå øverst i eders sekker, må I ha med tilbake; kanskje det var en feiltagelse.

13 (43:12) Ta så eders bror med, og gjør eder rede og dra tilbake til mannen!

14 (43:13) Og den allmektige Gud la eder finne barmhjertighet hos mannen, så han lar eders andre bror og Benjamin dra hjem igjen med eder; og jeg -- skal jeg være barnløs, så får jeg være barnløs!

15 (43:14) Så tok mennene denne gave, og de tok dobbelte penger med sig, og Benjamin; og de gjorde sig rede og drog ned til Egypten og trådte frem for Josef.

16 (43:15) Da Josef så Benjamin sammen med dem, sa han til den som forestod hans hus: Før mennene inn i huset og la slakte og lage til; for mennene skal ete til middag hos mig.

17 (43:16) Og mannen gjorde som Josef sa, og førte mennene inn i Josefs hus.

18 (43:17) Men mennene blev redde fordi de blev ført inn i Josefs hus, og de sa: Det er vel for de pengers skyld som forrige gang kom tilbake i våre sekker, vi føres inn her, forat han kan velte sig inn på oss og kaste sig over oss og gjøre oss til træler og ta våre asener.

19 (43:18) De gikk derfor til mannen som forestod Josefs hus, og talte til ham ved inngangen til huset

20 (43:19) og sa: Hør, herre! Vi kom forrige gang ned her for å kjøpe korn;

21 (43:20) men da vi kom til herberget og åpnet våre sekker, se, da lå enhvers penger øverst i hans sekk, våre penger med sin fulle vekt, og nu har vi dem med oss igjen,

22 (43:21) og vi har tatt andre penger ned med oss til å kjøpe korn for; vi vet ikke hvem som har lagt våre penger i våre sekker.

23 (43:22) Da sa han: I kan være rolige, frykt ikke! Eders Gud og eders fars Gud har gitt eder en skatt i eders sekker; eders penger har jeg fått. Så førte han Simeon ut til dem.

24 (43:23) Derefter førte mannen dem inn i Josefs hus og gav dem vann, og de tvette sine føtter, og han gav dem fôr til deres asener.

25 (43:24) Så la de gaven til rette til Josef skulde komme hjem om middagen; for de hadde hørt at de skulde ete der.

26 (43:25) Og da Josef var kommet hjem, bar de inn til ham gaven som de hadde med sig, og kastet sig ned på jorden for ham.

27 (43:26) Men han spurte dem om det gikk dem vel, og han sa: Går det eders far vel, den gamle som I talte om? Lever han ennå?

28 (43:27) De svarte: Ja! Det går din tjener vår far vel; han lever ennå. Og de bøide sig og kastet sig ned for ham.

29 (43:28) Og da han så op og fikk øie på Benjamin, sin bror, sin mors sønn, sa han: Er dette eders yngste bror, som I talte til mig om? Og han sa: Gud velsigne dig, min sønn!

30 (43:29) Og Josef skyndte sig bort, for hans hjerte brente mot hans bror, og han søkte et sted hvor han kunde gråte; og han gikk inn i sitt kammer og gråt der.

31 (43:30) Så tvette han sitt ansikt og gikk ut, og han gjorde sig sterk og sa: Sett maten frem!

32 (43:31) Og de satte frem for ham særskilt og for dem særskilt, og for egypterne som åt hos ham, særskilt; for egypterne kan ikke ete sammen med hebreerne, det er en vederstyggelighet for egypterne.

33 (43:32) Og mennene fikk sine plasser midt imot ham efter alderen, den førstefødte

øverst og den yngste nederst, og de så på hverandre og undret sig.

³⁴ (43:33) Og han lot bære til dem av maten på sitt bord, og Benjamin fikk fem ganger så meget som enhver av de andre; og de drakk, og drakk sig glade med ham.

KAPITTEL 44

Siden bød han den som forestod hans hus: Fyll mennenes sekker med korn så meget de kan føre, og legg enhvers penger øverst i hans sekk!

² Men mitt beger, sølvbegeret, skal du legge øverst i den yngstes sekk sammen med pengene for hans korn. Og han gjorde som Josef bød ham.

³ Om morgenen, da det blev lyst, lot de mennene med sine asener fare.

⁴ Da de hadde draget ut av byen og ennå ikke var langt kommet, sa Josef til den som forestod hans hus: Ta avsted, sett efter mennene, og når du når dem, skal du si til dem: Hvorfor har I gjengjeldt godt med ondt?

⁵ Er det ikke det beger som min herre drikker av, og som han spør i? Dette var ille gjort av eder.

⁶ Og han innhentet dem og sa dette til dem.

⁷ Da sa de til ham: Hvorfor taler min herre således? Det være langt fra dine tjenere å gjøre noget slikt!

⁸ Se, de penger som vi fant øverst i våre sekker, hadde vi med oss tilbake til dig fra Kana'ans land; hvorledes skulde vi da stjele sølv eller gull fra din herres hus?

⁹ Den av dine tjenere som det finnes hos, han skal dø, og vi andre skal være min herres træler.

¹⁰ Og han sa: Vel, la det være som I har sagt! Den som det finnes hos, skal være min træl, men I skal være uten skyld.

¹¹ Så skyndte de sig og løftet hver sin sekk ned på jorden, og enhver åpnet sin sekk.

¹² Og han så efter; han begynte hos den eldste og endte hos den yngste, og begeret blev funnet i Benjamins sekk.

¹³ Da sønderrev de sine klær og lesste hver på sitt asen og vendte tilbake til byen.

¹⁴ Og Juda og hans brødre kom til Josefs hus mens han ennå var der, og de kastet sig til jorden for ham.

¹⁵ Da sa Josef til dem: Hvad er det for noget I har gjort? Visste I ikke at en mann som jeg kan spå?

¹⁶ Og Juda sa: Hvad skal vi svare min herre? Hvad skal vi si, og hvad skal vi rettferdiggjøre oss med? Gud har funnet dine tjeneres misgjerning; se, vi er min herres træler, både vi og den som begeret blev funnet hos.

¹⁷ Men han sa: Det være langt fra mig å gjøre slikt! Den mann som begeret blev funnet hos, han skal være min træl, men dra I andre i fred op til eders far!

¹⁸ Da gikk Juda frem til ham og sa: Hør mig, herre! La din tjener få tale et ord for min herres ører, og la ikke din vrede optendes mot din tjener; for du er som Farao selv.

¹⁹ Min herre spurte sine tjenere: Har I far eller bror?

²⁰ Da sa vi til min herre: Vi har en gammel far, og han har en ung sønn, som er født i hans alderdom; hans bror er død, og han er alene igjen efter sin mor, og hans far har ham så kjær.

²¹ Og du sa til dine tjenere: Før ham ned til mig, så jeg kan få se ham med mine egne øine!

- ²² Da sa vi til min herre: Gutten kan ikke forlate sin far; for hvis han forlater sin far, da vil hans far dø.
- ²³ Men du sa til dine tjenere: Dersom ikke eders yngste bror kommer ned med eder, skal I ikke mere komme for mine øine.
- ²⁴ Da vi så kom hjem til din tjener min far, fortalte vi ham hvad min herre hadde sagt
- ²⁵ Og vår far sa: dra avsted igjen og kjøp litt korn til oss!
- ²⁶ Da sa vi: Vi kan ikke dra ned, men dersom vår yngste bror er med oss, da vil vi dra ned; for vi kan ikke komme mannen for øie uten at vår yngste bror er med.
- ²⁷ Men din tjener min far sa til -- oss: I vet at min hustru fødte mig to sønner,
- ²⁸ og den ene gikk bort fra mig, og jeg sa: han er visselig revet ihjel; og jeg har aldri sett ham siden.
- ²⁹ Tar I nu også denne fra mig, og det møter ham nogen ulykke, så sender I mine grå hår med sorg ned i dødsriket.
- ³⁰ Skal jeg nu komme hjem til din tjener min far, og gutten, som han henger ved med hele sin sjel, ikke er med oss,
- ³¹ så blir det hans død med det samme han ser at gutten ikke er med, og vi må sende din tjener vår fars grå hår med sorg ned i dødsriket.
- ³² For din tjener tok på sig å svare for gutten hos min far og sa: dersom jeg ikke har ham med tilbake til dig, vil jeg være min fars skyldner alle mine dager.
- ³³ La derfor din tjener bli i guttens sted som træl hos min herre, men la gutten dra hjem med sine brødre!
- ³⁴ For hvorledes skulde jeg dra hjem til min far uten at gutten var med mig? Jeg kunde ikke se på den sorg som vilde komme over min far.

KAPITTEL 45

Da kunde ikke Josef lenger legge bånd på sig for alle dem som stod hos ham; han ropte: La hver mann gå ut fra mig! Og det var ingen tilstede da Josef gav sig til kjenne for sine brødre.

- ² Og han brast i gråt og gråt så høit at egypterne hørte det, og de hørte det i Faraos hus.
- ³ Og Josef sa til sine brødre: Jeg er Josef, lever min far ennu? Men hans brødre kunde ikke svare ham, så forferdet stod de der foran ham.
- ⁴ Da sa Josef til sine brødre: Kjære, kom hit til mig! Så gikk de bort til ham; og han sa: Jeg er Josef, eders bror, som I solgte til Egypten.
- ⁵ Men vær nu ikke bekymret og sørg ikke over at I solgte mig hit! For å holde eder i live har Gud sendt mig hit i forveien for eder;
- ⁶ for nu har det vært hungersnød i landet i to år, og ennu kommer det fem år da der hverken skal pløies eller høstes.
- ⁷ Men Gud har sendt mig i forveien for eder fordi han vilde levne eder en rest på jorden, og fordi han vilde holde eder i live, så det blev en stor frelse.
- ⁸ Så er det da ikke I som har sendt mig hit, men Gud; og han har satt mig til far for Farao og til herre over hele hans hus og til hersker i hele Egyptens land.
- ⁹ Skynd eder og dra op til min far og si til ham: Så sier din sønn Josef: Gud har satt mig til herre over hele Egypten; kom ned til mig, dryg ikke!
- ¹⁰ Du skal få bo i landet Gosen og være mig nær, både du og dine barn og dine barnebarn med ditt småfe og storfe og alt det du har.

- 11** Og jeg vil sørge for dig der -- for ennå kommer det fem hungersår -- forat du ikke skal utarmes, du og ditt hus og alle de som hører dig til.
- 12** Og nu ser både I og min bror Benjamin med egne øine at det er jeg som taler med eder.
- 13** Fortell da min far om all min herlighet i Egypten og om alt det I har sett; og skynd eder å føre min far her ned!
- 14** Så falt han sin bror Benjamin om halsen og gråt, og Benjamin gråt i hans armer.
- 15** Og han kysset alle sine brødre og gråt ved deres bryst; og siden talte hans brødre med ham.
- 16** Og da det spurtes i Faraos hus at Josefs brødre var kommet, blev Farao og hans tjenere glade.
- 17** Og Farao sa til Josef: Si til dine brødre: Så skal I gjøre: I skal lesse på eders dyr og fare hjem til Kana'ans land,
- 18** og ta så eders far og eders husfolk og kom til mig, og jeg vil gi eder det beste i Egyptens land, og I skal ete av landets fedme.
- 19** Dette byder jeg dig nu å si til dem: Så skal I gjøre: I skal ta med eder vogner fra Egypten til eders barn og hustruer og hente eders far og komme hit,
- 20** og I skal ikke kvie eder for å reise fra eders eiendeler; for det beste i hele Egyptens land skal være eders.
- 21** Og Israels sønner gjorde så; og Josef gav dem vogner efter Faraos befaling og gav dem niste med på veien.
- 22** Og han gav dem alle hver sin høitidsklædning, men Benjamin gav han tre hundre sekel sølv og fem høitidsklædninger.
- 23** Likeledes sendte han til sin far ti asener som bar av det beste Egypten hadde, og ti aseninner som bar korn og brød og fødevarer for hans far. på reisen.
- 24** Så lot han sine brødre fare, og de reiste; og han sa til dem: Trett ikke med hverandre på veien!
- 25** Så drog de op fra Egypten og kom til Kana'ans land, til Jakob, sin far.
- 26** Og de fortalte ham at Josef ennå var i live, og at han var hersker over hele Egyptens land. Men hans hjerte var og blev koldt, for han trodde dem ikke.
- 27** Så fortalte de ham alt det Josef hadde sagt til dem, og han så vognene som Josef hadde sendt til å hente ham i; da oplivedes Jakobs deres fars ånd.
- 28** Og Israel sa: Det er nok; Josef, min sønn, lever ennå; jeg vil dra avsted og se ham før jeg dør.

KAPITTEL 46

- O**g Israel brøt op med alt det han hadde, og da han kom til Be'erseba, ofret han slaktoffer til sin far Isaks Gud.
- 2** Og Gud sa til Israel i et syn om natten: Jakob, Jakob! Han svarte: Ja, her er jeg.
- 3** Da sa han: Jeg er Gud, din fars Gud; frykt ikke for å dra ned til Egypten, for der vil jeg gjøre dig til et stort folk.
- 4** Jeg skal selv dra ned med dig til Egypten, jeg skal visselig også føre dig op igjen; og Josef skal lukke dine øine.
- 5** Så brøt Jakob op fra Be'erseba; og Israels sønner kjørte Jakob, sin far, og sine barn og sine hustruer i de vogner som Farao hadde sendt til å hente ham i.

⁶ Og de tok med sig sin buskap og sitt gods som de hadde lagt sig til i Kana'ans land, og de kom til Egypten, Jakob og hele hans ætt med ham;

⁷ sine sønner og sine sønnesønner, sine døtre og sine sønnedøtre, hele sin ætt førte han med sig til Egypten.

⁸ Og dette er navnene på Israels barn som kom til Egypten, Jakob og hans sønner: Jakobs førstefødte sønn Ruben,

⁹ og Rubens sønner: Hanok og Pallu og Hesron og Karmi,

¹⁰ og Simeons sønner: Jemuel og Jamin og Ohad og Jakin og Sohar og Saul, som han hadde fått med en kana'anitterkvinne,

¹¹ og Levis sønner: Gerson, Kahat og Merari,

¹² og Judas sønner: Er og Onan og Sela og Peres og Serah-men Er og Onan døde i Kana'ans land -- og Peres' sønner var Hesron og Hamul;

¹³ og Issakars sønner: Tola og Puva og Job og Simron,

¹⁴ og Sebulons sønner: Sered og Elon og Jahle'el;

¹⁵ dette var Leas sønner, som hun fødte Jakob i Mesopotamia, og dessuten Dina, hans datter, i alt tre og tretti sjeler, sønner og døtre.

¹⁶ Og Gads sønner: Sifion og Haggi, Suni og Esbon, Eri og Arodi og Areli,

¹⁷ -- og Asers sønner: Jimna og Jisva og Jisvi og Bria og Serah, deres søster, og Brias sønner var Heber og Malkiel;

¹⁸ dette var barn av Silpa, som Laban gav sin datter Lea; hun fødte Jakob disse barn, seksten sjeler.

¹⁹ Jakobs hustru Rakels sønner: Josef og Benjamin;

²⁰ og Josef fikk barn i Egyptens land med Asnat, datter til Potifera, presten i On: Manasse og Efra'im;

²¹ og Benjamins sønner: Bela og Beker og Asbel, Gera og Na'aman, Ehi og Ros, Muppm og Huppm og Ard;

²² dette var de barn som Jakob fikk med Rakel, i alt fjorten sjeler.

²³ Og Dans sønn: Husim,

²⁴ og Naftalis sønner: Jahse'el og Guni og Jeser og Sillem;

²⁵ dette var sønnene til Bilha, som Laban gav sin datter Rakel; hun fødte Jakob disse barn, i alt syv sjeler.

²⁶ Alle de som kom med Jakob til Egypten, og som var utgått av hans lend, foruten Jakobs sønnekoner, var i alt seks og seksti sjeler.

²⁷ Og Josefs sønner, som han fikk i Egypten, var to; alle av Jakobs hus, som kom til Egypten, var sytti sjeler.

²⁸ Og han sendte Juda i forveien til Josef og bad at han skulde vise ham vei til Gosen; så kom de til landet Gosen.

²⁹ Og Josef lot spenne for sin vogn og drog op til Gosen for å møte Israel, sin far; og da han fikk se ham, falt han ham om halsen og gråt lenge i hans armer.

³⁰ Da sa Israel til Josef: Nu vil jeg gjerne dø, efterat jeg har sett ditt ansikt og vet at du ennu lever.

³¹ Og Josef sa til sine brødre og til sin fars hus: Jeg vil dra op og melde det til Farao og si til ham: Mine brødre og min fars hus, som var i Kana'ans land, er kommet til mig;

³² Og mennene er fehyrder, de er folk som driver feavl, og sitt småfe og sitt storfe og alt det de eier, har de hatt med sig hit.

³³ Og når Farao kaller eder til sig og sier: Hvad er eders levevei?

³⁴ da skal I si: Dine tjenere har drevet feavl fra vår ungdom av og til nu, både vi og våre fedre -- da får I bo i landet Gosen; for alle fehyrder er en vederstyggelighet for egypterne.

KAPITTEL 47

Så kom Josef og meldte dette til Farao og sa: Min far og mine brødre er kommet hit fra Kana'ans land med sitt småfe og storfe og alt det de har; og nu er de i Gosen.

² Og av alle sine brødre tok han ut fem og fremstilte dem for Farao.

³ Da sa Farao til hans brødre: Hvad er eders levevei? De svarte Farao: Dine tjenere er fehyrder, vi som våre fedre.

⁴ Så sa de til Farao: Vi er kommet for å bo en tid her i landet; for dine tjenere hadde ikke beite for sin buskap, fordi det er en hård hungersnød i Kana'ans land; la derfor dine tjenere få bo i landet Gosen!

⁵ Da sa Farao til Josef: Din far og dine brødre er kommet til dig.

⁶ Egyptens land ligger åpent for dig; la din far og dine brødre bo i den beste del av landet, la dem bo i Gosen! Og dersom du vet at det er dyktige menn iblandt dem, da sett dem til opsynsmenn over min buskap!

⁷ Og Josef førte Jakob, sin far, inn og fremstilte ham for Farao; og Jakob velsignet Farao.

⁸ Og Farao spurte Jakob: Hvor mange er dine leveår?

⁹ Jakob svarte Farao: Min utlendighets år er hundre og tretti år; få og onde har mine leveår vært, og de har ikke nådd mine fedres leveår i deres utlendighets tid.

¹⁰ Og Jakob velsignet Farao, og så gikk han ut fra Farao.

¹¹ Og Josef lot sin far og sine brødre bosette sig og gav dem eiendom i Egyptens land, i den beste del av landet, i landet Ra'amses, således som Farao hadde pålagt ham.

¹² Og Josef forsørget sin far og sine brødre og hele sin fars hus med brød efter barnas tall.

¹³ Og det fantes ikke brød i hele landet; for hungersnøden var meget hård, så Egyptens land og Kana'ans land vansmektet av hunger.

¹⁴ Og Josef samlet alle de penger som fantes i Egyptens land og i Kana'ans land; han fikk dem for det korn de kjøpte, og Josef la pengene op i Faraos hus.

¹⁵ Men da det var forbi med pengene i Egyptens land og i Kana'ans land, da kom alle egypterne til Josef og sa: Gi oss brød! Hvorfor skal vi dø for dine øine? Vi har ikke flere penger.

¹⁶ Og Josef sa: Kom hit med eders buskap, så vil jeg gi eder brød for eders buskap, dersom I ikke har flere penger.

¹⁷ Så kom de til Josef med sin buskap, og Josef gav dem brød for hestene og for småfeet og storfeet som de hadde, og for asenene, og han holdt dem med brød det år for hele deres buskap.

¹⁸ Så gikk det år til ende, og året etter kom de til ham og sa: Vi vil ikke dølgje for min herre at det er forbi med pengene, og buskapen som vi eide, har min herre fått; det er intet tilbake for min herre uten vårt legeme og vår jord.

¹⁹ Hvorfor skal vi gå til grunne for dine øine, både vi og vår jord? Kjøp oss og vår jord for brød, så skal vi med vår jord være Faraos træler; og gi oss såkorn, så vi kan leve og ikke skal dø, og jorden ikke legges øde.

²⁰ Så kjøpte Josef all jorden i Egypten til Farao; for egypterne solgte hver sin jordvei, fordi

hungersnøden trykket dem hårdt; og landet blev Faraos eiendom.

21 Men folket flyttet han om i byene, fra den ene ende av Egyptens land til den andre.

22 Bare prestenes jord kjøpte han ikke; for Farao hadde gitt prestene faste inntekter, og de levde av sine faste inntekter, som Farao hadde gitt dem; derfor solgte de ikke sin jord.

23 Og Josef sa til folket: Nu har jeg kjøpt eder og eders jord til Farao; se, her har I såkorn, tilså nu jorden!

24 Og når avgrøden kommer inn, da skal I gi en femtedel til Farao, og de fire deler skal I ha til utsæd på eders akre og til føde for eder og dem som er i eders hus, og til føde for eders barn.

25 Da sa de: Du har holdt oss i live; la oss finne nåde for min herres øine, så skal vi være Faraos træler.

26 Så satte Josef dette som en lov -- og den lov gjelder den dag idag for jorden i Egypten -- at Farao skulde ha femtedelen; bare Prestenes jord blev ikke Faraos eiendom.

27 Israel blev boende i Egyptens land, i landet Gosen. og de fikk sig eiendom der og var fruktbare og blev meget tallrike.

28 Og Jakob levde i Egyptens land i sytten år; og Jakobs dager, hans leveår, blev hundre og syv og firti år.

29 Da det led mot den tid at Israel skulde dø, kalte han sin sønn Josef til sig og sa til ham: Kjære, har jeg funnet nåde for dine øine, så legg din hånd under min lend og vis mig den kjærlighet og trofasthet at du ikke begraver mig i Egypten,

30 men la mig få hvile hos mine fedre, før mig bort fra Egypten og legg mig i deres grav! Og han svarte: Jeg skal gjøre som du sier.

31 Da sa han: Tilsverg mig det! Og han tilsvor ham det. Og Israel bøide sig ned over hodegjerdet i sengen og tilbad.

KAPITTEL 48

Nogen tid efter kom de og sa til Josef: Din far er syk. Da tok han begge sine sønner med sig, Manasse og Efra'im.

2 Og de meldte det til Jakob og sa: Din sønn Josef er kommet til dig. Da gjorde Israel sig sterk og satte sig op i sengen.

3 Og Jakob sa til Josef: Den allmektige Gud åpenbarte sig for mig i Luz i Kana'ans land og velsignet mig

4 og sa til mig: Se, jeg vil gjøre dig fruktbar og tallrik og gjøre dig til en mengde folkeslag, og jeg vil gi din ætt efter dig dette land til evig eiendom.

5 Og dine to sønner som du har fått i Egyptens land, før jeg kom til dig her i Egypten, de skal nu være mine; Efra'im og Manasse skal tilhøre mig likesom Ruben og Simeon.

6 Men de barn som du har fått efter dem, skal være dine; de skal kalles efter sine brødre i deres arvelodd.

7 For da jeg kom fra Mesopotamia, døde Rakel fra mig i Kana'ans land på reisen, da vi ennå hadde et stykke vei igjen til Efrat; og jeg begravde henne der på veien til Efrat, det er Betlehem.

8 Da Israel fikk se Josefs sønner, spurte han: Hvem er det?

9 Josef svarte sin far: Det er mine sønner, som Gud har gitt mig her. Da sa han: Kjære, kom hit til mig med dem, så vil jeg velsigne dem.

10 Men Israels øine var sløve av alderdom, han kunde ikke se; og Josef førte dem bort til

ham, og han kysset dem og tok dem i favn.

11 Og Israel sa til Josef: Jeg hadde ikke tenkt å få se ditt ansikt, og nu har Gud endog latt mig få se dine barn.

12 Så førte Josef dem bort fra hans knær og bøide sig til jorden for ham.

13 Siden tok Josef dem begge, Efra'im i sin høire hånd mot Israels venstre og Manasse i sin venstre hånd mot Israels høire, og førte dem frem til ham.

14 Og Israel rakte ut sin høire hånd og la den på Efra'ims hode, enda han var den yngste, og sin venstre hånd på Manasses hode; han la sine hender således med vilje, for Manasse var den førstefødte.

15 Og han velsignet Josef og sa: Den Gud for hvis åsyn mine fedre Abraham og Isak vandret, den Gud som var min hyrde, fra jeg blev til og til denne dag,

16 den engel som forløste mig fra alt ondt, han velsigne guttene, så de må kalles med mitt navn og med mine fedre Abrahams og Isaks navn, og bli meget tallrike i landet.

17 Da Josef så at hans far la sin høire hånd på Efra'ims hode, syntes han ille om det, og han grep sin fars hånd for å føre den fra Efra'ims hode bort på Manasses hode.

18 Og Josef sa til sin far: Ikke så, far! For denne er den førstefødte; legg din høire hånd på hans hode!

19 Men hans far vilde ikke det, og han sa: Jeg vet det, min sønn, jeg vet det. Han skal og bli et folk, han skal og bli stor; men enda skal hans yngre bror bli større enn han, og hans ætt skal bli en mengde folkeslag.

20 Så velsignet han dem samme dag og sa: Ved dig skal Israel velsigne og si: Gud gjøre dig som Efra'im og som Manasse! Og han satte Efra'im foran Manasse.

21 Og Israel sa til Josef Se, jeg dør, men Gud skal være med eder og føre eder tilbake til eders fedres land.

22 Og jeg gir dig fremfor dine brødre et stykke land som jeg tar fra amoritternes hånd med mitt sverd og min bue.

KAPITTEL 49

Og Jakob kalte sine sønner til sig og sa: samle eder, så vil jeg forkynne eder hvad som skal hende eder i de siste dager. [den tid da spådommene blir opfylt]

2 Kom sammen og hør, I Jakobs sønner, hør på Israel, eders far!

3 Ruben, min førstefødte er du, min kraft og min styrkes første frukt, høiest i ære og størst i makt.

4 Du bruser over som vannet, du skal intet fortrin ha; for du steg op på din fars leie; da vanhelliget du det -- i min seng steg han op!

5 Simeon og Levi er brødre, voldsvåben er deres sverd.

6 Møt ikke i deres hemmelige råd, min sjel, ta ikke del i deres sammenkomster, min ære! [sjel] For i sin vrede slo de menn ihjel, og i sin selvrådighet skamskar de okser.

7 Forbannet være deres vrede, for den var vill, og deres grumhet, for den var hård! Jeg vil kaste dem omkring i Jakob og sprede dem i Israel.

8 Juda -- dig skal dine brødre prise, din hånd skal være på dine fienders nakke, for dig skal din fars sønner bøie sig.

9 En ung løve er Juda; fra rov er du steget op, min sønn! Han legger sig ned, han hviler som en løve, som en løvinne; hvem våger å vekke ham?

10 Ikke skal kongespir vike fra Juda, ikke herskerstav fra hans føtter, inntil fredsfyrsten

kommer, og folkene blir ham lydige.

11 Han binder til vintreet sitt unge asen og til den edle ranke sin aseninnes fole; han tvetter i vin sitt klædebon og i druers blod sin kjortel.

12 Dunkle er hans øine av vin, og hvite hans tenner av melk.

13 Sebulon -- ved havets strand skal han bo, ved stranden hvor skibene lander; hans side er vendt mot Sidon.

14 Issakar er et sterktbygget asen, som hviler mellom sine hegn.

15 Og han så at hvilen var god, og at landet var fagert; da bøide han sin rygg under byrden og blev en ufri træl.

16 Dan skal dømme sitt folk, han som de andre Israels stammer.

17 Dan skal være en slange på veien, en huggorm på stien, som biter hesten i hælene, så rytteren faller bakover.

18 Etter din frelse bier jeg, Herre!

19 Gad -- en fiendeflokk hugger inn på ham, men han hugger dem i hælene.

20 Fra Aser kommer fedmen, hans mat, og lekre retter som for konger har han å gi.

21 Naftali er en lekende hind; liflig er ordet han taler.

22 Et ungt frukttre er Josef, et ungt frukttre ved kilden; grenene skyter ut over muren.

23 Og de egger ham og skyter på ham, de forfølger ham -- de pileskyttere.

24 Men fast står han der med sin bue, og hans hender og armer er raske -- ved Jakobs Veldiges hender, fra ham, fra hyrden, Israels klippe,

25 fra din fars Gud, og han hjelpe dig, fra den Allmektige, og han velsigne dig med velsignelser fra himmelen der oppe, med velsignelser fra dypet der nede, med brysters og morslivs velsignelser!

26 Din fars velsignelser stiger høit op over mine forfedres velsignelser, de når op til de evige høiders grense; de skal komme over Josefs hode, over hans isse, han som er høvding blandt sine brødre.

27 Benjamin er en glupende ulv; om morgenen eter han op rov, og om aftenen deler han ut hærfang.

28 Alle disse er Israels stammer, tolv i tallet, og således var det deres far talte til dem; han velsignet dem, hver av dem velsignet han med den velsignelse som tilkom ham.

29 Og han bød dem og sa til dem: Jeg samles nu til mitt folk; begrav mig hos mine fedre i hulen på hetitten Efrons mark,

30 i hulen på Makpela-marken, østenfor Mamre i Kana'ans land, den mark som Abraham kjøpte av hetitten Efron til eiendoms-gravsted.

31 Der begravde de Abraham og Sara, hans hustru, der begravde de Isak og Rebekka, hans hustru, og der begravde jeg Lea,

32 på den mark og i den hule der som blev kjøpt av Hets barn.

33 Da Jakob var ferdig med de pålegg han vilde gi sine sønner, trakk han føttene op i sengen; og han opgav sin ånd og blev samlet til sine fedre.

KAPITTEL 50

Og Josef bøide sig ned over sin fars ansikt og gråt over ham og kysset ham.

2 Og Josef bød lægene som han hadde i sin tjeneste, å balsamere hans far; og lægene balsamerte Israel.

³ Firti dager gikk med hertil, for så mange dager går med til balsameringen; og egypterne gråt over ham i sytti dager.

⁴ Da sørgedagene over ham var til ende, talte Josef til Faraos husfolk og sa: Dersom jeg har funnet nåde for eders øine, så tal for mig til Farao og si:

⁵ Min far tok en ed av mig og sa: Jeg dør; i min grav som jeg lot grave for mig i Kana'ans land, der skal du begrave mig. La mig derfor få dra op og begrave min far og så vende tilbake!

⁶ Og Farao sa: Dra op og begrav din far, således som du tilsvor ham.

⁷ Så drog Josef op for å begrave sin far; og alle Faraos tjenere, de eldste i hans hus, og alle de eldste i Egyptens land drog op med ham,

⁸ og hele Josefs hus og hans brødre og hans fars hus; bare sine små barn og sitt småfe og storfe lot de bli tilbake i landet Gosen.

⁹ Og både vogner og hestfolk drog op med ham, så det blev et meget stort tog.

¹⁰ Da de kom til Goren-Ha'atad på hin side Jordan, holdt de der en stor og høitidelig sørgefest, og han gjorde likferd efter sin far i syv dager.

¹¹ Og da landets innbyggere, kana'anittene, så likferden i Goren-Ha'atad, sa de: Det er en prektig likferd egypterne holder der. Derfor kalte de stedet Abel Misra'im; [egypternes sørgemark] det ligger på hin side Jordan.

¹² Og hans sønner gjorde med ham således som han hadde pålagt dem;

¹³ hans sønner førte ham til Kana'ans land og begravde ham i hulen på Makpela-marken, den mark som Abraham hadde kjøpt av hetitten Efron til eiendoms-gravsted, østenfor Mamre.

¹⁴ Og da Josef hadde begravet sin far, vendte han tilbake til Egypten, både han og hans brødre og alle de som hadde draget op med ham for å begrave hans far.

¹⁵ Da Josefs brødre så at deres far var død, sa de: Bare nu ikke Josef vil hate oss og gjengjelde oss alt det onde vi gjorde mot ham!

¹⁶ Så sendte de bud til Josef og lot si: Din far gav oss før sin død dette pålegg:

¹⁷ Så skal I si til Josef: Tilgi, kjære, dine brødres misgjerning og deres synd, at de har gjort ille mot dig! Så tilgi nu oss, som også tjener din fars Gud, vår misgjerning! Og Josef gråt da de talte således til ham.

¹⁸ Siden kom også hans brødre selv og falt ned for ham og sa: Se, vi vil være dine tjenere.

¹⁹ Da sa Josef til dem: Vær ikke redde; er vel jeg i Guds sted?

²⁰ I tenkte ondt mot mig; men Gud tenkte det til det gode for å gjøre det han nu har gjort, og holde meget folk i live.

²¹ Så vær da ikke redde, jeg vil sørge for eder og eders barn. Og han trøstet dem og talte vennlig til dem.

²² Josef blev boende i Egypten, både han og hans fars hus; og Josef blev hundre og ti år gammel.

²³ Og Josef fikk se Efra'ims barn i tredje ledd; også barna til Makir, Manasses sønn, blev født på Josefs knær. [de. født mens han ennå levde, så han kunde ta dem på sine knær]

²⁴ Og Josef sa til sine brødre: Jeg dør, men Gud skal visselig se til eder og føre eder op fra dette land til det land han har tilsvoret Abraham, Isak og Jakob.

²⁵ Og Josef tok en ed av Israels sønner og sa: Gud skal visselig se til eder, og da skal I

føre mine ben op herfra.

²⁶ Og Josef døde, hundre og ti år gammel; og de balsamerte ham og la ham i kiste i Egypten.

For other languages please go to www.wordproject.org